BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre UNIÓ POSTAL: 15 PTS. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.201 - Dissabte, 1 de juliol de 1922 — Edició del vespre — Oficines i imprenta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

MOSAICS E. F. ESCOFET & Cia

Ronda Universitat, 20

Hipofosfits Sant Jordi reforcen, fan gana i sang nova

De venda: Farmàcies i Centres d'específics

ELS TAN ANOMENATS **CARAMELS I BOMBONS** MARCA "SOL" REGISTRADA

Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid provincies. - J. BERNABÉ. BARCELONA.-Proveedor de la Reial Casa.

Dr. Camps Puntas Vies urinàries i sa cirurgia. Ronda Universitat, 14. De 3 a 5. Econòmica, de 7 a 8 nit

Dr. Gil Vernet Cirurgia, Vies urinàries i Hèrnies.-Mallorca, 245, pral. De 3 a 5.-Tel. 1.519 G.

AUTOBUSOS

Servei especial de Banys

Inauguració del primer servei d'AUTOBUSOS, des del 1.er de juliol, de les 8 del matí fins a les 10 de la nit.

Del Monument Colomb als Banys St. Sebastià

15 céntims

Sortida cada cinc minuts

Per a la major comoditat del públic, aquesta companyia estableix el servei de **correspondència** amb els tramvies de les línies números 21, 22, 24 i 25 de tornada dels banys, despatxant-se als autobusos els bitllets següents:

De Sant Sebastià al carrer d'Aragó	20 cèntims.
De Sant Sebastià a la Travessera	25 »
De Sant Sebastià als Josepets a la Mare de Déu del Coll a Sant Josep de la Muntanya	35 »
De Sant Sebastià a la Bonanova	40 »

Barcelona, 30 de juny de 1922

LA GERENCIA

URGEIX COMPRAR

PREMSA A MA de fer fardells, usada, en bon estat, d'una o dues columnes.

Dirigir-se a Editorial Catalana, S. A., carrer de Mallorca, 257-259.

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 30 de juny de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 766'1, 766'8, 764'5.

Termòmetre sec: 23'3, 21'0, 21'0.

Termòmetre humit: 19'5, 19'3, 18'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 84 75, 74.

Direcció del vent: SE., SSE., SSE.

Velocitat del vent en metres per segon: 2, 6, 4.

Estat del cel: Tapat.

Classes de núvols: Alt.K., St.K., K.N

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 23'0; mínima, 19'6; mínima prop del sol, 17'9.

Oscil·lació termomètrica: 3'4.

Temperatura mitja: 21'3.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 130 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10

Ahir vespre va ser auxiliat al dispensari de la Barceloneta el nen Joan Franch Valls, de tres anys, habitant Meer, 42, el qual tenia cremades al pit, ventre i braços, de pronòstic reservat, degudes a haver-li caigut damunt aigua bullent a la cuina de casa seva.

JOIES **VILANOVA** Unió, 6

—DEPILATORI BELLESA treu d'arrel el pèl moixi pèl de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perfums.

Liquidació joies

La Estrella de Oro. — Hospital, 7

Al Passeig de Gràcia, davant del Majestic, l'auto 7889 va atropellar ahir tarda a Lluís Ferrando, de 17 anys, del comerç, causant-li lesions de gravetat. Va ingressar a l'Hospital Clínic.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

En un segon pis del carrer dels Tallers, 59, la nena Elvira Rodríguez Revilla, de tres anys, va enfilar-se a la barana de la galeria, i va caure al celobert, sofrint la fractura del braç dret i de la cama esquerra, ultra contusions i ferides, de pronòstic greu.

Va ser curada de primera intenció al dispensari del carrer de Sepúlveda, ingressant després a l'Hospital de la Santa Creu.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

Al carrer de la Bordeta, prop del de les Corts, l'automòbil 3787 va atropellar ahir tarda la noia Joana Mateu Vilanova, de nou anys, habitant en una barraca propera, i li va causar la fractura de la cama dreta, pronòstic reservat.

L'automòbil va continuar la marxa, i va desaparèixer.

La pacient va ser curada al dispensari d'Hostafrancs, i d'allí, conduïda a l'Hospital de la Santa Creu.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

— A tothom interessa visitar els aparadors de la casa Beristain & Companyia, carrer de Fernando. Cadascú trobarà l'adequat a llurs conveniències, en làmpares elèctriques de la famosa marca LOT.

Demaneu la nova pila LOT, classe extra. Més durada de llum. Triple conservació.

— Els mobles de mequi-la de jonc més artístics són a la fàbrica del Passeig de Gràcia, 115.

L'associació choral Germanor Barcelonina, celebrarà un festival artístic a l'Ateneu Obrer del Districte II (Mercaders, 38 i 40), avui, a les deu de la nit, organitzat per a solemnitzar la inauguració oficial de la senyera de l'esmentada associació, la presidència del qual ha estat oferta a l'alcalde.

- La Garza Cafè pur, exquisit. El venen els colmados

- Espluga de Francolí

Gran Balneari. Obert l'Hotel VILLA ENGRACIA, de primer ordre. Per al corrent juliol queden xalets moblats per a llogar, a Barcelona: Bruch, 114, principal. Telèfon A 935.

Demà, l'Agrupació d'alumnes i exalumnes de l'Escola Municipal d'Arts del Districte vuitè farà una excursió de mig dia a la font Mogueral.

Lloc de reunió: Plaça Urquinaona, a les cinc del matí (Parada del tramvia de Sant Andreu).

Al Sindicat de Metges de Catalunya, tindrà lloc demà, l'escrutini de les eleccions celebrades el dia 25 del passat juny, per a la renovació de part de la Junta Directiva, a les dotze, al local social, Santa Anna, 28, primer.

L'encarregat d'un taller de bicicletes del carrer de Mallorca ha denunciat que se li va presentar un individu, que va dir que era guàrdia de seguretat, per llogar-li una bicicleta i no ha vis més ni l'home ni la màquina.

Magatzems Santa Eulalia

Avis:

Seguint el costum d'anys anteriors, aquests **Magatzems** estaran tancats de 1 a 3, des del 1.er de juliol al 30 de setembre.

La Direcció

A les tres de la matinada s'inicià un incendi a una botiga de roba del carrer de la Creu Coberta, 108, cremant-se una petita partida de carbó vegetal i algunes fustes.

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdaguer. Ronda Universitat, 9.

D'un magatzem del carrer de Pere IV, propietat de Pasqual Jovin, van ésser robades joies per valua de 500 pessetes.

La porta era espanyada.

JABONES ROCAMORA

"EL LEON", "LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

A un individu que dormia a un banc del Saló de Sant Joan li van pendre una cartera que contenia un bitllet de mil corones i quatre paperetes d'empenyorament.

No devia quedar gaire satisfet el carterista.

Una senyora ha denunciat que va encarregar a un camàlic de portar un bagul des de la Rierera al carrer del Portal Nou, i sens dubte el deu haver portat a la Ucraina, perquè han passat dos dies i encara ningú l'ha vist.

-CARDÓ P.a Tarragona per Mora la Nova. Estació hidromineral. Alçada mitja, 650 metres, màxima (1010) en ple bosc. **Vies respiratòries, pell, intestins, diabetis,** clima sec. Informes: LA IDEAL SAMARITANA. **Archs, 10, Tel. 5149 A.**

Un administrador de la rifa establerta al carrer del Asalto ha denunciat que un dependent seu ha desaparegut amb 150 pessetes.

La Secció de Beneficència de l'Ateneu Obrer del districte II convida els seus socis protectors, als que hi són inscrits i als amics en general, que demà, diumenge, es trobin a l'estatge social a les cinc de la tarda, per a acompanyar la senyera de la secció a la processó de l'església parroquial de Sant Cugat.

Han sortit cap a Madrid els pilots del R. Aeri Club de Catalunya, senyors Guillem Xuclà i Alexandre Constantino, amb l'objecte d'ingressar en l'Aeronàutica Militar, on fa ja alguns mesos es troba prestant servei el conegut pilot senyor Josep Canudas, individu del Consell Directiu del dit Club, i actualment oficial de complement.

El vinent dimarts tindrà lloc a l'escola oficial de noies del carrer d'Astúries, 18, la festa escolar de fi de curs, inaugurant-s'hi l'exposició dels treballs de les alumnes de les classes diurna i nocturna.

La Secció Permanent d'Educació i Instrucció de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona posa en coneixement de les associades que el 30 quedaren tancades totes les classes que venien funcionant. Des del dia 1 al 9 de juliol inclusius estaran obertes les exposicions de treballs manuals, podent ésser visitades tots els dies d'onze a una del matí i de cinc a vuit de la tarda.

La Secció Catequística del Círcol Catòlic de Gràcia (Trilla, 7 i 9), demà, a les quatre de la tarda, celebrarà l'anual repartiment de premis als nens que assistiren a la Catequisis durant el curs de 1921 a 1922, amb una vetllada literario-musical.

- Puré Permanyer El millor aliment vegetal per a nens i malalts. Premiat amb medalla d'or i Creu de mèrit en l'Exposició d'Higiene de Milà de l'any 1919. Passeig de Colon, 2.

Vida religiosa

Avui, La Preciosíssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. Santa Elionor, verge. — Demà, IV diumenge després de Pentecostès. La Visitació de la Mare de Déu. Santa Simforosa.

Quaranta hores: Demà, a la Santa Catedral Basílica. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

La missa de demà: Dominica quarta després de Pentecostès, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona dels Angels, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Nostra Dona dels Desemparats. — Demà, Torn de Sant Francesc d'Assís.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de la Santíssima Trinitat, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la Commemoració dels Fidels Difunts, a la mateixa capella.

— Dominica IV després de Pentecostès. Evangeli. — En aquell temps: era Jesús a la platja de l'estany de Genesareth, i com la gent s'empenyia damunt d'ell per a oir la paraula de Déu, va veure allí dues barques fermades a la ribera i els pescadors en terra rentant les xarxes; i se'n pujà dalt d'una barca, la de Simó, li pregà apartar-la un poc de terra, i d'allí la nau, seient, adoctrinava les turbes. I com acabà de parlar digué a Simó: Mena endins i tireu els filats a la peeca. Mestre, li respongué Simó, tota la nit que treballem i no hem agafat res; mes, ho dieu Vós, i calaré. I, així fet, agafaren tanta abundor de peix que cuidava rompre's la xarxa; i els calgué fer senyal als companys de l'altra barca que hi anessin a ajudar-los. Hi

anaren i n'ompliren totes dues barques que quasi s'enfonsaven. Simó Pere, quan això veu, cau als genolls de Jesús dient: Aparteu-vos, Senyor, de mi, que sóc un home pecador. I res taren espaumats de la pesca que havien feta, tant ell com els altres que eren, entre els quals hi havia els fills del Zebedeu, Jaume i Joan, companys de Simó. Llavors Jesús digué a Simó: No temis, d'ara més seràs pescador d'homes. I menades les barques a terra, ho deixaren tot i el seguiren. — (Lluc, v., 1-11.)

(De la «Fulla Dominical», del bisbat de Barcelona, edició catalana.)

—Parròquia de Santa Madrona.— Cultes de la setmana: Demà, diumenge, misses a cada hora, l'última a dos quarts d'una. A les deu, missa cantada per la clerècia i fidels amb Homilia. A les onze, exercicis de la Confraria del Roser. A les dotze i dos quarts d'una, plàtica doctrinal.

Tarda, a les cinc, rés del Sant Rosari, exercicis del mes en honor de la Verge del Carme, cant dels Parenostres i sermó.

Mes de Nostra Senyora del Carme: Tots els dies feiners, a les set del matí, exercicis del mes dedicat a la Mare de Déu del Carme, amb els Parenostres cantats pel chor de senyoretes d'aquesta parròquia.

Divendres, dia 7 a dos quarts de vuit, exercicis del primer divendres en honor del Sagrat Cor de Jesús.

Diumenge, dia 9, misses a cada hora, l'última a dos quarts d'una. A les vuit, Comunió general reglamentària per a totes les Associacions de la parròquia. A les deu, missa cantada amb Homilia. A les 11, visita col·lectiva de les Filles de Maria a la Santíssima Mare.

—Parròquia de Santa Maria del Pi. — Demà, com tots els diumenges, la primera missa, a les quatre. A les set, la parroquial, amb plàtica sobre l'Evangeli, pel reverend Ecònom. A dos quarts de deu: «Prima» i «Tertia». A les deu, la Conventual. A la missa de dos quarts de dotze, lectura doctrinal. Tarda, a les tres, ensenyament de la Doctrina als nois i noies. A dos quarts de set, Rosari i funció dedicada a Sant Pancràs, en son propi altar.

—Parròquia de Sant Agustí. — Demà, diumenge, al matí, es diran misses a les hores de costum. Com a acabament del mes de juny, a les vuit hi haurà missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria, i a les deu, amb Exposició del Santíssim Sagrament, solemne missa cantada per la Capella de música de la parròquia, i sermó, pel reverend mossèn Joan Monràs.

Tarda, a les tres, Catecisme, i a dos quarts de set, resat el Sant Rosari, es cantarà el Trisagi, i seguiran els exercicis propis del dia i sermó pel mateix predicador del matí. Seguirà la processó per l'interior del temple i plaça, acabant-se amb solemne benedicció i reserva.

—L'Apostolat de l'Oració de la parròquia de Sant Pau del Camp, d'aquesta ciutat, enguany dedicarà al Sagrat Cor de Jesús aquesta festa principal:

Demà, diumenge, a les vuit del matí, missa de Comunió general, amb prèdica preparatòria pel reverend senyor rector. A les deu: Ofici solemne amb exposició. L'Escolania de la parròquia, reforçada amb augment de veus i dirigida pel reverend mossèn Santis, prevere, cantarà una escollida missa polifònica.

A les sis de la tarda es resarà el Sant Rosari; Trisagi cantat, exercicis del Sagrat Cor, sermó pel reverend doctor mossèn Joan Fortuny, prevere. Seguidament s'organitzarà la processó pels patis i claustres, acabant-se amb la solemne benedicció i reserva.

—L'Apostolat de l'Oració de la parròquia de Sant Joan Baptista de Barcelona (Gràcia), en desagravi de les ingratituds i ultratges que rep el Cor Santíssim de Jesús en el Sagrament del seu Amor, l'obsequiarà enguany amb la següent festa principal:

Demà, a les set del matí, Comunió general amb plàtica preparatòria pel reverend senyor director. A les deu, exposada S. D. M., ofici solemne executant-se una gran missa del mestre don Pere Solé, acompanyada amb intruments, i sermó, que predicarà el reverend P. Miquel Mendoza, S. J.

A les sis de la tarda, imposició de medalles als socis que hagin ingressat durant l'any, rés del Sant Rosari, i seguidament es cantarà un formós Trisagi, fent el sermó el mateix predicador del matí; després del sermó hi haurà solemne reserva amb processó, acabant-se tan religiosa festa amb l'entusiasta himne de professió de fe «Ferma la veu».

—Església de Nostra Dona de Pompeia (PP. Caputxins), Diagonal, 450. — Demà, l'Associació de Nostra Dona de Pompeia celebrarà la seva funció mensual reglamentària amb missa de Comunió general i plàtica preparatòria pel reverend pare director, a les vuit.

A les sis de la tarda, rés del Sant Rosari davant de S. D. M. exposat, mes del Sagrat Cor de Jesús, amb cànties, acabant amb la benedicció i reserva.

—Reial Capella del Palau, Residència dels PP. Jesuïtes (carrer d'Ataulf) — Mes de juliol, dedicat a Sant Ignasi de Loyola. — Durant el present mes s'obsequirà el gloriós fundador de la Companyia de Jesús amb l'exercici propi del mes, en la missa que se celebrarà a les vuit.

Bisbat

—Després de brillants exercicis ha rebut el grau de doctor en Sagrada Teologia al Seminari Pontifici de Tarragona el nou prevere don Josep M. Feliu i Domènech.

—Demà se celebrarà la pelegrinació dels catòlics de Sabadell a Montserrat.

La presidirà l'arxiprest i els sacerdots d'aquella ciutat.

—Ha estat nomenat vicari interí de Sardanyola el reverend don Antoni Vergés i Samaranch.

—El senyor bisbe ha delegat el canonge penitenciari perquè el representi en el certamen catequístic que se celebrarà demà passat a Sant Joan de Vilassar.

—El darrer número del Butlletí Oficial Eclesiàstic d'aquest Bisbat, conté el següent sumari:

«I. Carta del Papa al cardenal Pompilio con motivo del Congreso Eucarístico. — II. Sagrada Congregación de Religiosos: Decreto sobre sustitución del escapulario de los Terciarios por una medalla. — III. Sagrada Congregación del Santo Oficio: Decreto condenando un libro. — IV. Nombramientos parroquiales. — V. Edicto del Tribunal Eclesiàstico. —VI. Limosnas recogidas por el Consejo Diocesano de la Obra de la Santa Infancia durante el año 1921. — VII. Crónica diocesana.»

Els esports

POLO AQUATIC

Demà tindran lloc els següents partits corresponents al Campionat Català de polo aquàtic:

C. N. Atlètic contra C. N. Barcelona, a les onze. Arbitre: senyor Martí.

C. N. «XX» contra C. N. Pop, a les dotze. Arbitre: Sr. Ludvig.

Aquests partits tindran lloc en aigües del Club esmentat en primer terme.

NATACIO

Al Club de Natació «Barcelona» prosseguiran demà, a dos quarts de dotze del matí, els entrenaments en vista dels Campionats d'Espanya, efectuant-se les següents proves:

100 metres, estil lliure.
400 metres, estil lliure.
200 metres, braça de pit.
100 metres, braça d'esquena.
Salts.

* * *

Dijous passat tingué lloc a Tarragona, durant el festival marítim que se celebrà al Club Nàutic, un concurs de natació que fou molt del gust del públic.

Les proves que se celebraren i llur resultat és el següent:

Carrera 100 metres: Primer, Trueta; segon, Peradejordi; tercer, Gibert, i quart, Fàbregas.

Carrera 200 metres: Primer, Arruga; segon, Basté; tercer, Bretos; quart, Ferrer, i cinquè, Puig.

Carrera per equips a l'americana)5 x 50. Hi participaren quatre equips i guanyà el següent: Bellavista, Salat, Puig, Barnils i Trueta.

Water-polo. Equip vencedor: Blanchart, Salat, García, Bretos, Barnils, Palau i Balcells.

CREUER BARCELONA - TARRAGONA

A partir de les quatre de la tarda del dimecres proppassat, va començar a efectuar-se la sortida dels yachts, per a pendre part en aquest creuer.

La travessia fou bastant molesta, degut al fort vent; a la platja de Cubelles fregaren amb la sorra diversos yachts.

L'ordre d'arribada fou el següent:

Primer. «Giraldilla», del R. C. N. (set metres), de don Agustí Guarro, patronejat per ell mateix.

Segon «King-Koal», del R. C. N. (set metres) del comte de Figols; patró, senyor Avinent; tripulat pel senyor Moncada.

Tercer. «Borandil», del R. C. M. (sis metres), de don Josep Llaudet; patró, senyor Amat.

Quart. «Bajazzo», del R. C. M. (sis metres), de la senyoreta Mercè Bertrand; patró, senyor Pi (Pere); tripulat pel senyor Ferran.

Cinquè. «Maria», del R. C. N., creuer de don Vicens Galiana; patronejat per ell mateix.

Sisè. «Rasiola», del R. C. M. (sis metres), de don J. Bertrand; patró, senyor Torres; tripulant, senyor Banús.

Setè. «Mercedes», del R. C. M. (sis metres), de don E. Bertrand i Mata; patró, senyor Pi (Pius), tripulant, senyor Giralt.

Vuitè. «América», del R. C. M., creuer, de don Artur Màs; patró, senyor Mas (fill); tripulant, senyor Maifrén Lobo.

Novè. «Montserrat», de don Artur Sedó; patró, senyor Sedó (B.); tripulant, senyor Sedó.

L'«Apache», arribà remolcat pel torpediner número 17, que fou l'encarregat de comboiar a les naus.

Dels canots, tres foren els que prengueren la sortida, havent arribat el «Vicenta», de don Josep Llaudet, i el «Moisès», de don Alexandre Groanne.

Municipi

L'EMPRESTIT DE L'EXPOSICIO

Després de formalitzada l'acta d'obriment dels dos plecs presentats al concurs per a la col·locació de l'Empréstit de l'Exposició, s'ha rebut, per correu, una tercera proposició, d'origen estranger. La Ponència, tenint en compte que el plec contenint la proposició, ha estat certificat a Madrid el dia 28 de l'actual, ha acordat acceptar a concurs la proposició i procedir al seu estudi junt amb les altres dues proposicions presentades al Registre general de la Secretaria de l'Ajuntament.

S'ABAIXA EL PREU DE LA CARN

La Comissió d'Escorxadors i Mercats, ha disposat rebaixar les diverses de carn de bestiar de llana en 0'25 pessetes per quilo, i en sa conseqüència, ha tingut a bé decretar que els preus de referència siguin els següents

A l'Escorxador, des d'avui, dissabte: Bestiar de llana de primera: Moltó, a 3'30 pessetes el quilo; anyell, a 3'50 pessetes quilo; cabrit, a 6'75 quilo.

Als mercats i botigues, des de demà, diumenge: Bestiar de llana de primera Moltó: pit, coll i cap de costelles, a 2'25 pessetes el quilo, i a 0'90 els 400 grams; espatlla, a 3'50 pessetes el quilo i a 1'40 pessetes els 400 grams; llonses del coll i del llom, a 5'50 el quilo i a 2'20 els 400 grams; cuixa, a 4'25 pessetes el quilo i a 1'70 els 400 grams; costelles, a 6 pessetes el quilo i a 2'40 pessetes els 400 grams.

Els preus de les carns d'anyell i de cabrit són convencionals, per no estar taxades per a la venda a la menuda, i es vendran als mercats i botigues vint-i-cinc cèntims de pesseta almenys més barates que els tipus actuals.

Pel que toca a la carn de moltó, els preus que es fixen són com o màximum. L'Alcaldia ha indicat als directors dels mercats, i especialment els dels afores i mercats de darrera categoria, que tinguin cura d'obtenir alguna major rebaixa a benefici del públic, com ha succeït fins ara, ja que les despeses que hi tenen són més petites que als mercats de primera categoria, i per tant, pot haver-hi aquesta diferència beneficiosa.

ALLARGAMENT DEL CARRER DE CAMBRILS

Al Negociat d'Urbanització i Reforma está exposat el projecte de prolongació del carrer de Cambrils des del camí de Sant Genís al carrer de Sant Camil formulat en primer del present mes per l'arquitecte.

PIANOS DE MANETA

Passat demà, dilluns, a dos quarts de dotze del matí se celebrarà al nou Saló del Consistori la subhasta de les nou patents per a circular per la via pública altres tants pianos de manubri durant l'exercici actual; el plec de condicions está de manifest en l'oficina central del Negociat municipal d'Ingressos.

ALLARGAMENT DEL CARRER DE COELLO

La Comissió d'Eixampla en la seva última Junta acordà aprovar el projecte de les obres d'obertura del carrer de Coello entre Can Miralletes i la Rambla de Volart; i el projecte per a la construcció de l'empedrat i altres obres d'urbanització en l'encreuament del carrer de Corts amb el de Muntaner.

També prengué en consideració una moció dels senyors Rocha, Santamaria, Blajot, Esteve, Prim, Gasó i Pons i Arona relativa a la urbanització del carrer de Llansá entre Aragó i València.

ELS PARÉS DELS SOLDATS DE QUOTA

Ha estat presentada a l'Ajuntament una instància, que subscriuen alguns pares de soldats de quota que lluiten a l'Africa i que han complert llurs terminis de servei, sol·licitant que l'Ajuntament de Barcelona interessi del Govern que llurs fills siguin repatriats per no ésser forces voluntàries. Entre altres consideracions es lamenten en la instància que no s'hagi tingut en compte el disposat pel ministeri de la Guerra, ço és, que les unitats enviades a l'Africa fossin repatriades per rigurós ordre d'antiguitat de sortida de la península, com succeeix amb el primer regiment d'artilleria de muntanya que havent sortit amb bastant d'anterioritat al segon, aquest ja fa temps que ha estat repatriat.

BENEFACTORS DE LES COLONIES ESCOLARS

En la secretaria de la Comissió de Colònies Escolars i destinades al Patronat Infantil s'han rebut quantitats dels particulars i entiats següents:

Senyor comte de Godó, Futbol Club Barcelona, Successors de Modest Amar, Javier Flaquer, don Joan Matas Oriach, don Lluís Pons Tusquets, Dr. Andreu, don Josep Rovira Bruguera, don Alfred Constantí, don Josep Llimona, donya Maria Vidal de Jover, don Vicens Vidal Casacuberta, don Isidre Gosol i donya Encarnació Pascual, vídua de Jané.

VISITES

Ha complimentat al senyor alcalde el president de l'Audiència senyor Alvarez Vega.

DELEGACIONS

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Tusell per al repartiment de premis que celebrarà demà, diumenge l'Escola municipal de Tall del carrer d'Aragó; i en el regidor senyor Bordas per al repartiment de premis que celebrarà també demà l'obra de l'Apostolat de la preservació de la Fe al Palau de la Música Catalana.

Teatre Català

Teatre de l'Orfeó Gracienc

SESSIO ADRIA GUAL

Ahir a la nit, en una sessió íntima al Teatre de l'Orfeó Gracienc l'Adrià Gual donà a conèixer unes composicions escèniques, originals d'ell, que foren escoltades amb recolliment i premiades amb nodrits aplaudiments per la brillantíssima concurrència que omplia el pati i primer pis del teatre.

La interpretació d'aquestes noves produccions d'En Gual, totes elles d'una exemplar simplicitat, fou confiada al primer actor senyor Enric Giménez i als alumnes de l'Escola d'Art Dramàtic, que dirigeix En Gual, les senyoretes R. Rovira, C. Castells, M. Ferrer, C. Vilar i els senyors A. Parés, R. Cerdà, J. Cristòfol, J. Arinyo i A. Rovira.

La part musical d'aquestes composicions escèniques anà a càrrec del professor de viola senyor Tarragó, del professor Ricard Vives i d'una secció de senyoretes i d'homes de l'Orfeó Gracienc sota la direcció del mestre J. Balcells.

En acabar l'última part del programa l'autor i els intèrprets reberen una afectuosa manifestació de simpatia de la concurrència.

Abans de començar l'espectacle, el senyor Gual dirigí unes discretes paraules a l'auditori, explicant el propòsit que perseguia amb aquella sessió, que venia a ésser una continuació del Gloriós Teatre Intim.

—

Com a digne acabament de la brillant temporada teatral que amb tant d'èxit té lloc al teatre de l'Orfeó Gracienc a càrrec de la Companyia Catalana d'Art Dramàtic Claramunt-Adrià, demà, diumenge, a la nit, se celebrarà al dit teatre i a benefici de l'esmentada Companyia, una extraordinària funció, en la qual es representarà el drama en quatre actes de l'eximi Guimerà «La reina jove».

Per la cultura popular

S'ha fixat pels carrers de Gràcia i Sant Gervasi el següent cartell:

Als aprenents del Districte VIII.

A vosaltres, homes de demà, generació que omplenarà de glòria la nostra raça, és a qui ens adrecem perquè vingueu a l'entorn nostre a saturar-vos de l'energia que a nosaltres ens anima d'ençà de molt temps, per a dur a terme la regeneració del nostre poble.

No ignorareu que en el nostre districte hi ha enclavada una Escola Complementària d'Oficis, la qual té una vida i un historial força envejables; aquesta Escola és avui objecte d'una notable reforma que l'engrandirà i l'ennoblirà encara més en profit dels elements escolars que l'integren; però, com sia que per a l'ingrés en aquesta Escola s'exigeix la possessió de les quatre regles fonamentals de l'Aritmètica, i, desgraciadament, dintre la classe obrera, per causes que no ens toca esbrinar, hi ha bastants elements que no arriben a la possessió de tan elementals coneixements, ni molt menys, nosaltres l'Agrupació d'alumnes i ex-alumnes de l'esmentada Escola hem pres l'acord de crear un Curset d'estiu durant els tres mesos de Juliol, Agost i Setembre, a l'objecte que tots els que tingueu desig d'ingressar en l'Escola i no us trobeu en les condicions requerides per a la mateixa, rebeu la deguda preparació perquè no siguеu refusats per les formalitats de l'ingrés.

Ja ho sabeu, doncs: tot el que vulgui ingressar a l'Escola, assistiu-hi a aquest Curset, puix seran preferits els que hi hagin vingut. L'inscripció gratuïta.

Barcelona, juny de 1922. — La Junta.

Notes: La inscripció tindrà lloc des d'avui al 8 de juliol, de vuit a nou del vespre, en la Tinència d'Alcaldia: Plaça d'en Rius i Taulet, 2.

Les classes seran alternes de vuit a nou del vespre i seran donades en la Tinència, a causa de fer obres en l'Escola, i començaran el dia 10.»

L'actualitat social

ELS CONFITERS

El Gremi de Dependents de Confiteria del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca a tots els socis inscrits a la junta general ordinària, la qual tindrà lloc el dimarts, dia 4 de l'actual, a les deu del vespre, a l'estatge del Centre.

EL CONCURS DE LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

Ha acabat la distribució, a domicili de les invitacions per a assistir al solemne acte del repartiment de premis del Concurs Internacional de la Comissió Mixta del Treball, en el comerç d'aquesta ciutat, que ha de tenir lloc demà, a les onze del matí, a les Cases Consistorials.

Diferents entitats han esgotat immediatament les invitacions que se'ls havien tramès; la qual cosa demostra la gran simpatia que ha despertat l'esmenta concurs, i tot fa suposar que l'acte de demà es veurà excepcionalment concorregut.

Les societats patronals i de dependents interessades en el funcionament de la Comissió Mixta, que, per oblit involuntari, no hagussin rebut les corresponents invitacions, poden passar a recollir-les al local de la Comissió, fins a les vuit d'aquesta nit.

Responent a preguntes que s'han dirigit aquests dies repetidament a les seves oficines, la Comissió Mixta es complau a fer públic que la concurrència de dames a la cerimònia de la Sala de Cent, l'estimarà com a deferència inapreciable.

M. SEILER

Es troba ja a Barcelona, havent estat aquesta tarda, acompanyat de la seva distingida muller, a la nostra redacció, M. Jean P. Seiler, guanyador del primer premi del Concurs Internacional de la Comissió Mixta del Treball, el repartiment de premis del qual tindrà lloc demà.

Mme. Seiler és del Comitè femení de l'obra del doctor Nansen i es proposa interessar a aquell fi els nostres nuclis intel·lectuals.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

CONGRES

Madrid, 30, 6'15 tarda.

El senyor CRESPO DE LARA consumeix un torn en la interpel·lació i es plany dels estralls que el joc produeix, fins al punt que no hi ha família que estigui lliure d'aquest vici o dels seus efectes.

En els últims anys diu que les cases de joc s'han centuplicat a Espanya i han esdevingut pel joc més de 60 desfalcs i més de 40 suïcidis.

Combat els anomenats centres de recreu que són centres de vagància, de murmuració i de malícia.

Diu que al Casino Militar s'admeten paisans i es juga, cosa que no es feia a l'Havana quan dominàvem allí. (Rialles.)

Examina el reglament de l'Associació Matritense de Caritat per arribar a la conclusió que no es compleix. No s'han creat les Juntes de districte d'aquesta entitat que haurien d'existir, ni s'envien els comptes al Tribunal de Comptes del Regne.

(La Cambra a penes presta atenció a l'orador, prenent a broma algunes de les seves manifestacions.)

Referint-se al cas de Burgos, diu que segurament l'arquebisbe ignorava que el diner que se li donà procedia del joc, puix d'haver-ho sabut no l'hauria admès.

Se suspen el debat, quedant l'orador en l'ús de la paraula.

Ordre del dia.

Es posa a debat el dictamen novament redactat sobre el projecte de llei regulant la suspensió de pagaments de comerciants i societats mercantils.

Sense cap debat, després d'acceptar-se una esmena del marquès de Olèrdola a l'article 20, s'aprova el dictamen.

També s'aproven altres dictàmens entre ells els següents:

Sobre la proposició de llei segregant del municipi de Les Franqueses del Vallès el barri dels Lladonets, per agregar-lo al municipi de Granollers.

Sobre el projecte de llei autoritzant al ministre de Foment per atorgar a l'Ajuntament de Durango (Vizcaya) la concessió de 25 litres d'aigua per segon derivats del manantial del torrent Cortazar per a ampliar l'abastiment d'aigües de la dita vila.

Sobre el projecte de llei declarant d'utilitat pública les obres d'ampliació d'abastiment d'aigües de Vergara (Guipúscoa)

Madrid, 30, 9'15 nit

S'aproven:

El dictamen mixt sobre el projecte de llei modificant la legislació penal i processal en matèria de contraban i defraudació.

Un altre estenent els beneficis de la llei de 8 de juliol de 1898 als pobles de menys de 6.000 habitants per a la constitució de Comunitats de pagesos.

Altres dictàmens de la Comissió del Treball, relatius a la colonització de diversos monts de les províncies de Huelva i Càceres.

Després d'haver retirat una esmena al capítol cinquè el senyor Hermida, havent-la defensada en un breu discurs, queda aprovat l'Estat lletra B, relatiu al pressupost d'Ingressos.

A continuació, s'aprova aquest dictamen definitivament.

Continua discutint-se la Secció 13 del pressupost de despeses: Acció al Marroc.

El senyor ROMEO acaba el seu discurs d'impugnació que ahir va començar.

Nega que els moros hagin estat traïdors a Espanya, puix no han existit els casos de deslleialtat en massa. Els que s'han rebelat han estat casos isolats. Els caps que han tractat bé al moro, han pogut comptar sempre amb ell.

El moro, per damunt de tot, té amor a la justícia i a la santedat.

El moro és treballador i pacífic. Fora dels segrestaments d'Arcila i alguns assassinats de contrabandistes i altres comptats casos, tot el que es diu dels marroquins és fill de la fantasia dels novel·listes.

El Roghi volia treballar a les mines, i això va passar molt abans que a Espanya, mal aconsellada, se li acudís anar al Marroc a implantar el protectorat.

Però el moro no vol que es vagi a esclavitzar-lo, i que el cristianisme se'n porti la riquesa que es seva, perquè el moro no és, com molts han cregut, un ser irracional que no es dóna compte de les coses i que no té noció d'allò que li convé.

Diu que estem al Marroc com en juliol de 1921, quan Abd-el-Krim va dir: — No passeu d'aquí, perquè si passeu és la guerra. — I no hem passat. No hem pogut passar. I cal veure si podem.

El senyor FANJUL. — Cal veure si hem de passar, perquè si hem de passar, podem.

El senyor ROMEO. — Doncs això S. S. ho ha de dir al seu cap, que ha estat ministre de la Guerra, i als altres ministres. Ells són els que han d'explicar-nos perquè no hem pogut passar.

Afirma que Abd-el-Krim ha volgut treballar i no se li ha permès.

Exposa el propòsit del Raisuni quan vam anar a Arcila, i diu que era el de fer-se súbdit espanyol, per a donar valor a les finques que havia heretat dels seus pares, conrear remolatxa i crear una gran fàbrica de sucre.

Abd-el-Krim, a la zona d'Alhucemas, també volia treballar i no se li ha consentit.

És aquesta la conducta que hem d'observar al Marroc?

Diu que no són precisos 160.000 homes al Marroc, perquè amb més pocs es podria anar a tot arreu, puix encara que es toqués a someteent a tota la zona, no es podrien reunir 30.000 moros en armes.

A les posicions de reraguarda dels terrenys que hem conquerit, no hi ha moros. Allò està desert.

Una veu. — On són?

El senyor ROMEO. — No ho sé, però el que sí sé és que allí no han tornat.

El marquès de VALDERREY. — Però S. S. ha de saber que el Raisuni té avui 6.000 homes.

El senyor ROMEO. — He concedit fins a 30.000, i tot i això, no veig justificat que nosaltres tinguem 160.000 homes al Marroc.

Però, demés, això dels 6.000 homes del Raisuni són contes xinesos, perquè avui mateix he parlat amb un militar que acaba d'arribar d'allí i coneix molt allò, i no m'ha parlat per a res d'aquests sis mil homes.

Exposa una plantilla i un pressupost d'oficines indígenes, fent avinent que el seu cap no ha d'ésser d'una categoria determinada, perquè pugui posar-se el personal del qual se'n pugui esperar una tasca profitosa, sigui la que sigui la seva categoria.

Proposa que ses ubvencioni amb el cinc per cent les empreses agrícoles fins a 100 milions de pessetes, perquè augmentant la riquesa és com es fan grans els pobles.

Cal ajudar a tothom que vulgui anar al Marroc i fomentar la indústria i les obres públiques, els ferrocarrils, etcètera, puix així l'Estat encara s'estalviaria diners.

Allí només s'hi fan posicions militars, i el moro, està clar, diu que no li serveixen per a res, puix quan les carabanes arriben a la nit rendides de cançament, només se'ls permet romandre fora de la posició.

El pràctic seria dedicar cinc milions de pessetes per a construir uns 50 Fondaks, que a l'ensems que servirien d'allotjament per als moros, serien llocs de guàrdia de les nostres tropes.

Cal establir cent escoles d'ensenyament primari i gastar 150.000 pessetes en 50 pensions, com fa França.

Parla de la forma que actua l'exèrcit, i diu que les forces de topada han estat, generalment, els regulars i la policia indígena.

Els senyors CIERVA i CRESPO DE LARA interrompen per a dir que també les forces expedicionàries s'han batut a l'avanguarda.

El senyor ROMEO. — No ho dubto, i a tots faig la justícia que es mereixen, però segons els despatxos oficials, les forces de topada, generalment, han estat les que he esmentat.

Prega al ministre de la Guerra que porti, com més aviat millor, una relació de les baixes que per ferides hi ha hagut als cossos expedicionaris. Així es podrà treure la deguda proporció.

També exposa un pla d'exèrcit marroquí per a les atencions de la nostra zona de protectorat, amb el seu cor responent pressupost.

Hi figuren quatre mehalles i quatre batallons del Terç.

Les mehalles tindrien 6.000 homes de totes les armes, i els batallons del Terç 1.200 homes, amb la seva corresponent secció d'ametralladores.

Acaba manifestant que si es portés a cap el seu pla, es podria obtenir una economia de 1.400 milions de pessetes, i dient-li al Govern que si no recorre a una reacció, podria ser que el poble recorregués a una gran revolució.

El senyor RODRIGUEZ DE VIGURI li contesta en nom de la Comissió.

Rectifica algunes de les xifres esmentades pel senyor Romeo i li diu que, segons el seu cap, el comte de Romanones, l'aventura del Marroc ens havia costat, fins a 1921, la suma de 1.400 milions, i l'any darrer 600 milions més.

El senyor CAMBO fa ús de la paraula per a consumir un altre torn en contra.

Comença per examinar les xifres d'aquesta Secció i diu que cal separar el que havia d'ésser la campanya actual i el restant del problema del Marroc.

Diu que l'istiu passat Espanya necessità fer un gran esforç militar per a salvar les conseqüències inevitables de la catàstrofe de Melilla.

Tothom reconegué aquesta necessitat.

L'esperit públic acompanyà fins pel gener l'acció del Govern.

L'exèrcit tenia una missió militar clàssica a complir, i el país ho veia perfectament; però després d'ocupat Dar-Drius començaren les vacil·lacions del Govern.

No hi ha dubte que es combaté en forma que s'aconseguiren objectius, puix els moros es retiraren davant el nostre avançament, i les cabiles se n'anaren d'on fins aleshores havien viscut.

El Govern anterior acordà que no creia terminada la missió militar amb l'ocupació de Dar Drius; i jo vaig formular la meva disconformitat amb l'acord, fins al punt que vaig consultar amb el cap del Govern s'hi havia de continuar, i després de la consulta vaig acceptar a seguir fins al moment que s'acordés posar en execució el pla formulat per a continuar les operacions. En aquest moment sortiria jo del Govern; però el Govern va caure sense que això arribés a succeir.

No creu que s'hagi de tenir, amb gran sacrifici per al país, un exèrcit de 150.000 homes a l'Africa sense determinar el seu objectiu. Es molt perillós mantenir un estat d'incertitud sense una finalitat político-militar.

L'opinió pública, com que no se li ha donat una finalitat, sent més la càrrega, i al Marroc passa el mateix que a Espanya: es va debilitant l'esperit militar i s'acabarà per perdre'l, si no se li assenyala un objectiu; i això enardeix l'enemic. Portem dos mesos sense avançar un pas, i el moro comenta el fet desfavorablement.

Nosaltres tenim al Marroc un esbós de colonització, però davant el que passa, els que treballen allí estan marxant, i d'aquí a algunes setmanes no hi quedarà ni rastre de nosaltres.

La cosa més urgent per a nosaltres al Marroc és el problema de la campanya actual. Es necessari que el Govern digui clarament si ha terminat.

Aquesta campanya té dues direccions: una per a demostrar que a nosaltres no ens treuen impunement d'allí i que el nostre exèrcit, encara que fugi en un moment de pànic, no es deixa abatre. La campanya anterior fou això: la terminàrem amb un conveni amb els cabdills de tots dos pobles i vingué després un gran període de prosperitat interior. L'altra direcció de la campanya és la d'unir les dues zones en forma que els moros quedin o amics o sotmesos. Si s'opta per la primera finalitat, la campanya cal donar-la ja per terminada i al Parlament cal dir-ho al país.

El meu criteri és el de donar per terminada la campanya, puix ja hem demostrat que no se'ns treu de Melilla i tenim ocupat terreny molt major del necessari per a defensar la plaça.

Quan hi ha un objectiu es poden demanar sacrificis al país; però ja no és possible mantenir més l'esperit públic aquí i el militar al Marroc.

Cal fugir del molt espanyol sistema de dormir tranquil·lament davant una fatxada, davant un teló darrera del qual no hi ha res. No n'hi ha prou amb fer de l'Alt Comissari un geni de la guerra ni posar-se a pensar en si ha de seguir o no. Es una equivocació pensar que per a nosaltres el del Marroc és un problema colonial. Per això no hem de fixar-nos massa en l'exemple de França, puix ens busquem allí mercats per a portar els nostres productes.

Es parla de què és un problema estratègic; però somiarà ningú en una guerra amb Anglaterra? No. El Marroc per a Espanya és solament un problema polític, perquè el Marroc és una peça del complicadíssim problema de l'equilibri del Mediterrani. Nosaltres estem al Nord de l'Africa perquè Anglaterra no pot consentir que hi estigui una altra nació de més potencialitat. Per a Anglaterra la llibertat de l'Estret és essencial. Nosaltres estem a l'Africa per a prestar un gran servei a les dues potències l'amistat de les quals per igual ens interessa: Anglatera i França; però Anglaterra no ens ha exigit que ocupem tota la zona de protectorat ni que ens arruïnem per a servir-la.

La llibertat de l'Estret es manté igual encara que no ocupem tota la zona.

Quan escolto a algun diputats i els sento exposar plans d'obres públiques al Marroc, penso en l'atac de generositat que els ha donat com si es tractés d'un problema colonial. Creuen molts de bona fe que les empreses de protectorat són per a estendre la civilització, i no hi ha res d'això, puix el protectorat és per a conquerir terrenys i fomentar altres interessos. Nosaltres hem ed limitar-nos a la zona costera que poguem mantenir en forma poc costosa i procurar només complir els nostres deures polítics, donant exemple de moralitat, pensadors i bons administradors, perquè tots vegin els nostres bons propòsits.

Quan hàgim de construir una carretera a la nostra zona, hem de veure si ens convé, com si es tractés del més apartat racó d'Espanya.

Als moros hem de deixar-los tranquils, i quan els passi la impressió de la guerra, ells mateixos vindran atrets per l'interès i la conveniència.

A Espanya tenim plantejat l'eterm problema de l'honor i en ell hem perdut tot el restant.

Al Marroc no tenim problema d'honor. Hem estat agredits; hem contestat i hem arribat fins on hem volgut.

Recorda a En Joan Prim i diu que és l'estadista més gran que ha tingut Espanya.

Al·ludeix les campanyes que Anglaterra sostè a l'Asia Menor i diu que quan les circumstàncies la hi obliguen es retira i pacta.

Tots els pobles estan donant manifestacions semblants de sentit comú, i això no significa desllurament per a ells.

Insisteix en què ha de donar-se per terminada la campanya actual i el Govern ha d'ordenar que siguin suspeses les obres que es realitzen avui a ports que per força hem d'abandonar.

Hem de limitar-nos a l'ocupació d'una zona a la costa, la que es cregui necessària, i l'acció del protectorat no ha d'ésser imposada, sinó fruit d'una actuació perseverant.

El problema del Marroc l'hem creat nosaltres, i l'ideal ha d'ésser que es parli poc del Marroc, i lliures d'aquesta preocupació tenim molts problemes interiors la solució dels quals urgeix per a l'engrandiment del país.

Tenim el problema social, que molts creuen terminat, i no ho està.

Resolent el problema interior de la convivència dels grups ètnics arribaríem a un ibero-americanisme que faria gran Espanya.

El CAP DEL GOVERN li contesta.

Diu que quan arribi el moment oportú, el Govern parlarà molt clar, en forma que tots han de quedar satisfets.

Podran — diu — criticar-me el fons, però no la forma, perquè serà d'absoluta claretat.

Creu que un debat d'aquesta naturalesa no ha de prolongar-se amb intervencions innecessàries i fatigoses, i per això espera que, segons el convingut, demà, encara que sigui prorrogant la sessió, el debat quedarà terminat.

Se suspèn el debat.

El Congrés passa a reunir-se en seccions.

Represa la sessió, es dóna compte del resultat de la reunió de les seccions i s'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

SENAT

Madrid, 30, 8'30 nit.

El senyor GOICOECHEA aprofita el moment per a explicar els motius que han induït la comissió a acceptar les esmenes del duc del Infantado, i que tendeixen, no a aminorar els ingressos, sinó, al contrari, a augmentar-los.

Se n'accepten d'altres del baró de Rio Tobia i marquès de Hoyos.

El senyor CHAPAPRIETA demana que s'imprimeixi l'article novament redactat, puix desitja combatre'l, consumint el primer torn, perquè ni la comissió sap la forma com ha quedat l'article.

El PRESIDENT hi accedeix, si bé fa constar que la discussió ha de seguir en el moment actual.

El marquès de la HERMIDA consumeix un torn en contra de la totalitat i demana aclaracions a la comissió, que li són donades, en nom de la mateixa, pel senyor Goicoechea.

El comte de CASAL consumeix el tercer torn en contra i li contesta també el senyor Goicoechea.

Es passa a la discussió de l'article onze i és presa en consideració una esmena del senyor Valero Hervàs.

El senyor UBIERNA retira un vot particular, i després de fer lleugeres observacions s'aprova l'article.

A l'article 13, defensa una esmena el senyor DURAN I VENTOSA en el sentit que el mínimum de 2.000 pessetes de sou que s'assenyala en el dictamen per a ésser exigit l'impost d'utilitats sia elevat a 3.600 pessetes que és mínimum de jornal que cobra a Barcelona la dependència mercantil.

El senyor PAN DE SARALUCE, de la comissió, li contesta, indicant que no pot acceptar l'esmena.

El senyor DURAN I VENTOSA rectifica i s'estranya que no es pugui fer això a Espanya, quan a França estan exceptuats els que tenen fins a 6.000.

L'esmena queda rebutjada.

El senyor VALERO HERVAS apoia una altra esmena en el mateix sentit que l'anterior.

El senyor GOICOECHEA els contesta, explicant les causes de no poder aplicar-se a Espanya l'Impost d'Utilitats en la mateixa forma que es fa a França.

Es rebutja l'esmena.

El senyor DURAN I VENTOSA defensa un vot particular del senyor Sedó, i al mateix temps algunes esmenes presentades pels senyors Ferrer i Vidal, marquès de Camps i el propi orador.

Fa la defensa global per a no cansar excessivament l'atenció de la Cambra.

Pregunta què passarà quan l'impost d'Utilitats s'apliqui als comerciants individuals, quan amb tantes dificultats es va topar en aplicar-se a les societats anònimes.

Entén que aquestes dificultats podrien en gran part subsanar-se, transcrivint l'article addicional que apareix en el projecte del senyor Cambó.

Rebutja l'addició que s'ha fet en el projecte que mentre s'apliqui als comerciants individuals l'impost d'Utilitats, el ministre de Finances queda autoritzat per a recarregar-los la contribució industrial fins al doble. Això és una enormitat, puix significa un intent de càstic als comerciants individuals per la incapacitat recaptatòria del ministeri de Finances.

El just seria que en aplicar aquest impost, es fés a mesura que poguessin fer-ho els orgues recaptatoris.

Una altra esmena tendeix a demanar que es donin facilitats per al pagament de l'impost d'Utilitats.

Principalment insisteix en què s'estableixi una escala gradual per a l'aplicació de l'impost als comerciants i que se suprimeixi aquest recàrrec de la contribució industrial al qual abans s'ha referit.

El ministre de FINANCES li contesta.

Diu que en el projecte ja s'intro-

ducixen modificacions que milloren notablement els òrgues recaptatoris de la Hisenda.

Afirma que no es tracta d'aplicar l'impost, ni les sancions a què al·ludeix el senyor Durán als comerciants modestos que posseeixin una petita indústria, sinó a aquells altres que estan en condicions de poder suportar l'impost.

Afirma que el projecte només tendeix a fer desaparèixer la desigualtat que ara existeix respecte a les societats comanditàries i els comerciants individuals, i per això no se li apliquen certs recàrrecs per a procurar que la desigualtat contributiva amb aquelles sigui el menys possible.

El senyor DURAN I VENTOSA insisteix que, per a lesionar el menys possible els interessos dels comerciants individuals, el millor seria aplicar l'escala gradual que va establir el senyor Cambó.

Per si no ho ha entès bé el ministre, li pregunta si la quota normal que ha d'aplicar-se als comerciants individuals és la que regia abans de la llei de 29 d'abril de 1920.

El ministre de FINANCES li contesta afirmativament.

El senyor DURAN I VENTOSA. — Jo no sé el que diran els comerciants individuals, però, per la meva part, em demostro satisfet i demano que constin clarament al Diari de Sessions les manifestacions del senyor ministre.

S'accepten algunes esmenes dels marquessos de Mortara i Hoyos i del baró de Rio Tobia, i se'n rebutgen d'altres.

Al senyor DURAN I VENTOSA se n'hi accepta una altra demanant que la dat aper a assenyalar l'impost d'Utilitats als comerciants, en lloc de ser la del tancament de comptes, sigui la d'aprovació del balanç, donant per a això un mes de temps.

Es rebutgen altres esmenes.

Se n'accepta una del senyor Estelat i una altra del senyor Durán i Ventosa.

Aquest mateix senador retira tres esmenes per considerar-les innecessàries després de les aclaracions del ministre d'Hisenda.

Es rebutgen i retiren altres esmenes, quedant l'article 13 pendent de nova redacció per a la seva discussió en la sessió propera.

Se suspèn aquest debat.

Es voten definitivament els projectes de llei facultant al Govern per a adherir-se en el moment oportú als articles 4, 6, 12, 13, 15 i 26 del Pacte de la Societat de les Nacions, aprovat per la segona Assemblea de la mateixa.

S'aixeca la sessió a les 7'25.

ELS LLIBERALS I EL DEBAT DEL MARROC

Madrid, 30, 6'15 tarda.

El marquès d'Alhucemas ha citat per a demà els caps lliberals que integren la concentració de les esquerres amb l'objecte de fixar llur situació en el debat del Marroc.

EN CIERVA I EN MAURA

L'ex-ministre de la Guerra senyor Cierva ha visitat aquest matí el senyor Maura, amb el qual ha mantingut una llarga conversa sobre els problemes d'actualitat i els debats parlamentaris.

EL GOVERN I EN CAMBO

El senyor Sánchez Guerra ha visitat aquest matí el senyor Cambó.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El cap del Govern ha manifestat aquesta tarda que demà no se celebrarà Consell de ministres per les seves moltes ocupacions.

Ha afegit que després dels pressupostos es discutirà al Congrés el projecte d'ordenació ferroviària.

Per això creu que les Corts es tancaran del 12 al 15 de juliol.

L'ALT COMISSARI

S'assegurava aquesta tarda que el dilluns o el dimarts vindrà a la península l'Alt Comissari d'Espanya al Marroc.

El discurs d'En Cambó

Madrid, 1, 12'30 matinada

Amb la intervenció del senyor Cambó, en discutir-se al Congrés les despeses del Marroc, el debat ha adquirit a última hora de la tarda, el màxim relleu de les solemnitats parlamentàries, poblant-se ràpidament tots els escons i acudint-hi a escoltar al cap dels regionalistes tots els restants caps de partits, llevat del comte de Romanones, que a la mateixa hora ha hagut d'absentar-se de la Cambra per a firmar el prometatge del seu fill, don Eduard.

Contendint ahir el senyor Cambó amb el president del Consell, li va anunciar que el seu discurs d'avui no seria d'extenses proporcions, i en efecte, ha durat uns tres quarts d'hora.

Han estat les manifestacions del senyor Cambó tan clares i terminants en relació amb el problema del Marroc, que el seu discurs ha produït després als passadissos els més vius comentaris, augurant-se per a la sessió de demà una transcendental importància.

En sortir als passadissos el senyor Cambó ha estat objecte de les més caloroses felicitacions de molts diputats i de bastants senadors que coincideixen amb els punts de mira que ha sostingut en el seu discurs d'avui.

El president del Consell es congratulaba del resultat del debat, dient:

— Així haurien d'ésser tots els discursos. El senyor Cambó ha definit clarament i eloqüent una actitud, com pertoca als caps que tenen i han tingut la responsabilitat del poder. Al meu judici, ha estat un poc apassionat en abordar el problema, però indiscutiblement ha estat molt bé.

Un significat conservador que acompanyava al senyor Sánchez Guerra ha assentit a les manifestacions del president, afegint:

— D'exposició i en l'aspecte internacional, admirable; però en les solucions, sobre tot en l'eficàcia d'un bloqueig de la costa africana, excessivament optimista.

Quan, en abandonar el saló de sessions, ha sortit el senyor Maura als passadissos, el senyor Cambó l'ha saludat, dient-li:

—Per a vostè no és res de nou el que he dit.

—En efecte—ha replicat el senyor Maura — ho coneixia, però el felicito.

— Intervindrà vostè demà, don Antoni? — li han preguntat els periodistes.

— Vindré a primera hora i estaré atent al debat. No sé si intervindré. Probablement, sí. Però ja saben vostès que tinc molt parlat sobre el Marroc.

El senyor Cierva, al qual els periodistes han preguntat la seva opinió sobre el discurs del senyor Cambó, ha dit:

— No dic res. Per què? Si haig de parlar demà!

Els judicis dels caps lliberals no eren molt falaguers per al senyor Cambó, perquè declaraven que pogué i degué implantar el seu criteri en els Governs dels quals formà part. Per de pronte, reconeixien unànimement que era inexcusable la intervenció dels senyors Maura i Cierva després del discurs del Sr. Cambó.

En un breu canvi d'impressions que han celebrat els senyors Alvarez, Alba i Villanueva han convingut en celebrar demà els caps concentrats una reunió per a decidir si ha de portar sol un d'ells la veu en nom de la concentració, o, al contrari, intervenir separadament en el debat.

Alguns diputats regionalistes es proposen imprimir el discurs del senyor Cambó per a repartir-lo profusament.

EL TERÇ I LES JUNTES

Ja no se celebrarà el diumenge l'anunciat àpat en honor dels oficials del Terç que es troben a Madrid.

El ministre de la Guerra i les autoritats militars, comprenent la significació de l'acte contra les Juntes, que podria donar lloc a incidents i derivacions lamentables, no han permès la celebració de l'àpat.

Avui, el contractista del menjador del Palace Hotel on havia de tenir lloc l'àpat, ha estat al ministeri de la Guerra, per a remetre les adhesions que s'havien rebut per als organitzadors de l'àpat.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat oficial de Guerra d'aquesta nit, diu

«L'Alt Comissari comunica al ministre de la Guerra el següent:

En territori de Ceuta, Tetuàn i Larraix, sense novetat.

Segons em comunica el comandant general de Larraix, s'han llegit cartes del Raisuni, dient que es trasllada d'emplaçament de Buhacein, per a estar més en contacte amb nosaltres i poder continuar les negociacions entaulades, i dient-los que es mantinguin en llurs llocs, puix per Alder-Kedir està tot arranjat.

A Beni-Iset no s'ha vist encara el resultat de l'operació del dia 20.

En territori de Melilla, ahir, a les deu, un grup enemic s'apoderà d'un ramat a la carretera de Batel a Drius i matà el caporal Francesc Rodriguez i el soldat Bernat Fraile, ambdós del regiment de Ferrocarrils.

Un tercer soldat del mateix cos, el qual treballava amb ells a la via del ferrocarril, avisà el servei de protecció, que, si bé acudí, no arribà a temps per a recuperar el bestiar, entaulant-se un tiroteig amb l'enemic emboscat.

També a la muntanya Telatza, va resultar amb ferides lleus el soldat del regiment de Treviño, David Peñalver.

La força que protegeix l'estesa de la línia postal entre Drius i Fetoutañes, fou hostilitzada per l'enemic, repel·lint l'agressió, amb ajut d'un petit reforç que sortí de la posició de Sabsa, causant dos morts als que hostilitzaven i continuant-se els treballs sense novetat, després de repel·lir l'agressió.

En fer la descoberta a la posició d'Ambar occidental, el matí d'avui, l'enemic, emboscat als barrancs propers, féu foc sobre els nostres soldats que han contestat amb dispars de fusell i ametralladores, resultant ferit al peu dret el soldat Ignasi Coello del regiment del Príncep.

A la posició de Ras Medua s'ha presentat un indígena de la cabila de Beni-Bu-Ifrur, remetent un fusell.

L'esquadreta del grup lleuger ha bombardejat els duars i posicions enemigues de Beni-Ulixech i Tensaman.

Un avió de la tercera esquadreta, sorprengué el zoco El Jemis de Tensaman, dissolent-lo, segons s'ha comprovat per un altre aparell que volà pel mateix lloc mitja hora més tard.

Aquest mateix aparell provocà un incendi a Zarhavvien, prop de Sidi-Messand (Beni-Said).

Entre les antigues posicions Morabo i Sidi-Abdelá, a dreta i esquerra, a la vista d'Annual, l'enemic ha emplaçat dues peces d'artilleria.

Al Penyal de Vélez, l'enemic ha tornat a canonejar la plaça, fent quatre dispars; de fusell només se n'ha sentit algun d'esclafusser.

La plaça ha contestat, no havent esdevingut cap novetat en el personal ni en el material.

A Alhucemas, durant la nit, s'ha desembarcat un comboi.»

LA COMISSIO DE FOMENT

La Comissió Permanent de Foment del Senat s'ha reunit aquesta tarda per a possessionar-se de la presidència el comte de Gimeno.

Després la comissió ha emès dictamen d'acord amb el Congrés en el projecte de llei de reconstrucció d'un ferrocarril de la Vall de Zafra a San Carlos de la Ràpita, i en el projecte sobre variació d'un tros de línia a la de València a Tarragona, per a evitar un pas a nivell a les proximitats de València.

Per últim, ha acordat obrir una informació durant deu dies sobre els projectes reformant les lleis de Caça i Pesca.

CIRCULAR

El ministre de Gràcia i Justícia ha dirigit als presidents de les Audiències una reial ordre circular disposant que no es doni curs a cap instància en sol·licitud d'indult que es firmi per persona o persones que hagin actuat com a jurats i que en llur escrit adueixin com a raó perquè es concedeixi la dita gràcia l'haver sofert error en el veredicte que pronunciaren.

L'INSTITUT CAJAL

La Comissió d'Instrucció pública del Congrés s'ha reunit aquesta tarda, dictaminant d'acord amb el projecte que crea l'Institut Cajal i concedint per a aquest fi un crèdit d'un milió de pessetes.

LA COMISSIO DE PRESSUPOSTOS

Aquesta tarda s'ha reunit la Comissió de pressupostos del Congrés i ha dictaminat l'afer del Golf de Guinea.

En aquest pressupost s'hi introdueix una modificació en benefici dels funcionaris que viuen en aquell clima insalubre.

Tot el temps que resideixin allí, sense abandonar el càrrec, es comptarà doble per als efectes de jubilació.

També han acordat oferir un esmorzar el pròxim dilluns al president de la Comissió, senyor Wais, amb motiu de terminar les seves tasques.

UNA ESMENA

El diputat senyor Barcia ha presentat la següent esmena a l'articulat de la llei de pressupostos:

«Queda igualment prohibit que un mateix funcionari, ni civil, ni militar, sigui el que sigui el càrrec que exerceixi, àdhuc els d'actiu, cobrin al mateix temps més d'una gratificació, premi o indemnització, de fons de l'Estat».

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Especialitat en camises a mida

INCIDENT PERSONAL

Avui ha circulat el rumor que degut a una acalorada discussió haguda ahir a l'estació del Migdia, hi havia una qüestió pendent entre un coronel i un cap de cavalleria, aquest últim títol de Castella.

VISITA

La Reina Victòria ha visitat el dispensari antituberculós del carrer del Tutor.

PETICIO D'INDULT

El diputat socialista, senyor Saborit, ha remès personalment al ministre de la Guerra, la sol·licitud d'indult per a Josep Maria Viñuela, elegit diputat a Corts per Oviedo en les passades eleccions.

El ministre de la Guerra ha promès fer tot el que rd'ell depengui a favor de Viñuela.

L'ATENEU DE MADRID

La Junta Directiva i les meses de les seccions de l'Ateneu, han obsequiat avui amb un banquet al comte de Romanones, per a mostrar-li la seva gratitud per tot el que ha fet a benefici d'aquesta casa.

Per acord de la Comissió organitzadora, no hi ha hagut discursos.

El comte de Romanones, de sobretaula, ha significat la seva gratitud a l'Ateneu, al qual ajudarà sempre mentre visqui, i àdhuc després de mort.

Ha posat de relleu com en aquesta època en què tot és desmai i cobardia, l'Ateneu comptava la seva obra en període de veritable floreixement perquè és allí on en totes les ocasions s'emeten els judicis més ferms i decidits per a orientar la massa culta de la nació.

L'AFER LEFEVRE

Aquest matí s'ha constituït el Jutjat de Bonavista al despatx oficial, comparaixent el senyor Palluck i la dispesera de Lefevre per a aclarir alguns extrems referents al testimoni que declarà anit passada, quedant tot aclarit.

NOTA BURSATIL

El negoci és en extrem reduït a Borsa.

Els cabals públics es mostren sostinguts, i en valors industrials i de crèdit, apenes es produeixen variacions.

La moneda estrangera segueix el seu curs general, cedint les lliures un cèntim, els marcs 10, els francs 20, els suïssos 45 i els belgues 30.

Només el dolar i la lira, aconsegueixen aventatge de 4 i 20 cèntims.

Des del propvinent dilluns, l'hora de Borsa serà de dotze a dos quarts de dues, i aquest règim seguirà fins al 30 de setembre.

VOT PARTICULAR

El senyor Lladó ha presentat el següent vot particular, proposant l'addició de dos nous articles al dictamen de la Comissió de pressupostos sobre l'articulat del projecte de llei de pressupostos per a l'any econòmic de 1922-23, al Congrés:

El diputat que sotascriu, vocal de la Comissió de pressupostos, té l'honor de sotmetre a la deliberació i aprovació de la Cambra el següent votparticular al dictamen sobre el projecte de llei de pressupostos per a l'any econòmic de 1922-23, en la part relativa a l'articulat.

S'addicionaran els següents articles:

Article tal. — S'autoritza al Govern per a portar a efecte dins de l'actual pressupost, la formació dels escalafons del magisteri primari.

El primer escalafó compendrà els mestres amb plenitud de dret, i l'escala serà de 2.500 a 10.000 pessetes, i el segon escalafó el formaran els mestres amb dret limitat amb escala de 2.500 a 4.000 pessetes.

Es consideren ampliats els crèdits corresponents a la secció setena del ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts en la quantitat que sigui necessària per al plantejament que es reforma.

Article tal. — S'autoritza al Govern per a portar a cap l'operació de crèdit o empréstit en la forma que jutgi oportuna amb destinació a la construcció d'edificis escoles, especialment dels pobles de menys de 500 veïns.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que l'interventor de l'exèrcit, don Manuel Gutiérrez i Chicote cessi en el càrrec d'interventor dels serveis de Guerra de la sisena regió, i passi a la situació de primera reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Promovent al càrrec d'interventor de l'exèrcit al de districte, don Joaquim Sánchez Contador.

Nomenant interventor dels serveis de Guerra de la sisena regió, a l'interventor d'exèrcit don Joaquim Sánchez Contador.

Concedint la gran creu blanca del Mèrit Militar, al regidor i ex-alcalde de Santa Cruz de Tenerife, don Esteve Montillo i al president de la Cambra oficial de Comerç, Indústria i navegació, de Sevilla, don Dídac Gómez Quintana.

Concedint el càrrec de general de brigada honorari en situació de reserva, al coronel d'infanteria en situació de reserva, don Julià Nieto i

Concedint mercè de l'hàbit de l'Orde Galindo.

militar de Montesa a don Enric Carlos i Castillón Ortega de Medina, marquès de Laconi, comte de Vallenuevo, a un coronel d'artilleria i a un altre d'intendència.

Idem menció honorífica a diversos caps, oficials i assimilats de l'exèrcit.

Concedint la gran creu de segona classe del Mèrit Militar, amb distintiu blanc, al tinent auditor de primera classe, don Marian García Cambra.

Conferint diversos comandaments de regiments a alguns coronels.

UNA EXPOSICIO

Madrid, 1, 2 matinada

Vigo. — Organitzada per distingides dames de l'aristocràcia se celebrarà aviat una exposició de vanos a benefici de l'Asil del Nen Jesús de Praga.

ELS ESPANYOLS A PORTUGAL

Vigo. — Els ajuntaments portuguesos pròxims a la frontera han dirigit al ministre de l'Interior instàncies sol·licitant que es permeti l'entrada a Portugal dels espanyols que es dirigeixin a les platges portugueses amb només la presentació de la cèdula visada pel cònsol de Portugal.

NOTES DE PORTUGAL

Lisboa, 30. — A la Cambra dels Diputats, alguns oradors han comunicat al president llur propòsit d'interpel·lar aviat al Govern, sobre els esdeveniments del dia 19 d'octubre de l'any passat.

—El Senat ha emès un vot de condol per la mort del príncep de Mònaco.

—El ministeri d'Agricultura ha publicat una nota oficiosa, dient que no mancarà pa a Lisboa, àdhuc en el cas que es proclamés la vaga amb què amenacen els flequers.

Demà es tractarà a la Cambra dels diputats del nou règim sobre cereals.

Al Senat ha començat el debat sobre la qüestió del conveni luso-africà. Després de la sessió s'han reunit les comissions parlamentàries de Finances, Comerç i Agricultura, per tal de dictaminar sobre uns projectes de llei presentats pel ministre de Finances.

El ministre de Negocis estrangers ha conferenciat en el seu despatx oficial amb el representant d'Anglaterra, referent al conveni luso-africà.

Una comissió de l'Associació comercial de Lisboa ha estat a la Cambra dels Diputats per a tractar amb el ministre de Comunicacions de l'establiment de tarifes postals uniformes entre Portugal i el Brasil.

Al ministeri de Negocis estrangers s'ha rebut una comunicació de la Prefectura de Rio Janeiro, en la qual es comunica al Govern português, que s'ha donat el nom de Gago Coutinho i Sacadura Cabral a dos dels principels carrers d'aquesta capital. — Havas.

Sardanes

PER A AVUI

A càrrec de la Cobla «Barcino» i organitzada pel Foment de la Sardana de Barcelona, tindrà lloc avui, dissabte, a les deu de la vetlla, una ballada de sardanes a la plaça Sepúlveda.

PER A DEMA

Matí, a les onze. — Grandiós Aplec Sardanístic a la Conreria, organitzat pel Foment de la Sardana de Badalona.

—

Tarda, a les quatre. A la font de les Monges (Conreria), gran audició, a càrrec de les cobles «La Principal Barcelonina», «La Principal», de Perelada, i «La Selvatana», de Cassà de la Selva.

—

Nit, a les deu. — El Foment Sardanístic de Sant Martí donarà una audició de Sardanes a càrrec de la popular cobla barcelonina «Barcino». En cas de mal temps l'audició se celebrarà al local de l'Ateneu Obrer Català.

Foment de la Sardana de Badalona. Per a finalitzar les grans audicions de sardanes celebrades a la Conreria, l'esmentat Foment donarà una altra audició a la plaça de la Casa de la Ciutat, a càrrec de les mateixes cobles del matí i tarda.

LLETRES I LLIBRES

POEMES I CANÇONS

de Josep Maria de Sagarra

II

En les «Cançons d'abril i de novembre», datades de l'any 15 al 17, hi trobeu poesies gairebé sense argument, sense drama explícit, d'una certa melangia de joventesa, de desengany, d'il·lusió massa brilladora, de paradís entrevist i que ja es coneix inassolible, de dubtes, de vacil·lacions imaginatives sobre una benaurança somiada; però tot això és ple de joventesa. En les emocions d'aquestes poesies, què és més gran: el plaer d'obrar un paradís en la vida, o el desengany de creure'l perdut? és més gran l'enutjós contacte amb una mesquina realitat, o l'alegria de concebre una felicitat sense mida? No ho podríem dir: a estones venç el plaer, a estones el desengany; però sempre es mesclen, i la mescla porta una joveníola melangia. Aquesta melangia vacillant, precària, aquesta defallença plena de virior, de la joventesa, la trobem en cada una de les «Cançons d'abril i de novembre». Quan parla de tristesa, li diríem: «No serà res, ja passarà». Quan parla tremolosament de l'alegria, li diríem: «No en faci cas: això és una il·lusió». Quan parla de vagues melangies, d'incerteses, de queixes vagues, de vacil·lacions, trobem, en canvi, que diu tota la veritat: era això: era una joventesa plena d'imaginació.

La poesia «Girona a la tardor», és molt d'aquesta mena. La sensació vaga de llangor passa a les coses: a l'aigua de la pluja de Tots-Sants com a l'or de les fulles :

Sota del pont camina l'aigua trista,
és l'aigua de la pluja de Tots-Sants;
el cel és malva i rosa i ametista,
hi ha un or de fulles pels camins fo-
[rans.
La Seu dreça la pàl·lida harmonia
de pedra grisa vers el cel llunyà,
i l'Angel guaita la caputxa pia
de Sant Feliu una miqueta enllà.

Aquesta segona quarteta és admirable. Es sòbria; les coses soles, tal com són, ja diuen allò que vol suggerir el poeta. El contrast entre la monotonia de l'aigua trista del riu, i la festa il·luminada sota les voltes de la ciutat, és feble: ha d'ésser feble, perquè l'ànima, en aquell moment, està més per la seva tristesa que no per l'alegria de les festes de carrer; s'avé millor amb les boires vagues i les tenebres de la devesa que amb els «riures i fanals» i «el clarinet i el tamborí»; el cor aquesta vegada s'avé més amb l'harmonia de la Seu: perquè,

espera l'hora d'estimà i llangui.

En mig d'aquest esllanguiment hi trobeu molta lleugeresa i frescor imaginativa; la imaginació domina, no les coses.

Què és millor amar o bé oblidar? Hi han amors molt fondes i, sobretot, plenes de follia, en la joventesa; l'amant ja no s'imagina viure un moment oblidat de l'amada; una contradicció d'aquesta amor li seria un daltabaix irresistible; sense l'amor, per all, el món s'enfonsaria.

D'això, en les «Cançons d'abril i de novembre», no n'hi ha res. L'amor hi és melangiosa i una mica escèptica; no és passió tempestuosa; és imaginació voladora, que es complau en el seu joc plaent; és l'amor que comença, i encara no és una passió decidida, plena de voluntat i consciència concretada, sostinguda per la noció del deure; l'amor només és una fantasia; és més optimista que no profunda; amb alguna incertesa, i sempre nimbada de vaga il·lusió:

Avui només de nostra coneixença
tinc el cor fresc com el celler del
[mas,
i tota la meva ànima s'agença
d'haver-te dut recolzadeta al braç.

Però això és cosa d'una tarda: la joventut n'està sorpresa; tot hi és sorpresa; tot hi és innocent, banyat de claror primaveral

La tarda m'ha sigut traïdora i breu,
mes la llum era viva.
Dins de l'ordi pregava el pregadéu,
i la figuera s'ha aturat la griva,
i jo sentia una molt gran paor
de veure els ulls que feies i la cara...
Ai, fina pal·lidesa de l'amor,
que no se sap si ha d'ésser amor en-
[caral

Els accidents prenen tota la importància. Però lleugerament; mentre doneu importància al moment d'ara, espereu que el de després serà millor; un gran esperançament en tot, veu's aquí la joventesa. Quan ens diu que està trista, ella mateixa se sent amb forces per a una vencidora alegria. Mai manquen les forces, o millor dit, mai no manca l'esperança de noves forces. Esperança, en la tristesa, en l'alegria, en el plaer i en el dol: veu's aquí la poesia aparentment el·legíaca d'aquestes cançons. Un dia plou, i la tristesa de la pluja porta a la imaginació la dolça companyia d'una donzella:

Les migdiades, quan s'acluca el sol,
i les gotes rellisquen dins la fulla,
i cada clot es torna un bassiol
on s'hi miren la menta i la cabrulla,

quan l'aigua salta i balla pel camí
i jeu enterbolida la muntanya,
aleshores voldria a prop de mi
l'amor asserenat d'una companya.

Res no llevaria la calma. Podríem dir més clàrament: res no rompria l'idil·li. Ell llegiria, i, girant full, li esguardaria el rostre; ella fora una companyia silenciosa, dolça. Però, tot això és una fantasia lleugera, esvaïda:

Això és mon pensament, si per l'es-
[pai
tomba la pluja pàl·lida i lleugera;
això tan dolç que no ha de venir
[mai,
i cada dia l'ànima ho espera.

Però, la mateixa claredat de la poesia d'En Sagarra fa que aquestes vacil·lacions i cordialitats vagues, i fantasies de joventesa, es mostrin sense disfressa de transcendència, amb tota la seva íntima lleugeresa, i també amb tota la seva virior. Es una poesia de joventesa: sempre serà compresa per la joventesa; no és una joventesa llunyana, perduda i recordada vivament com en la poesia de Leopardi; sinó una joventesa actual, que ens parla verbosa i clara. Li respondrem allò que voldrem; ens la mirarem allunyada o pròxima; però, sigui com sigui, la compendrem de seguida.

JOSEP MARIA CAPDEVILA.

COMENTARIS

MANUAL D'HISTORIA CRITICA DE LA LITERATURA CATALANA MODERNA (Primera part), per Manuel de Montoliu. — Editorial Pedagògica (Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana).

L'autor hi tracta de la Decadència literària en els segles XVI i XVII, perllongant-se fins a les primeres dènes del XIX, que passa el moment més trist; i de la Renaixença literària, iniciant-se a mitjans del XIX i cloent després amb Verdaguer. Hi són estudiats el Romanticisme, L'Escola castellana de Catalunya (1823-36); Les primeres manifestacions de l'Escola Catalana Nacional (1836-59), Els Jocs Florals (1859-77), i l'obra de Verdaguer.

En Montoliu és profund en els coneixements i d'una ciència de valorar i concretar insuperada en la nostra crítica actual. Endevinem, darrera de cada simple afirmació, que el qui la fa podria mostrar un repertori de proves. Són perfectes en ell els ressorts d'acomodació que permeten al crític passar de l'amplitud de la visió panoràmica que en pocs paràgrafs condensa un moment històric, a les gales d'anàlisi que desplega en parlar de Cabanyes per exemple, o en la crítica dels poemes verdaguerians.

Llibre digne d'ésser de text a les escoles, i en el qual el crític anirà sovint a cercar dades i punts de relació.

L'HOME DEL QUAL ES PARLA. — Impr. Francesc X. Altés.

Aquesta novel·la psicològica anònima, en la qual s'hi confessa un molt intens líric, ens posa un cas representatiu del jovent intel·lectual, entre la Solidaritat i la Guerra gran: ipsuista, tastador, orgullós i tímid, cerebral, de pensament desproporcionat amb la pràctica, i que mentre cerca definir-se la vida no viu, i s'esterilitza la felicitat amb l'autocrítica. (Erem joves: era tendra la nostra cultura: teníem França a prop, la gran cortisana dels mil refinaments, que potser influïa desordenadament en el nostre poncellatge...) A l'últim, ja al cancell de la maduresa, l'home en qüestió troba el secret desvelador de la vida en la nuesa trasbalsadora del primer fill; davant de l'honestedat dels camps se li obren les déus pures, i refà la virginitat de la seva ànima amb les paraules del Parenostre als llavis.

En la darrera plana, el més líric dels nostres pensadors, que és coneixent sota l'anònim, diu, amb tremolor el mot: Felicitat. Si per cas ben guanyada la té.

Però... Felicitat, Felicitat?... A un minyó de disset anys preguntàvem si era feliç:

—Creurà que no hi havia pensat? —va fer ell.

I un altre: — Ja em sembla ser-ho devegades. Ara mateix perquè estreno aquest vestit i les botines lluentes em fan cric... cric —

I un senyor, que no s'hi deixava caure tan planer: — D'un que em digués que és feliç, així en rodó, em temeria que és... un infeliç.

I un altre: — Ara què em pregunta! Gràcies a Déu em trobo bé. —

I un home de banca: — No s'hi entretingui en aquests enquiriments, que resten el temps de treballar.

I una núvia de pocs dies a qui el nuvi enamoradíssim preguntava: — Ets feliç?.. — Ella no respongué. Només va avençar una mica el mentó oferint-li el clavell dels llavis. I mentre aquest bes llenegava per tot el cos del nuvi, ella, amb veu gairebé maternal, feia. — I, tu, ets feliç? — Jo, sí — deia ell. I ella: — Doncs, així, jo també. —

Agilitat d'esperit, consciència de la relativitat, segons com senzillesa, segons com caritat envers el proisme... D'aquestes actituts dels preguntats ben barrejades fer-ne unes píndoles morals (no sense una benedicció damunt, d'Aquell que no permet que cap misèria sigui gaire duradora) i pendre-les en dejú de literatura, em sembla que no seria mala recepta.

EL PRINCEP CAPTIU. Llegenda de A. Fuster Valldeperas. — Pòrtic d'Alfons Maseras. Portada de Bioscа. — Impr. Gràfics Catalans, Reus.

Pompós, tizianesc si no fos la presó i les crueltats que ombren l'acció. En' Fuster s'agrada de cisellar detalls com sobre un escut. Es ric de verbòla, amb un calent declamatori un xic impersonal, com de romanticisme del divuit, diríem com traduït del castellà, en el qual, a ser exigents, li retreuríem cert decantament a la frase estereotipada. Amb l'entusiasme i el sentit del sumptuós que porta, només deixés insuflar a la seva ànima un buf de modernitat, i cavés en si mateix per a exhumar la pròpia originalitat, En Fuster hauria bon lloc entre els novel·listes.

EL EDITOR. Conferencia de la serie organizada por la Cámara Oficial del Libro, en la Feria de Muestras Barcelona, en marzo de 1922, por Rafael Calleja. — Edit. Saturnino Calleja. Madrid.

L'autor ens porta pels corriols del llinatge d'Editor, amb erudició històrica. Entrellissa els seus coneixements de bibliòfil amb l'experiència i l'anècdota; fa l'elogi de la professió d'editor noblement exercida, recalcat amb proves, i a estones galanament defensiu. Els amants dels llibres i dels llurs atzars hi trobaran lectura al seu grat.

TAQUIGRAFIA CATALANA
DE
J. ELIAS JUBERT
El millor llibre de taquigrafia
De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

LA CANÇO DELS CATALANS. Drama patriòtic en un acte de Víctor Mora Alsinella — Llibreter Salvador Bonavia.

Qui deixarà de sentir-hi un regust guimeranià? L'autor deu ésser-ne un devot, i la devoció ja sol arrossegar en l'obra alguna partícula de les qualitats de l'admirat. Tot respectant-ho, com ens sembla que En Mora dóna a l'escena les seves primeries pensem que (sense intenció d'alliconar-lo) fora el moment de dir-li: El títol del vostre drama és alt; procureu enlairar els temes. No us aferreu massa a l'episòdic, que podria ésser com un mur privant l'elegància del vol a l'ocell de l'Art que potser us cova dins l'ànima. El ressó rancuniós, un xic sorrut, amb insistència segons com infantívola, del vostre quadre dramàtic, té quelcom de proclama. Voldríem veure l'escena més aviat enlairada a poema, A Shakespeare li han pogut retreure alguna inexactitud històrica, excessiu esmicolament d'escenes, virolament de materials. Però ningú no li podrà retreure que el seu geni no fos amarat de sentit humà, trossos glatidors d'humanitat els seus personatges, i el seu llenguatge enlairat en molts dels diàlegs, a bandera magnífica d'universalitat feta de l'or de les platges i de la blavor dels cels.

ELS JOCS FLORALS DEL MALIGNE

XXVII

Mai cap prometatge no fou tan gentilment confirmat com a nosaltres el del senyor Vernet amb la vídua. Erem en el jardí d'ella, al mig d'aquella esplanadeta heroica de les columnes dels plàtanes, que havia matisat el beire d'or i arredossat el superb cavall, presents del promès. Ara, sota uns toldets viats blanc i blau guspirejaven cristalleria i metalls, groguejava la joia d'unes llimones, i els sucs colorits d'altres fruites florien recatats darrera els vels constel·lats de la gelor.

La vidueta tenia l'administrador a viatge. Va haver d'estar per uns masovers que l'esperaven, i en aixecar-se per e anar-hi, després del compliment del cas, va singularitzar: — Vostè, Vernet, pot fer les honors del jardí, mentrestant... — Tot caminant, s'adreçava el collaret de perles, i, com si li llancés un amorós llaç per a no deixar-lo mai sense ella, amb una ulladeta i aquella veu de puel·la, li afegí — Comenci's a ensajar. — Aviat es perdé de l'esguard, amb el seu caminar de nena (en ella tot donava aquesta sensació núbil).

Bé eren un anunci de prometatge aquelles paraules.

El galant home, absent ella, va tenir per a cada un lo seva paraula i el seu obsequi. Però passat prop de tres quarts, i seguint l'exemple d'altres, amb aquell gest familiar, tot conversant, de treure's la cigarreta de l'estoix mentre un s'atreca per a desencongir les cames, l'egregi intrús i jo ens havíem posat a caminar jardí endins.

Arribats a un recer on el brollador bufetejava dolçament la quietud de la tarda, amb dos maessisos d'arbreda entre la demés gent i nosaltres, el senyor Vernet, agafant-me pels muscles amb aquella pressió mesurada amb que solem acompanyar les ponderacions, saltà: — Serè feliç, amic, serè feliç! —

—I perquè no diu: Soc feliç? — vaig rectificar.

Ell se m'encarà, trasmudant-se, com enutjat: —

—Doncs bé; soc feliç, sí. No seria l'enveja que els inspira aquests escrúpols bizantins?—

—Poques vegades hauria estat posada en objecte tan digne, com aquesta. Però, no tingui temença — vaig fer jo.

Després d'un silenci parlàrem d'altres coses.

Més enllà del jardí ens havíem recolzat a una balustrada que guaitava el raval, i tornàvem a callar. De sobte amb una inflexió que es mirava en no ésser indiscreta, em demana: — Feia gaires anys que eren casats quan va morir el marit? Diu que era un home que la portava sota tàlem. —

—Era un d'aquells homes familiars, generosos de mena. Com fou sempre bon amic va ser bon espòs. Li tenia atencions exquisides. No volia goig de la vida que no fos amb ella. I, demés, exigent amb si mateix. Va treballar fins poc abans de morir. Amb un d'aquells rampells genials que té l'alta llei, una tisi galopant el va arrencar quan feia sis anys que eren casats — li responia jo.

Tot enraonant havíem baixat una graonada i ens asseiérem en un pedrís, vora la font, allí on el jardí s'acaba en un mur proper. Al senyor Vernet, qui del primer rampell gojós havia anat declinant fins a un estat de concentració especialíssim, se li difonia, per tota la brunor de la cara recuita i vividora, com una gota de fel molt sòbtil; i amb una veu que havia minvat, encara preguntà:

—No havien tingut cap fill, no? — En l'escolta pacífica d'aquell redós de font aquesta frase prenia el ressò d'un plany.

—No; cap — vaig respondre.

Poc després, un d'aquells moments de goig primitiu que devegades ens conviden, ell havia posat la mà sota el doll de l'aigua i des del polç se la deixava regalimar dits avall. En redreçar-se, amb la mateixa lleugeresa que s'espolsava les gotes d'aigua, s'espolsà de l'ànima aquests mots, mig rient, i tombant el cap amb mostra d'indiferència, cap a un indret branques amunt: — Què hi diu vostè?.. El casar-se amb una vídua, sembla, segons com, un rebaix del plè domini escaient a un home com jo... Eh? digui, digui. —

Jo no atinava sinó a somriure. Respondre, no.

I ell, com si un dobte ésser s'esmercés en rectificar-li tota bona disposició, amb un rampell cínic, va saltar: — Ben mirat, per això, ho sabem mai, en pendre muller, si és, de fet... soltera? —

Em mirava amb una rialla provocadora, i diria odiadora, com si sobre meu és volgués revenjar d'un rosec interior, com si entre les seves denis que lluien en la rialla dolenta, hagués volgut dilacerar qualsevulga bona fe dels humans, amb el cinisme violador de la seva afirmació.

Content de veure la meva ganyota d'avergonyiment, rigué més fort, i tornà: — Eh?... què hi diu? —

Haig de confessar que m'entrà com una por.

Ell duia el fuet a la mà; el va fer giravoltar una mica, i amb cop encertat, il·luminat d'una ràbia i una voluntat de domini estranys, va escapçar una rosa única esplendent que s'oferia al cim d'un tany, com un floc d'escuma. I tornava a riure fort.

Jo hauria fugit. Vaig agafar-lo per un braç i caminàrem enllà: — Perquè es botxineja així, Vernet — vaig fer-li aconsellador. Però de sobte, una llei d'instint em feu retirar el braç, com tement que encollant-lo amb el seu pogués romandre-hi lligat com amb un pacte funest. Amb tota la bona voluntat, no podia sentir envers ell un afecte confiat.

Però el compadia. La seva rialla s'assemblava a l'assaig d'un plor que es desespera de no poder esclatar. Patia. De què?... Potser de no estimar prou; potser de la por de no ésser prou estimat?... Hi havia, tanmateix, alguna preocupació, alguna idea, algun recel, que eren superiors a la seva senyoria del món i al seu cinisme; i ell forcejava, irritat, per a no deixar-se'n abatre.

Encara mai no l'havia vist com aquella hora, empès en poca estona com una bolva, al buf poderós d'una llei, de la jubilació a la còlera rancuniosa, furiosament rebec com una criatura sota les primeres forces incompreses de la sang.

Quan, tornant enrera, ens acostàvem a l'aplec dels concurrents, es posà a cantar, joiosa i teatralment. Els caps de la gent es giraven amb aquell somriure que volia dir: «Aquí tenim el galant home.»

ESMENES

Demés d'algun temps de verb equivocat i alguna frase truncada, que potser el llegidor ja endevinà, en els «Comentaris» de la fulla prop passada, a la penúltima ratlla sortí la paraula «fácil» on havia de dir «àcid».

Josep LLEONART

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

—

LES FESTES D'INAUGURACIO DEL CAMP D'ESPORTS

Feia temps que era sentida la necessitat que Girona tinguós un camp d'esports propi, en lloc del que accidentalment podien disposar els equips al Camp de Març, i que, per ésser públic, els impossibilitava no solament de dotar-lo de totes aquelles comoditats necessàries per al públic, sinó també de tancar-lo i posar-lo en condicions per als jugadors.

La U. D. G., l'entitat que ha fomentat més el futbol en aquesta ciutat, ha fet el miracle de trobar el camp admirablement bon situat, i de recaptar cabals per a posar-lo en degudes condicions, havent reexit en la tasca.

La pensada de fer venir el primer equip del F. C. Barcelona, fou celebrat de seguida que se'n tingué coneixement pels amateurs gironins, i així no és d'estranyar que ahir es tributés als campions de Catalunya i Espanya, una rebuda entusiasta, digna d'ells, i que l'Ajuntament hagués pres l'acord d'obsequiar amb un vi d'honor, i la remesa d'una Copa, als que fomentant l'esport — que, com digué el nostre batlle ha d'enfortir la nostra raça i preparar-la per a futurs esdeveniments—posen tant enlaire el nom de Catalunya.

* * *

A les onze arribaren els jugadors del F. C. Barcelona, tributant-se'ls una rebuda entusiasta pel nombrós públic que, atenent al requeriment de la U. D. G., acudí a esperar-los. L'equip barceloní fou acompanyat pel president, senyor Gamper, i diversos individus de la Directiva, així com també de l'entrenador senyor Greenwell. En baixar del tren, foren saludats per la Directiva de la U. D. G. i una comissió de l'Ajuntament, dirigint-se seguidament a les Cases Consistorials, on l'alcalde, doctor Coll, els dirigí un eloqüentíssim parlament, expressant-los l'alt honor que tenia, complint l'acord de l'Ajuntament, i en nom propi, de saludar-los en nom de la ciutat i donar-los la benvinguda, i que aprofitava aquella avinentesa per a retre als valents lluitadors, l'homenatge ben merescut per haver posat tant alt el nom de Catalunya; digué que els seus triomfs no podien ésser indiferents a la nostra terra, la qual cosa s'havia ben bé demostrat amb llur anada a Vigo. Girona, encara que condormida amb el seu passat gloriós, sent afany de cultura per al millorament de la raça, i acabà dient: Jo faig vots per la prosperitat del F. C. Barcelona, perquè serveu un bon record de la vostra estada a Girona i perquè la vostra vinguda sia un estímul per a l'esport que ha de contribuir al millorament de la raça, ja que d'aquesta joventut n'ha de sortir una generació ardida i preparada per a futurs esdeveniments, que és el que tots desitgem.

Contestant-li el president del Barcelona, senyor Gamper, agraint en nom del Club la salutació, a la qual corresponia efusivament, digué que l'afició despertada a Catalunya, era deguda, en gran part, al F. C. Barcelona, i haver trobat terreny abonat per a l'esport, i que el gran desenrotllament que ha tingut el Barcelona, era també degut a la protecció que no li han regatejat mai els directors de la política de Catalunya amb la intenció de crear una generació forta per a la lluita amb mires a futurs esdeveniments, i terminà abraçant l'alcalde en nom del Club, com si abracés la ciutat de Girona.

Seguidament els fou servit un vi d'honor, acabat el qual, el senyor Gamper donà les gràcies en nom del Barcelona.

El partit

El cel, encapotat des de les dotze, començà a deixar anar algunes gotes precursores d'un bon ruixat que lliurà a les cinc de la tarda, hora que havien de començar els actes al Camp. No obstant el mal temps, la gent hi acudí, i si bé tothom temia que no pogués celebrar-se, perquè continuava plovent, aguantà pacientment la pluja.

A tres quarts de cinc arribaren les autoritats, el governador civil, el president de la Diputació, i el governador militar; més tard hi acudí l'alcalde i alguns regidors.

A un quart de sis féu la seva entrada al camp l'equip Barcelona, essent-li tributada una forta ovació, si bé desilusionant una gran part de públic en veure que en Zamora, que també havia vingut amb l'equip, no figurava entre els jugadors, a causa, segons es digué, de trobar-se impossibilitat per una ferida a la cama; pocs moments després arribà l'equip gironí, essent també molt aplaudit.

Seguidament tingué lloc la benedicció del camp per mossèn Gironella, rector de la Catedral, i a continuació, es féu remesa d'una formosa bandera, donada per moltes senyoretes d'aquesta ciutat, i d'una mascota per a l'esportman d'aquesta ciutat, don Narcís Gallicó.

Immediatament donà començ el partit, situant-se els jugadors en la següent forma:

F. C. Barcelona. — Bruguera, Planas, M. Surroca, Piñol, Calla, Torralba, Viñals, Mallorquí, Gràcia, Samitier i Sagi-Barba.

U. D. G. — Prats, Fàbregas, Bosch, Padrosa, Bisbe, Cabré, Viñas, Gómez, Alfaro, Arnet i Mir.

Llançà el «kick-off», l'alcalde de Girona, doctor Coll. En aquest moment, si bé la pluja no era molt forta, no deixava de molestar els jugadors, trovant-se amb les sabates plenes de fang, que els impedia desenrotllar el joc. No obstant, als vuit minuts de començat el partit, va créixer l'interés, dominant el Barcelona, si bé trobant una resistència inesperada amb l'equip gironí, que lluità amb una fe i tenacitat dignes d'aplaudiment; pocs minuts després, el Barcelona entrava gol, quedant empatats durant molta estona, fins que fou castigat el Girona amb un penalty marcant-se un altre gol el Barcelona, i pocs minuts després, tornaven a empatar per un xut d'en Gómez. La lluita continà interessantíssima, sense que es marqués cap més gol durant la primera part.

La segona part fou durísima. El Barcelona atacà, i el Girona es defensà, tenint moments lluidíssims, en els quals, de no tenir un adversari tan temible, haguera marcat alguns gols. Durant aquesta part el Barcelona entrà tres gols, dos de corner.

Les característiques del partit foren duresa i rapidesa i eficàcia per part del F. C. Barcelona: una resistència insistent en la línia de defensa de la U. D. G., essent la seva actuació esplèndida. La línia davantera, en conjunt, animosa i valenta, però mancant-los un xic de cohesió. La línia de mitjos, un xic deficient, llevat l'actuació d'en Cabré, que fou excel·lent, i uns moments d'en Bisbe i en Padrosa; la seva tasca de conjunt, fou poc eficaç, permetent que extrems i interiors contraris fessin llur joc sense la més petita dificultat. En això radica la causa del resultat contrari del partit.

L'atac i la defensa s'apoiaren principalment en la línia de mitjos, i si un equip ofereix feblesa en aquelxa línia, tot i essent lluida la tasca del joc desenrotllat pels davanters i defenses, esdevé totalment inútil.

El porter, molt bé. Ahir s'acreditá en Prats, que parà alguns cops mestres, però posà en evidència un excessiu i perillós desig d'enganyar els davanters contraris, retenint massa temps la pilota entre les mans, la qual cosa excita extraordinàriament els jugadors, i esdevé un perill.

Fora d'això, el partit fou interessant, demostrant que l'equip gironí és una esperança per al futbol català. Si ens ho pensàvem, ahir quedà ben evidenciat amb el joc tan dur, portat a cap per l'equip barceloní.

El partit fou presenciat per unes quatre mil persones, essent una veritable llàstima que fes el temps tan dolent, perquè privà d'anar al camp més de la meitat de les persones que ho desitjaven, les quals no hi assistiren, pensant que no se celebraria.

Al vespre fou obsequiat l'equip barceloní amb un espléndid banquet, servit per l'Hotel del Centre, i en el qual hi assistiren les autoritats i més d'un centenar d'inscrits.

Després tingué lloc al Teatre Principal un gran ball en honor dels campions de Catalunya i Espanya, veient-se extraordinàriament concorregut.

Aquest matí han tornat a Barcelona els jugadors de l'equip F. C. Barcelona.

Els Pomells de Joventut celebraran divendres, una important vetllada al Saló Granvia. Diumenge, se celebraran els primers Jocs Florals pomellistes.

— Per R. O., s'ha autoritzat al governador per a establir un lloc de guàrdia civil a Castellfullit de la Roca.

— Diuen de Ciurana, que s'ha donat el premi Gai, a la nena Maria Sagués al nen Jaume Vila, tots dos de família modesta, i d'edat de set anys. La Biblioteca de l'Escola del dit poble, ha rebut un important donatiu de llibres de part de la Comissió de l'homenatge al general Mitre.

—El dia 8 de setembre se celebraran a Castelló d'Ampúries, els Jocs Florals, organitzats per l'Ateneu Emporданès de Barcelona, els quals seran presidits per don Eugeni d'Ors.

—Diumenge, a les cinc de la tarda, es farà al Circol Columbense, de Santa Coloma de Farnès, un acte organitzat per la Lliga del Bon Mot, en el qual parlaran el diputat pel districte, senyor Ventosa i Calvell i els senyors Moragas Barret, Josep Maria Gich, Massó Valentí, Mon i Pasqual i Ivon l'Escop.

—A Anglés s'ha cremat la casa de Jaume Pons i Coma, on hi havia un dipòsit de llenya, evaluant-se les pèrdues en 6.000 pessetes.

— Ha estat nomenat secretari de l'Ajuntament de Santa Coloma de Farnés, don Pere Viader Pagès.

— El nostre bon company senyor Rodríguez Grahit, ha obtingut un premi als Jocs Florals del districte II, de Barcelona.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Aquest matí ha arribat el cadàver del tinent d'aviació, don Carles de Morennes, vescomte d'Alessón, fill dels comtes de l'Asalto, cap dels conservadors tarragonins.

Han presidit el dol les autoritats, assistint-hi molta gentada.

— S'ha reunit al Govern civil la Junta de Mendicitat i Protecció a la Infància que feia molts anys que no es reunia. Aviat farà la seva primera reunió la Junta de Primera Ensenyança, que fins ara estava com inexistent.

— La vetllada teatral del Circol Catòlic, va constituir un èxit, essent molt aplaudits els que hi prengueren part, especialment el senyor Civera, el P. Díaz i la directora de la Normal de Mestresses, la qual ha llegit un treball molt interessant.

— S'han reunit els alcaldes de les poblacions, caps de districte, per a tractar de la puja del preu de l'electricitat per la companyia Canadenca.

Han pres els següents acords. Primer: organitzar mitings als pobles importants, oposant-se a la puja. Segon: sostenir la continuació del recurs entaulat, comprometent-se a pagar a prorrateig les despeses que ocasioni. Després n'han pres d'altres que han mantingut reservats, però que deixen veure molta enegia i decisió.

Bergadà

VILADA. — Amb molta concurrència de forasters i familiars de tots indrets de la comarca, s'han celebrat amb entusiasme i bon ordre els actes anunciats per als dies de la festa major de Vilada, que fou per Sant Joan.

Hi hagué veres manifestacions de religiositat i patriotisme.

Per la part religiosa, el senyor rector, amant sempre de proporcionar bons predicadors, ens féu oir la veu autoritzada del canonge Rosell, de Solsona, el qual va glossar la vida del Sant Patró, amb evident coneixement, féu vots perquè poguéssim imitar-la els feligresos.

Quant a la part cívica, és digna de tot elogi l'estrena de la sala-cafè de l'Ateneu Democràtic Nacionalista recentment pintada i decorada adornant un dels panys de paret l'escut de Catalunya.

Altre acte important i de molt relleu, fou la inauguració del canvi de nom del carrer de la carretera, que ara és d'En Puigpiqué.

A l'esmentat acte hi concorregueren l'Ajuntament en corporació, la Junta de l'Ateneu Democràtica Nacionalista de Vilada, i els senyors Minoves, Cardona i Obiols, de Berga, diputat de la Mancomunitat, el primer, i representant el Centre Autonomista els altres.

Una gran majoria del poble es va congregar de sota la balconada de la casa Dachs, en la qual s'acomodaren les autoritats.

En descobrir la placa del nom, el secretari de l'Ajuntament va llegir una còpia certificada de l'acta en la qual consta l'acord de posar el dit nom al carrer conegut abans per Carretera.

Era escrita en català i demostrant una prova de ver agraiment a l'ilustrat membre de la Reial Acadèmia de Medicina, i ex-diputat de la Mancomunitat, En Francesc Puigpiqué, pels treballs personals i desinteressats que feu el dit prohom en favor de Vilada.

Acabada la lectura, el senyor alcalde, en mig de grans aplaudiments, remeté l'esmentat document a l'interessat.

A continuació féu ús de la paraula el metge del poble i ferm nacionalista N'Angel Soler, explicant detalladament als concurrents el significat d'aquella festa, que era tota plena de joia, sobreeixida dels cors amb doble motiu: per la victòria assolida políticament damunt dels cacics de l'ulanisme vilades i per l'obertura de la porta del progrés al propi municipi, com ho demostrà fent girar la vista envers noves construccions de fàbrica i cases, portant la davantera el Casal de l'A. D. N., que és propietat de la Societat.

Remembrà les gestes passades, en que l'homenatjat intervingué assiduament per aconseguir l'èxit de la Justícia davant dels tribunals, davant del caciquisme local, apoiat per la U. M. N.

I després d'oferir, en nom del poble, autoritzat per l'alcalde, el més exacte compliment de les normes assenyades dictades pel mestre Puigpiqué, féu ressaltar que bé s'ho mereixia, puix que, amb tot i els treballs del senyor Minoves, i que s'han d'agrair, no hi ha cap dubte que la part principal de l'èxit d'aquesta etapa és deguda al demòcrata i preclar lluitador, qui no es va moure un sol minut de la pista, a Barcelona i Madrid, fins a assolir el valiment de la raó. (Fou molt aplaudit, amb visques al senyor Puigpiqué.)

Per al·lusions va parlar el senyor Minoves, qui de cor s'adhereix a l'acte, per veure-hi en ell una explosió espontània de sincer agraiment envers als lleials defensors de Vilada, i si bé no és afi a les idees polítiques de l'ex-diputat Puigpiqué, és, però, addicte als seus procediments actius i fins enèrgics, dels quals està convençut són imprescindibles en certes ocasions.

S'ofereix treballar pel triomf del lema: Justícia, progrés i nacionalisme. Es molt aplaudit.)

Per fi, l'homenatjat, amb veu ferida per l'emoció que manifesta sentir, digué que, amb tot i els seus anys i cabells blancs, és tan jove com el primer dia de la seva vida pública, puix que la Justícia ha d'ésser eterna i a ella té subjectada la seva vida i el seu treball.

Va donar moltes gràcies als viladencs, per l'immerescut homenatge que li atorguen, manifestant que no està encara cansat de servir a qui li demani apoi, sense voler saber qui és, i que tan solament li interessa saber què vol. I si lo demanat és just, sense perjudici a un tercer, que comptin amb ell.

Acabats els parlaments, la música Moles, de Barcelona, va interpretar una peça patriòtica, en mig d'aplaudiments dirigits al senyor Puigpiqué.

Seguidament les corporacions i particulars inscrits es dirigiren a la fonda Casasayas, on es va donar un banquet a l'il·lustre hoste, qui, per tot brindis, va posar en mans de l'alcalde quantitats en metàl·lic per als pobres de Vilada, i al president del Casal també li féu un important donatiu perquè pogués augmentar l'obra cultural.

A la tarda i altres dies, es desenrotllà el programa de festes al peu de la lletra, havent-se, però, engegat un llampant castell de focs, que no era anunciat, i féu les delícies del públic que ho va presenciar.

Per a rematar-ho, l'anada tradicional a la font de la Pega fou més lluida que altres anys, puix que hi hagué l'acordeonista Perearnau i el guitarrista Martínez, que fins feren ballar els ocells del bosc.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Aquest flagell que devem a la incúria dels governs d'Espanya, perquè no s'hi gasten bé els diners que es pressupostem, ha arribat fins a Vilanova d'Alpicat i a Sucs, terme de Lleyda.

La nova ha causat el conseguent neguit, puix molts pagesos s'han vist obligats a deixar les feines del camp. S'han pres algunes mides del cas. L'alcalde, senyor Estadella, ha publicat un ban demanant als pagesos que avisin l'Alcaldia així que notin l'arribada de la plaga a llurs finques.

S'ha reunit la Junta Provincial de Plagues del Camp.

—Ha celebrat sessió l'Ajuntament, tractant-se, entre altres coses, de l'ofici rebut de l'Orfeó Català, donant gràcies per l'acollida que obtingué a Lleyda, i acompanyant 500 pessetes per a la nostra Beneficència. Altre dictamen és un ofici de Governació sol·licitant de l'Estat un auxili per a la construcció del Grup Escolar dels Camps Elisis, etc., etc.

—Demà començarà l'Exposició escolar dels treballs fets a tots els col·legis de la ciutat. Durarà tres dies.

—Des de demà estarà obert el pagament del present mes als qui cobren per la Delegació d'Hisenda.

—Diumenge, al Camp d'Esports jugaran l'Espanyol, de Barcelona, i el Joventut.

La Costa

ARGENTONA. — Morí a la ciutat de Vich el senyor Josep Pallàs, pare del nostre benvolgut senyor vicari i conseller dels Pomells de Joventut d'aquesta població.

A l'acte de l'enterrament, que es va celebrar a la mateixa ciutat, hi va assistir una representació del Patronat de Sant Isidre.

Donem a l'afligida família el nostre més sentit pèsam per tan dolorosa pèrdua.

—En el local del Patronat Obrer de Sant Isidre, pel grup d'aficionats, amb la cooperació de N'Alfons Castells, es representà el drama «El Sometent d'Igualada», a benefici de la novella Banda Argentonesa, assistint-hi molta gent, que amb entusiasme aplaudia les escenes més patriòtiques, sobretot en finalitzar l'acte tercer, que es va cantar un himne amb la música d'«Els Segadors», dedicat al Sometent d'Igualada i amb visques a Catalunya.

Fou posat en escena amb tota propietat, sota la direcció de l'expert artista senyor Ildefons Casanovas, qui va presentar amb tota exactitud la plaça del Blat d'Igualada, lloc d'acció de l'obra.

—El veïns del carrer del Comte de Lavern celebraren la festa de Sant Pere amb un lluit ball, que va durar fins a la matinada.

Bergadà

BERGA. — Es digna de lloança l'actitud enèrgica que ha adoptat el jutge de primera instància, don Josep Maria Reyes, per tal de reprimir el joc.

—El Gremi dels Elois ha celebrat lluidament la seva festa.

A la cavalcada obtingueren premi: dels cavalls, el genet senyor Salvans; dels matxos, el senyor Pros, i dels ases, el moliner de l'Antic.

Les fonts dels nostres encontorns, sobretot de Tagastet, mossèn Guiu, Carot i Negre, foren, la tarda del diumenge, molt visitades, tocant l'orquestra a l'última.

— En virtut de canvi, ha pres possessió d'un benifet a la nostra parroquial mossèn Josep Vinyes Badia, ocupant el del Sagrat Cor, a l'església de Sant Joan, el doctor don Magí Albagés Escoda.

—Són ja moltes les famílies que vénen a passar la temporada d'estiu entre nosaltres.

—Han començat els treballs de la sega als encontorns de la nostra població.

—Ha estat nomenat penonista de la processó que celebrarà l'Apostolat de l'Oració, el batlle don Josep Viladomat Rodergas, qui ha elegit per cordonistes a don Ramon Maria Pujol i a don Climent Casellas.

—Els obrers de les mines de Figols es declararen en vaga dies enrera, per haver-los disminuit el jornal i augmentat les hores de treball.

Fins ara els obrers han observat una actitud pacífica.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La batalla de Dublín

Consolidada la situació del grup Griffith-Collins per la victòria assolida en les darreres eleccions generals d'Irlanda, el Govern de Dublin s'ha decidit a fer un esforç per extirpar les freqüents manifestacions esporàdiques de violència i d'indisciplina que d'alguns mesos ençà es produeixen dins el territori de l'Estat lliure. I una de les seves primeres mesures ha estat la d'atacar el grup de forces irregulars republicanes que feia algunes setmanes s'havia apoderat del Palau de Justícia de Dubín, convertit en una fortalesa.

Es molt possible que l'últim debat a la Cambra dels Comuns sobre la qüestió d'Irlanda, debat que tingué per motiu la mort tràgica del mariscal Wilson, hagi influit en l'actitud d'energia que acaba de pendre el Govern irlandès. La premsa britànica, i aixi mateix la de fora d'Anglaterra, havia remarcat ja que el to del discurs pronunciat per Mr. Wingston Churchill fou molt diferent dels pronunciats abans sobre el mateix problema pel ministre de les Colònies. En els paràgrafs de l'orador es traslluia clarament l'amenaça que si el Govern de Dublín no posava aviat fi als desordres i a les insoburdinacions irlandeses, el Govern anglès procediria pel seu compte i arribaria a declarar nul el tractat.

Mentre els partidaris del tractat anglo-irlandès no podien presentar una prova fefaent que representen la majoria dels pobles d'Irlanda, llur autoritat no era prou sòlida per a empendre una acció repressiva contra els excessos dels extremistes. Aconseguida aquesta prova, per força havien d'empendre tot seguit una acció encaminada a demostrar, no sols davant el Govern de Londres, sinó davant el món, que Irlanda és capassa de regir-se lliurement i ordenadament per les pròpies institucions nacionals.

Tres dies de batalla han calgut per a la reducció dels dos o tres centenars de republicans que s'havien fortificat en el Palau de Justícia i en llur barri. I per bé que hi ha hagut per les dues bandes provès de bravura personal, el desenllaç de la batalla lliurada en mig de la ciutat ha estat la rendició, sense condicions, dels assetjats.

Cal creure que el Govern de Dublín liquidarà de pressa, i amb el menor vessament possible de sang, l'estat d'intranquil·litat que dins el seu territori regnava. S'ha de tenir en compte, però, que els successos de Belfast constitueixen un altre problema i que estan en gran part fora de l'abast del Govern de Dublín.

A. ROVIRA I VIRGILI

L'exèrcit grec

Atenes, 30.—El Govern va conferenciar ahir amb el generalíssim de les tropes hel·lèniques. L'entrevista ha tingut caràcter confidencial.

La premsa dóna importància a aquesta reunió, creient que en ella es van discutir les solucions més adecuades per a solucionar la qüestió turco-grega. —Havas.

Conferència de La Haia

La Haia, 30.—La delegació francesa ha remès al president de la Conferència de pèrits una nota informativa sobre si el Govern francès creu que és inútil contestar a la carta del delegat rus Litvinof, rebuda recentment.

Segons aquesta nota francesa, la condició de la presència de França a La Haia està regulada per la declaració que féu a Gènova el 19 de maig proppassat el president del Consell de ministres d'Itàlia.

Es recordarà que, en efecte, en tal declaració va quedar establert que les potències que col·laboren a La Haia seran considerades tàcitament com acceptadores de les resolucions adoptades a Gènova.—Havas.

La Haia, 30.—Comunicat oficial.—La sots-comissió tercera de la Comissió no russa s'ha reunit avui amb la comissió russa.

En declarar-se oberta la sesió, el senyor Litvinow ha tramès el pla reconstructiu de Rússia, tal com ho han pensat els membres del Govern rus.

L'import total d'aquest pla puja a 3.224.000.000 de rublos or (el rublo or val mig dòlar).

De conformitat al dit pla, l'esmentada quantia es reparteix en la següent forma: Transports, 1.050.000.000; Agricultura, 924; Indústria, 750, i comerç i banca, 500 milions.

En facilitar aquestes dades, Litvinow ha fet observar que havien estat estudiades pel Consell de comissaris i han tornat examinar-se amb gran escrupolositat per una comissió especial nomenada a l'efecte, que va introduir algunes reduccions.

Aquest pla abrassa solament les necessitats més urgents per a un periode de tres anys, o sigui des de gener de 1923 fins el gener de 1926.

Litvinow ha expressat l'opinió que seria inútil iniciar l'obra de la reconstitució de Rússia tan sols per un dels rams enumerats, ja que per a realitzar una tasca veritablement eficaç és precis reconstituir el país en totes les seves activitats.

Els crèdits demanats per Rússia estaran tots destinats al pagament dels encàrrecs fets a l'estranger, encara que es dediqui alguna part d'ells a pagar els contratistes particulars.

Els delegats francesos, anglesos i belgues, han demanat a Litvinow dades supletories i precisions sobre determinats punts.

El president de la sots-comissió ha demanat al Litvinow que faciliti aquestes dades i precisions per escrit, prometent fer-ho així el delegat rus tan aviat com sigui possible.

El senyor Sokolnikoff, va prometre, per la seva part, portar precisions respecte als crèdits referents a la reconstitució del comerç i la banca. — Havas.

La Haia, 30. — Han marxat cap a París, dos delegats francesos, l'un cridat pel Govern, i l'altre, que és el senyor Alphand, a conseqüència d'un dol de família. — Havas.

La Haia, 30. — El senyor Albert Thomas, ha remès al Tribunal Permanent de Justícia internacional, un escrit referent a la interpretació de l'article del Tractat de Versalles que es refereix a la representació dls patrons i obrers a la Conferència internacional del Treball.

El Tribunal estudiarà aquest escrit, i redactarà un laude. — Havas.

Manifestacions d'En Poincaré

París, 30. — En terminar el seu discurs d'ahir al Senat, el senyor Poincaré afirmà que si la Comissió de reparacions arriba a comprovar faltes de compliment del tractat, per part d'Alemanya, cada una de les potències aliades, d'acord amb el dit tractat, tindrà dret a adoptar les sancions pertanyents. En aquest cas França procurarà concertar convenis amb els altres aliats a fi d'arribar-hi amb un acord; però sigui qual sigui la decisió d'aquests, el Govern francès no pot renunciar als drets que el tractat confereix a la República francesa, tota vegada que el tractat és una llei que cap Govern pot modificar.

Les sancions—seguí dient l'orador—no resoldrien del tot la qüestió de les reparacions, puix França té immediata necessitat de diners.

Parlà després el primer ministre francès de l'emprèstit internacional, recordant la iniciativa dels banquers i l'opinió favorable de la Comissió de reparacisns sobre l'assumpte. Afegeix a tot això que la temptativa seria per ara prematura, puix Alemanya, país treballador per excel·lència, es reconstituiria certament; però abans de tractar de l'emorèstit és necessari esperar que millori la situació financiera alemanya.

Precisa controlar — afegí el senyor Poincaré — les finances alemanyes. Si Alemanya rebutja aquesta controlació, donarà proves de mala fe i els aliats podran aleshores amb raó i justícia, separadament o col·lectia, les sancions que jutjin precises.

Aquesta qüestió és per a França de vida o mort. França vol viure i no desitja la mort de ningú; però no pot admetre tampoc que Alemanya s'enriqueixi a costa d'ella.

La reconstitució del món ha de començar reparant les runes que la guerra va produir.

Si França s'enfonsés en la misèria feriria mortalment a Europa. Així, doncs, per a salvar a Europa és necessari assegurar la reconstitució de França. El Senat votà després una ordre del dia de confiança al Govern.—Havas.

Combat entre francesos i alemanys

Berlín, 30. — D'Opeln li comuniquen a l'Agència Wolf que anit passada hi va haver foc de fuselleria entre francesos i alemanys als carrers de la ciutat.

Els francesos, segons la dita referència, tingueren un mort i tres ferits i els alemanys 17 morts i 17 ferits. — Havas.

Destrucció del Palau de Justícia a Dublín

Londres, 30. — Urgent. — Comuniquen des de Dublín, que a les 4'10 de la tarda, els rebels hissaren bandera blanca al Palau de Justícia, i capitularen immediatament. — Havas.

Dublín, 30. — Per les autoritats de l'Estat lliure d'Irlanda, s'ha facilitat el següent comunicat:

La rendició del Palau de Justícia, s'ha fet sense condicions de cap mena.

Ha quedat presa tota la guarnició, inclòs el general O'Conner, així com també Nian, Millowes i tots els principals oficials de l'Estat Major republicà.

El general O'Connell, que fou segrestat pels republicans en represàlies per la detenció de l'oficial Kenderson, ha estat posat en llibertat.

L'explosió esdevinguda al Palau de Justícia fou produïda per haver fet esclatar els rebels una mina que havia estat col·locada a la part de l'esmentat edifici, ocupada per les tropes del Govern d'Irlanda, tenint aquestes una trentena de baixes entre morts i ferits. — Havas.

Dublín, 30. — Després d'haver capitulat, sortiren del Palau de Justícia 130 rebelsc, precedits d'un capellà, i es lliuraren a les tropes governamentals.

En honor del president Alvear

París, 30.—El Comitè França-Amèrica va donar anit passada un banquet a l'ex-ministre de l'Argentina a París, president electe d'aquella República. Assistiren al banquet més de quatre cents comensals, entre ells els mariscals de França, tot el cos diplomàtic i les personalitats més notables de la colònia americana i de l'alta societat de París.

Durant la recepció que va seguir al banquet foren presentades al president electe de l'Argentina, senyor De Alvear, alguns milers de persones.

L'ex-ministre de Negocis estrangers i membre de l'Acadèmia francesa M. Hanotaux va pronunciar un eloqüent discurs, fent un calorós elogi de la personalitat del senyor De Alvear i va declarar que l'Argentina, en elegir el futur president, havia donat proves de la seva gran prudència i de la seva elevada mentalitat.

El senyor De Alvear va contestar que recordaria amb emoció els deu anys passats a París, durant el periode dels quals havia pogut apreciar la lleialtat de França en les seves amistats i havia pogut ser testimoni de què en els dies tràgics de la gran guerra no havia vacil·lat mai l'esperit de França. Al meus sentiments de simpatia—va afegir—s'hi va unir aleshores la més profunda admiració envers aquest país per la tenaç resistència, el valor i el patriotisme que tot el món contemplava amb admiració i que ningú ha pogut superar.

Com ja he dit moltes vegades—va afegir— me'n porto la convicció que França serà un dels primers pobles que aconseguirà el vigor moral i material, i que aviat recobrarà totes les seves energies per a competir amb les nacions més avançades.—Havas.

Mort de Greffuehles

París, 1.—Ha mort Greffuehles, ex-secretari de la Confederació General del Treball.—Havas.

Els sindicalistes francesos

Saint Etienne, 1. — El Congrés dels extremistes de la Confederació General del Treball, anomenat «dels unitaris», ha acordat, per 741 vots contra 406, la seva adhesió a la Internacional de Moscou, amb la condició expressa del reconeixement previ de l'autonomia del sindicalisme francès. —Havas.

La vaga dels carrilaires de Xicago

Xicago, 1. — Els directors dels sindicats obrers dels tallers de ferrocarrils s'han negat a ajornar la vaga, la qual està fixada per avui. — Havas.

Els segrestament de Mèxic

Washington, 1. — El cònsol dels Estats Units a Tampico ha telegrafiat al Govern que els empleats de la Companyia petrolífera capturats pels rebels mexicans han estat rescatats. —Havas.

El deute mexicà

Nova York, 1. — El Govern mexicà ha ratificat el pla per al pagament del deute mexicà recentment signat pel ministre de Finances de Mèxic i el Comitè internacional de banquers.—Havas.

El gabinet italià

Roma, 1.—Es desment el rumor de la dimissió dels representants de les dretes al ministeri.—Havas.

Oficials anglesos penjats a Irlanda

París, 1. — Li comuniquen de Londres a «Le Matin» que tres oficials anglesos capturats a Acroom per les forces republicanes han estat penjats. —Havas.

Els bolxevistes a Crimea

Londres, 1.—Comuniquen de Constantinoble al «Herald» que les autoritats soviètiques de Crimea s'han apoderat, a Yalta, del vapor americà «Herbert Hoover».—Havas.

Els combats de Dublín

Dublin, 1. — En el moment de la rendició del Palau de Justícia, el cap dels rebels declarà que l'explosió de la mina que col·locada sota l'«hall» central produí l'enfonsament de l'edifici, i que feri 50 soldats regulars, d'ells 30 de greus, havia estat obra dels rebels. Afegí que lamentava que no fos major el nombre de les víctimes.

Abans de la rendició, els rebels destruïren totes les armes.

La xifra total dels presoners s'eleva a 170. En veure's expulsats del Palau de Justícia, una part dels rebels s'apoderà de diversos edificis, entre ells una oficina de correus i dos hotels.—Havas.

Els incidents de Hindenburg.

Oppeln, 1. — Segons els informes practicats amb motiu de l'incident esdevingut a Hindenburg, els alemanys van perdre 17 homes i dos nens, que foren morts darrera de les línies franceses per bales alemanyes.

Les autoritats han començat els registres al barri on fou agredit per la multitud, el destacament francès. — Havas.

Lloyd George i Schanzer

Londres, 1. — Lloyd George i Schanzer han celebrat una extensa conferència a Downing Street, ocupant-se novament de les qüestions ja tractades en anteriors entrevistes des de l'arribada a Londres del ministre de Negocis Estrangers i talià.

En aquesta entrevista ha quedat demostrada la possibilitat d'arribar a un acord entre Angalterra i Itàlia. — Havas.

Combats al Donegal

Dublin, 1. — Les tropes regulars britàniques han emprès una campanya en tota regla al comtat de Donegal, contra les partides de forces republicanes, havent-se incautat ja de grans quantitats d'armes i municions. —Havas.

La indústria metal·lúrgica belga

Brussel·les, 1. — Segons les últimes dades oficials, la indústria metal·lúrgica belga en tots els seus rams ha augmentat en una proporció notable la seva producció, comparada amb el mes que acaba de finir. El mateix augment es nota en la indústria de construcció incloent la cristalleria i vidrieria. — Havas.

La delegació belga a Bolívia

Brussel·les, 1. — Telegrafien de Bolívia l'arribada a La Paz de la delegació belga, la qual ha estat rebuda amb gran entusiasme per la població i les autoritats. — Havas.

L'assassinat de Rathenau

Nova York, 1. — La policia ha detingut, a bord del vapor «President Taft», un individu cognomenat Pettersen, de nacionalitat europea, el qual embarcà sense coneixement del capità.

Durant la travessia confessà als oficials que pertanyia a la brigada «Erhard» i que estava assabentat de tots els antecedents de l'assassinat de Rathenau.

Afegí que no podi atornar a Alemanya, puix seria immediatament detingut i condemnat a mort. — Havas.

Berlín, 1. — El president del Consell de l'Imperi, senyor Ebert, ha designat ja els membres que han de formar el tribunal de justícia especial, creat per a la defensa de la República, entre els quals es troba el senyor Fehrenbach, socialista majoritari, i el senyor Fissel.

La policia ha detingut, a Schwering, un dels membres de la Lliga de defensa de Mecklemburg, anomenat Isleman, el qual declarà que havia remès a un dels assassins la pistola automàtica que servi per a matar Rathenau.

El ministre de l'Interior ha publicat un Decret ordenant la disolució de l'Associació de soldats nacionalistes i tots els grups regionals i locals de dita Associació. — Havas.

Berlín, 1. — El Reichstag ha aprovat el projecte de llei relatiu a la Convenció germano-polaca, acordant demés l'amnistia per als delictes comesos a l'Alta Silèsia.

En entrar Helferich al saló de sessions fou acollida la seva presència amb grans rumors i als crits de «Al carrer, al carrer l'assassí!», llançats pels diputats de l'esquerra.

El president aconseguí restablir l'ordre.—Havas.

Falsificadors de Barcelona reclamats a París

París, 1. — Davan l'autoritat judicial s'ha presentat una denúncia per falsificació contra Lluisa Buse i Donat Sànchez, els quals es troben actualment detinguts a Barcelona per robatori i falsificació.

Sembla ésser que els detinguts ja foren denunciats anteriorment per falsificació d'una lletra de canvi de 7.000 dòlars, i el gener últim es van presentar a un Banc de París, pretenent fer efectiva una lletra de canvi, igualment falsificada, per vàlua de 80.000 francs.

Les autoritats franceses sol·licitaren l'extradició dels falsificadors. — Havas.

Aiguats a l'Argentina

Buenos Aires, 1. — A conseqüència de les grans tempestats i persistents pluges descarregades a la República Argentina, ha quedat interromput el servei telegràfic.

Les aigües han ocasionat grans destroces als camps i a les cases, enderrocant un convent.

Fins ara se sap que els temporals han causat un mort i nombrosos ferits.

Les pèrdues materials són importantíssimes, havent quedat en la misèria molts habitants dels llocs inundats.—Havas.

Obituari

FUNERALS

En Francesc Vidal i Solares, Morí el 6 de juny últim. Demà passat, a les deu, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Josep Massana i Fàbregas. Ha mort a l'edat de 68 anys. Enterrat aquets matí al Cementiri Nou.

L'aventura del Marroc

TOTHOM, amics i adversaris polítics de l'illustre cabdill nacionalista, reconeix que l'oportunissima intervenció d'En Francesc Cambó, obligant al Govern i a les oposicions a fixar llur criteri sobre l'aventura del Marroc, en ésser discutits els pressupostos de Guerra, ha enlairat el debat i ha tingut una transcendència indiscutible.

En *Gaziel* recordava jorns enrera que Walter Rathenau considerava En Francesc Cambó com a una de les cinc primeres capacitats polítiques de l'Europa actual. El seu discurs sobre l'aventura del Marroc, precís, concret, clarissim de paraula i de concepte, enlairant-se a les síntesis dels grans estadistes, sense perdre mai el contacte amb la realitat viva, demostra que la frase de Rathenau no era pas una exageració optimista. Com ha dit molt encertadament un diari, fent sòbria justícia a l'illustre cabdill nacionalista, ha estat un discurs compost, més que de paraules, d'idees.

Contrastant amb el silenci i la desorientació del govern i de les oposicions, En Francesc Cambó ha fixat amb insuperable precisió el seu pensament i el seu programa. Mentre a Madrid discuteixen si cal aplicar a la zona d'influència espanyola del Marroc un criteri de conquista militar o de protectorat civil, En Cambó ha fet remarcar de faisó incomparable tota la inanitat d'aquest dilema, inanitat que demostra una experiència fefaent i ineludible.

No cal parlar de conquista militar, car l'acció de les armes, aconseguits els objectius que assenyalà la catàstrofe de juliol amb peremptorietat inajornable, no té ja ara cap finalitat pràctica. I no tenint una finalitat immediata, un objectiu concret, la seva continuació no fa sinó palesar tota la ineficàcia de l'instrument.

El país, que realitzà l'any passat sense cap protesta externa l'esforç enorme que li exigí el Govern, ha donat al poder públic, en homes i en diners, tots els elements necessaris per aconseguir la reparació més completa. Si amb tots aquests elements no han pogut ésser aconseguits altres resultats més positius, la culpa no és del país. I això mateix demostra que la persistència en l'actuació militar fóra perillosa i temerària, car suposaria continuar indefinidament els feixucs sacrificis imposats al país sense cap garantia d'eficàcia i de competència.

Tampoc cal parlar ja del protectorat civil. A Madrid no en tenen una idea clara. Per aquells polítics i aquells diaris, el Protectorat no és sinó una paraula, un ròtul, un alt càrrec. Res més. Es per això que En Cambó suscita amb el seu discurs un altre sentit de les coses, demanant que l'ocupació militar sigui reduïda estrictament a les costes i als llocs la guàrdia fàcil dels quals sigui possible. En lloc d'un protectorat, civil o militar, sobre gent que no vol ésser protegida, cal exercir una atracció per l'exemple, una suggestió de convivència amb una civilització la superioritat de la qual sigui frapant i viscuda.

El país acollirà segurament el discurs d'En Cambó amb adhesió entusiasta. Tothom desitja que acabi d'una vegada la campanya militar i comenci seriosament la repatriació de les tropes, però una veritable repatriació, no aquest *camouflage* de repatriació amb què el Govern ha volgut enlluernar i entretenir l'opinió, cometent alhora la injustícia de retenir a l'Africa soldats que legalment ja no devien ser-hi, i unitats, com les procedents de Catalunya, a les quals ja caldria haver rellevat.

Té, a més a més, el discurs d'En Cambó el mèrit de la sinceritat. El mateix que predica ara En Cambó públicament, ho va sostenir en les solemnitats íntimes dels Consells de Ministres, com ha reconegut noblement En Maura. I ho va sostenir amb tanta fe i tanta fermesa que havia ja anunciat la seva dimissió per al cas que fossin executats els acords presos a la famosa Conferència de Pizarra, acords encara inèdits en la publicació i en l'execució. L'observació, doncs, d'alguns diaris madrilenys que, tot i reconeixent l'exactitud incontrovertible d'aquesta austera interpretació de la realitat d'En Cambó, li retreuen que no l'apliqués del Poder estant, és totalment injustificada, car fou precisament del Poder estant, en les deliberacions del Consell de Ministres, on l'illustre cabdill nacionalista mantingué la seva tesi, tesi que no fou contrariada essencialment mentre ell fou ministre. El senyor Maura sabia — i ho ha reconegut així lleialment — que En Cambó hauria deixat d'ésser ministre al moment precís que l'acció militar hagués continuat ni un minut més de l'estrictament necessari.

I els darrers paràgrafs del discurs, els paràgrafs en els quals En Cambó evoca els altres problemes vius dels pobles peninsulars, els problemes socials i els problemes nacionalistes, acrediten la seva perspicàcia i la seva visió d'estadista. Car Espanya no podrà endegar eficaçment i definitiva el problema del Marroc ni cap d'altre, sense resoldre d'una vegada els seus plets interiors, els seus plets orgànics, la seva pròpia constitució interna.

Mentre Espanya no resti defintivament constituïda, reintegrada en la plenitud dels pobles peninsulars, al lliure desenrotllament dels quals no s'oposi cap prejudici anacrònic de la convivència, cap instint ètnic de dominació, cap sentit atàvic de la sobirania, ni el problema del Marroc, ni els problemes socials trobaran solució pràctica, ni serà deturada la seva marxa històrica, secular, envers la desintegració i la desfeta

AL DIA

L'Apat

Totes les relaleses, totes les religions del món, han procurat sempre voltar-se de l'espectacle: les núvies s'engalanen per l'acte del casament; la naturalesa s'enjoia amb totes les gales de les flors i de les fulles per a celebrar la vinguda del bon temps. Tot acte transcendental, tot acte de vida i fecunditat, crida la festa a aparellar-s'hi. El cor batega més fort en els brogits alegres i en les multituds contentes.

L'àpat del dia 9 al Palau de l'Art Modern de l'Exposició de Montjuich, serà un espectacle, serà una festa, serà un apoteosi.

Cap a vuit mil ciutadans, aplegats en taules immenses, celebraran joiosament els acords de l'Assemblea fets públics una hora abans en el grandiós míting de la sala adjunta. Aquell casal immens, que d'aquí alguns anys estatjarà les meravelles de les arts contemporànies, acoblarà els cors entusiastes, vibrants d'esperança i freturosos de victòria.

Dies després del gran àpat dels cinc mil al Park Güell, quants i quants es penedien de no haver-hi pres part, per a poder-se dir actors, testimonis de la grandiosa festa! Més ara, que l'espectacle sobrepujarà el de l'any 16; més ara, que l'acte del Palau de l'Art Modern no serà un acte terminal sinó una decisió d'empenta en la continuitat de l'obra salvadora de Catalunya!

Els que a Madrid, per desena o vintena vegada, donen per mort el moviment alliberador de Catalunya, veuran, en acabar-se l'àpat del dia 9, que el catalanisme és més fort cada dia, que la voluntat dels catalans s'afirma una vegada més, amb resolució cada cop més forta, i que, al conjur de l'alegria de l'àpat de vuit mil germans vinguts de tots els indrets de Catalunya, el poble català s'alçarà com un sol home afirmant decididament la seva personalitat i el propòsit que sia reconeguda per a organitzar-la segons llei de la pròpia naturalesa.

I no seran vuit mil ciutadans innominats els que s'acoblin a l'àpat: seran la representació de Catalunya; que, lligant uns als altres, hi haurà quasi tots els que els catalans han honrat amb llurs vots, expressió d'una continuitat salvadora: senadors, diputats a Corts, diputats de la Mancomunitat, alcaldes, regidors, presidents de societats que enlairen a les viles respectives el penó de Catalunya.

Festa i acte solemne a la vegada; coronament de les festes i punt de partida d'una actuació: això serà l'àpat.

Amics, companys de tot Catalunya: no hi falteu!

POL

Cultura

S'avisa als que desitgin aspirar a alguna de les dues beques Maurici Serrahima i Josep Vilaseca i Mogas, fundadas pel Col·legi d'Advocats, i consistents en una pensió de 150 pessetes, abonable des del dia primer d'octubre d'aquest any al 30 de juny de 1923, i que hauran d'ésser adjudicades per concurs decidit per la Junta de Govern, segons les bases prèviament establertes, que, amb data d'avui, s'obre el termini d'admissió de les instàncies i documents acompanyatoris, que acabarà el dia 15 del vinent agost.

Així mateix, s'anuncia que, des del dia d'avui fins el 15 de desembre del corrent any, es poden presentar les sol·licituds per a optar al Premi de Llicenciatura Duran i Bas, consistent en l'import dels drets i despeses del títol de Llicenciat en Dret i Ciències Socials, que serà adjudicat per oposicions celebrades dintre de la segona quinzena del dit mes i amb subjecció al programa i condicions que obren a la secretaria del Col·legi.

Publicacions rebudes

— «Revista de Economía y Hacienda». Número 24.

— «Revista Franciscana». Bodes de la seva publicació. Números 828 i 829.

— «Boletín Mensual de la Sociedad de las Naciones». Número 5.

— «Revista de los Tribunales». Número 25.

— «El Iris de Paz». Número 1304.

— «Blanco y Negro». Revista il·lustrada.

Els actes d'afirmació catalana

La Comissió d'Acció Política de la Lliga ha acordat celebrar els actes següents:

Primer. — Una Assemblea que tindrà lloc el dia 8 de juliol, a les quatre de la tarda, a la sala d'actes de la Lliga Regionalista, en la qual la Comissió d'Acció Política donarà compte de la seva gestió passada i exposarà el seu pensament per a l'esdevenidor.

A aquesta Assemblea hi queden convocats els afiliats a la política de la Lliga Regionalista que ocupin algun dels càrrecs següents:

Senadors
Diputats de la Mancomunitat
Alcalde i regidors de Barcelona
Alcaldes dels Ajuntaments dels caps de partit judicial de Catalunya i, en llur defecte, els representants dels regidors regionalistes dels mateixos Ajuntaments.
Presidents o delegats de les Associacions adherides a la Lliga Regionalista.

Segon. — El dia 9, a les onze del matí, acte públic, en el qual es donarà compte del resultat de les deliberacions de l'Assemblea, finit el qual es reuniran en un dinar tots els inscrits per als actes d'afirmació catalana.

Tercer. — Després del dinar, reunió de la Comissió d'Acció Política amb les organitzacions foranes de la Lliga Regionalista.

L'Assemblea se celebrarà a la Lliga Regionalista, Boters, 4.

El míting i l'àpat, a les immenses sales del Palau de l'Art Modern de l'Exposició de Montjuich.

Venda de tiquets

Llocs on se'n venen

Centres polítics

Lliga Regionalista, Boters, 4.
La Veu de Catalunya, Escudellers, 10 bis.
Casal Nacionalista de la Barceloneta, Mar, 16.
Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Wad-Ras 208.
Ateneu Obrer del Districte II, Mercaders, 38.
«Catalunya», Associació Autonomsita del Districte V, Nou de la Rambla, 16.
Ateneu Autonomista del Districte VI, Plaça dels Angels, 2.
Casino de Sans, Sans, núm. 114.
Casino Regionalista de la Bordeta, Sagunto, 2.
Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Corts, 380.
Ateneu «Democràcia», Aragó, 135.
Joventut de Les Corts, Plaça Concòrdia, 10.
Lliga Regionalista de Gràcia, Salmerón, 73.
Centre Autonomista Català de Sant Gervasi, Passatge Mulet, 14.
Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, Sant Andreu, 146.
Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça Santes Creus, 2.
Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Plaça Mercat, 2.
Ateneu Nacionalista Verdaguer, Nàpols, 215.
Centre Regionalista de Sarrià, Cuyàs, 14.

Establiments particulars

Llibreria Puig i Alfonso, Plaça Nova.
L'Atlàntida, Alegria, 23, Barceloneta.
Galeries Layetanes, Corts Catalanes.
La Lionesa, confiteria, Portaferrissa, 7.
Botiga de quadros, Fill de Pere Amigó: Petritxol, 10.

Les obres d'instal·lació

Com dèiem ahir, han començat a una de les grans sales del Palau de l'Art Modern les obres de fusteria, encarregades a la casa Ribas i Pradell, per a la instal·lació de les immenses taules de l'àpat monstre del dia 9.

Dos camions anaven i venien dels magatzems de la casa constructora al Palau portant taulons i cavallets.

S'han hagut de construir 890 cavallets i la pila de taules serrades és una muntanya.

Fet el càlcul de divisió de les taules, posant amples els assistents — l'estació ho aconsella — resulta que podran menjar-hi còmodament 7.864 persones, nombre que, probablement, per les peticions que es reben i les noves reunions que arreu de Catalunya se celebren demà, diumenge, el veurem assolit molt abans d'acabar la setmana que ve.

Per comprensiva indicació de l'encarregat de servir el dinar, no es podrà admetre ni una inscripció més.

Preguem als catalans

Per les raons dites i alliçonats per l'organització del gran àpat de cinc mil coberts del Parc Güell, l'any 16, que a darrera hora van haver-se d'installar taules a corre-cuita, pertorbant l'organització de l'àpat — que no és cosa senzilla —, preguem a tots els que vulguin assistir al de 8.000 coberts d'ara que no ajornin l'inscriure's, perquè, una vegada tancada la inscripció, no s'admetrà ningú més, sigui qui sigui.

El servei de telèfons

De «La Tribuna»:

«Sigue la zarabanda. — Centro!...

—...(Estos puntos son silencios del Centro).

—Centrooo!!...

El abonado escucha atentamente, espera con paciencia y vuelve a llamar al cabo de un cuarto de hora.

Se oyen risas comprimidas.

Una voz áspera, aunque femenina, pregunta con cierto malhumor:

—¿Qué número quiere?...

—Ya le he dicho que el 1547 G¡

Se hace el silencio. La señorita no vuelve a dar señales de vida y el abonado con el auricular aplicado al pabellón del oído reniega de su mala suerte y lanza interjeciones, apreciaciones y agravios que no hay para qué reproducir por lo gráficos.

Desesperado, da vuelta a la manivela durante tres o cuatro minutos y la señorita dice la palabra sacramental:

—¿Número?

—¡El 1547 G!...

—¡No hay línea!...

El abonado, en el paroxismo del furor arroja al suelo el auricular, que no llega porque la longitud del cordón lo impide.

A consecuencia de esto, pierde un correo en un asunto para resolver el cual necesitaba un dato, o el médico, a quien con urgencia llamaba para que visitase a un individuo de su familia, ha salido y no puede verlo hasta seis o siete horas después, cuando el enfermo tal vez no tiene remedio.

Verdad es que al hablar con algún «técnico» telefónico le dice a usted, a lo mejor, que de estas cosas tiene la culpa el público «que no sabe hablar por teléfono» o que «daría la casualidad» de que el aparato no estuviese bien u otra vaciedad por el estilo.

Y entre tanto, la Administración chupando del bote, cobrando firme recibos para simular ante el país que son celosos en favor del Tesoro y para pretender quitar argumentos en favor de la entrega del servicio a la Mancomunitat, que es una de las pesadillas de esos «profundos y sapientísimos» técnicos que han descubierto el secreto de cobrar y no hacer nada.

La protesta, como un ras de marea crece y se agiganta y llegará para los burladores un San Martín que los barrerá entre las carcajadas del ridículo.»

—

De «Las Noticias»:

«Los señores Fusté y Ballús se nos quejan, en atenta carta, del mal servicio que presta a sus abonados esta red telefónica urbana, señalándonos deficiencias como la demora en contestar a las peticiones de comunicación, las frecuentes equivocaciones de número, las interrupciones a media conferencia y el expediente de afirmar, sin ser cierto, que comunica el abonado con el que se quiere conferenciar.

Trasladamos estas quejas, ya sobradamente repetidas, a quien corresponde.»

Les Idees i les Imatges

ELS INCOMPATIBLES

... Entre els descontents i els desarrelats hem de desplaçar-hi la categoria dels incompatibles.

Hom comença, a voltes, per ésser un patriota descontent i acaba esdevenint, a la fi, un antipatriota desarrelat. D'una modalitat a l'altra sol haver-hi un pont de transició. La majoria de descontents desarrelats han passat, abans, pel període crític de la incompatibilitat que avui aludim.

Els incompatibles poden ésser representatius de les més nobles, transcendentals i fines espiritualitats o de les materialitats més baixes, fútils i rolleres, indistintament. Llur incompatibilitat amb el cervell, el cor i la figura de la pàtria pot ésser originada per causes nombroses, de la més diversa qualitat intellectual, moral i estètica. Per a judicar el valor de l'incompatible no cal fixar-se en el seu grau d'exteriorització, sinó en la significança, sentit i pregonesa del malentès bàsic causal.

Hom constata, aleshores, que qualsevol incompatibilitats que passen per irreductibles són, en el fons, més aparatoses que reals, i que un cert nombre d'incompatibilitats, considerades amables i lleugeers, cóven, en canvi, una intransigència, una xardorositat d'oposició, una diferenciació gairebé absolutes.

JOSEP MARIA JUNOY

L'actuació parlamentària de l'«U. M. N.»

FEIEM notar suara el contrast revelador que oferien la competència i l'eficàcia amb què la minoria nacionalista del Senat havia intervingut a la discussió dels projectes de reforma tributària del Sr. Bergamín i l'absència dels senadors de la *U. M. N.*, malgrat haver-hi entre ells algú tan obligat a la defensa dels interessos industrials com el senyor comte de Caralt, President de la Cambra Oficial de la Indústria.

I és encara més digna de comentari aquesta abstenció de la *U. M. N.* en la defensa dels interessos industrials, que tanta importància tenen a Catalunya, comparant-la amb l'activa intervenció dels seus diputats al Congrés, aconseguint ajornar l'aprovació de la reforma del Codi de Comerç fins a una data que és gairebé impossible pugui ésser discutida a l'alta Cambra. Aquesta reforma tenia com a objecte cercar una solució satisfactòria a la situació actual del Banc de Barcelona. La *U. M. N.*, en fer tot el possible per a entrebancar i ajornar l'aprovació al Congrés d'aquesta reforma, ha posat en perill els interessos de molts ciutadans, accionistes, compte-correntistes o creditors del Banc. Quan s'ha tractat, doncs, de dificultar l'aprovació d'una reforma que beneficia a molts catalans, la *U. M. N.* ha actuat. Quan s'ha tractat de combatre una reforma que suposa una càrrega feixuga per a molts catalans, la *U. M. N.* s'ha inhibit. Aquest contrast és tan revelador com el que hem remarcat abans entre l'actuació de la minoria nacionalista del Senat i la inacció de la *U. M. N.*

El país productor no oblidarà segurament aquesta brillantíssima campanya de la minoria nacionalista del Senat i especialment dels senyors Sedó, Ferrer-Vidal, marquès de Camps i Duran i Ventosa, els benemèrits esforços del qual per evitar els enormes recàrrecs que implica per al contribuent la famosa esmena del senyor Sala han merescut l'aplaudiment unànime dels industrials i comerciants.

La representació parlamentària de la *U. M. N.* ha pecat per acció i per omissió contra Catalunya. Cal repetir-ho i cal remarcar que mai cap altra representació parlamentària del món ha actuat i ha deixat d'actuar d'aquesta manera contra la seva pròpia terra.

Generalitat

Aquest matí el senyor Puig i Cadafalch ha pres possessió de la presidència.

Més tard ha rebut els periodistes al seu despatx. Els reporters han donat la benvinguda al President i aquest ha manifestat que tornava molt satisfet del seu viatge.

Per altra part — ha afegit el senyor Puig — m'ha servit de repòs.

En amable conversa ha fet com una ressenya d'institucions culturals que havia tingut ocasió de visitar i que no donen per cert la impressió d'ésser de països devastats; establint comparacions entre aquelles obres culturals formidables i les d'Espanya.

El senyor Puig ha dit també que demà, diumenge, marxarà a Figueres per a assistir a diversos actes que es faran relacionats amb la Mancomunitat.

Aquest ha estat el motiu que s'encarregués de la presidència. De no haver-hi aquelles festes, hauria seguit dedicant-se al repòs uns dies més.

A Figueres acompanyaran el senyor Puig els consellers don Agustí Riera i don Romà Sol.

Encara que les festes assenyalades ocupen únicament el diumenge, és probable que el programa s'amplii i el dilluns s'ocupi a realitzar algunes visites i a fer la inauguració d'una estació telefònica.

Pel que toca a les reunions del Consell, corresponents a la present setmana, ha dit el President que s'havien despatxat diversos assumptes de tràmit, dels quals es facilitaria una relació a la premsa.

—

Aquest matí ha marxat a Girona el conseller senyor Rierа, el qual a darrera hora d'aquesta tarda marxarà a Figueres.

—

També ha marxat a aquella població, després de pendre comiat del President, el diputat senyor Noguer i Comet.

—

La setmana entrant no es reunirà el Consell Permanent de la Mancomunitat.

—

El conseller senyor Bofill i Matas marxarà a mitjan setmana entrant a Viladrau, on passarà part de l'estiu.

Polítiques

ARRIBAT

Avui, procedent de Madrid, ha arribat el diputat a Corts En Josep Creixell.

«La Vicaria» d'En Fortuny a Reus?

CAL INTENSIFICAR I PROPAGAR LA SUBSCRIPCIO

En l'última sessió de la Junta de Museus es donà compte de nombroses felicitacions rebudes d'entitats artístiques i culturals, i d'importants personalitats de la nostra ciutat i de l'estranger. Així mateix es notificà l'estat de la subscripció oberta per a l'adquisició de la dita obra i per a intensificar l'acció encaminada a què l'entusiasme amb què ha estat rebuda la compra de tan popular pintura es tradueixi en forma pràctica, assegurant la possessió definitiva del quadro de Fortuny, que no seria possible si la Junta de Museus no pogués atendre el compromís econòmic contret per a fi d'any.

La Junta, així mateix, consignà la seva gratitud a tots els subscriptors que amb assenyalat desprendiment vénen contribuint a les llistes de cooperació, que seran publicades pròximament, en espera dels noms d'algunes personalitats de la nostra ciutat, que han indicat llur desig de contribuir a l'adquisició de «La Vicaria».

Igualment es féu extensiva aquesta manifestació d'agraïment a les entitats culturals i deportives de la nostra ciutat que han obert subscripció en llurs respectius locals socials, i als establiments i galeries d'art, on es reben també donatius a l'expressat fi.

Van afluint a les Oficines de la Junta de Museus les postals subscrivint llur respectiu compromís les persones significades a les quals s'han tramès al tal objecte els dits impresos.

D'algunes poblacions catalanes s'ha rebut noticia que s'organitzen subscripcions, considerant que l'obra de Fortuny i que el Museu de Barcelona formen part del patrimoni artístic de tot Catalunya, i que a tot el país correspon enaltir i augmentar.

L'Ajuntament de Reus, patrocinant una iniciativa del Centre de Lectura d'aquella ciutat, ha sol·licitat de l'alcalde de Barcelona, com a president d'honor de la Junta de Museus, A proposta de l'alcalde, ha concedit, mitjançant determinades condicions de seguretat per a l'obra i prèvia l'autorització de les corporacions intervenents en la compra, declarant, però, en atenció a les dites circumstàncies, que seria per una sola i única vegada que el famós quadro de Fortuny sortiria del nostre Museu.

Per a decidir, doncs, sobre la exhibició de «La Vicaria» a Reus, s'espera la resposta de l'Ajuntament de la dita ciutat, a fi de cursar o no les sol·licituds de permís que són indispensables.

El tractat amb França

PROTESTA DELS METAL-LURGICS

Telegrames cursats

«President Consell — Ministre Finances. — Ministre d'Estat. — Madrid. — Unió Industrial Metal-lúrgica, corporació oficial, representant interessos constructors metal-lúrgics país, protesta que en projectat tractat amb França se sacrifiquin cent partides metal-lúrgiques, arribant-se a enormitat rebaixes trenta tres per cent en maquinària general no especificada que afecta a multitud industrials i a quaranta per cent sobre els automòbils de preu petit, que haurien d'ésser els més protegits. Davant amplitud concessions que desfan quadro aranzelari metal-lúrgic sense compensacions altres rams producció, aquesta Unió fa constar la seva protesta, prevenint greus conseqüències socials per manca de treball en tallers mecànics.

El saluda. — President, Andreu Oliva.»

Antoni Maura, Joan de La Cierva, Miquel Villanueva, comte de Romanones, Santiago Alba, Melquiades Alvarez, Alexandre Lerroux. — Congrés dels Diputats — Madrid. — Unió Industrial Metal-lúrgica, corporació oficial representant interessos producció metal-lúrgica nacional, crida l'atenció de V. E. perjudicis que irrogarà el Tractat comercial amb França, en forma que ve projectat amb rebaixes en més de cent partides metal-lúrgiques que excedeixen del deu per cent en setanta cinc casos, i del vint per cent en vint-i-set casos, constituint abús evident utilització pel Govern de llei autoritzacions. Prevenim greus conseqüències ordre social per manca de treball per anul·lació de quadro aranzelari en tractats es vénen concertant. Agrairem intervenció V. E. El saluda atentament. — President, Andreu Oliva.»

Tribunals

A la secció IV ha comparegut el guàrdia de Seguretat, Roderic Creno, el qual repel·lí a trets l'agressió de què el féu víctima Josep García Vela, que estava embriac, resultant aquest mort. El fet va passar a la Rambla de Santa Eulàlia, la nit del 8 de maig de l'any passat.

El veredicte ha estat d'inculpabilitat essent absolt el processat.

Protesta

Havent estat nomenats de R. O. don Ciril Tejerina, don Joan Sànchez Real, don Eduard Vicenti i don Alfred Alvarez Sànchez, jutges respectivament de Solsona, Santa Coloma de Farnés, Tremp, i fiscal de «Unió Jurídica Catalana», complint una de les finalitats per les quals fou constituïda, fa públic que la llei espanyola orgànica del Poder Judicial provisional, des de l'any 1870 en què es promulgà, està inspirada en el desconeixement més absolut de les modalitats catalanes, i, per tant, els funcionaris de la carrera judicial són nomenats prescindint completament que ignorin la llengua, el dret i la manera de ser catalans.

Amb aquesta ocasió la «Unió Jurídica Catalana», respectant, en que es mereixen les persones dels funcionaris nomenats, protesta de l'arbitrarietat que sota aquest punt de vista suposa el nomenament i afirma una vegada més la necessitat imperiosa que els homes que encarnen l'estament judicial a Catalunya tinguin amb el territori una compenetració essencial.

La llosa sepulcral d'En Rafel Casanova

El jovent entusiasta que forma la patriòtica entitat «Els Montserratins» va pendre la iniciativa d'obrir una subscripció popular per a posar una artística llosa de marbre al peu de l'altar de la Pietat de l'església de Sant Boi del Llobregat, damunt la tomba on es guarden les despulles mortals del gran conseller, màrtir de la pàtria, En Rafel Casanova, que, després d'ésser mortalment ferit damunt del baluart de Sant Pere, portant la bandera de Santa Eulàlia posat al front dels defensors de la pàtria al siti de 1714 va morir al Casal Bosch, de la vila de Sant Boi, essent soterrat a la dita església.

A la subscripció hi contribueixen l'Ajuntament de Barcelona, la Mancomunitat de Catalunya i les associacions patriòtiques de la nostra terra i d'Amèrica.

La Comissió, mentre s'està fent la subscripció, va realitzant l'obra que se li ha encomanat. L'artífex-joier En Ramon Sunyer Clarà va dibuixar el projecte, i el jove En Salvador Martorell ha fet en guix la «maquette» de la llosa.

Ahir la vàrem veure exposada al despatx d'En Sunyer, Granvia de les Corts Catalanes, 643, entresol.

Està molt ben projectada. Es senzilla i de sever dibuix. La llegenda, escrita d'acord amb l'autoritat eclesiàstica, diu així:

«Vas que conté les despulles mortals del doctor en Dret don Rafel Casanova, conseller que fou de la ciutat de Barcelona — 1743 — Antiga propietat de don Lluís de Martí i de Muntaner.»

Al peu, en dos medallons, hi ha les dates 1714 i 1922.

La llosa va encapçalada amb l'escut de Catalunya, que té als costats dos genis de la pàtria amb les antorxes de la llibertat que s'apaguen. Aquesta allegoria va posada damunt dels escuts de València, Mallorca, Rosselló i Sardenya.

La llosa serà esculpida en marbre i posada solemnialment al damunt de la tomba.

Per l'ensenyament català

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, al qual van assistir el doctor N'Antoni de P. Aleu, president, del Comitè D'Acció Catalana del Sud-Amèrica, i els senyors Josep Coma i Malé i Josep Esteve, president i soci, respectivament, de la Comissió Delegada del Camaguey, van ésser acceptats els socis següents: 41 de Barcelona, 3 de Figueres, 2 d'Igualada, 2 de Lleyda, 1 de Mataró, 2 de Montgay, 10 de Sabadell, 12 de Terrassa, 2 de Vich, 1 de Badalona, 2 d'Antofagasta, 3 d'Iquique i 1 de Tocopilla (Xile)

Es va acordar també trametre efusius condols a les famílies dels malaguanyats socis el doctor N'Eduard Xalabarder i el Notari En Josep Surribas (Q. A. C. S.), que tan sincera afecció havien demostrat per l'obra de la Protectora i tan assenyalats serveis portaven prestats a Catalunya.

De Societat

Per al metge don Artur Soler i Ba.chs ha estat demanada la mà de la senyoreta Teresa Roselló Soto, filla del delegat del Ministeri del Treball, don Pere Roselló.

—

La distingida esposa del publicista En Lluís G. Bover Oliveras ha fruitat un robust nen, que ha omplert de joia la llar dels benaurats pares.

FIVE

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

NOTICIES DE PORTUGAL

Lisboa, 1. — Com a conseqüència de la reorganització que s'està fent al ministeri de Negocis Estrangers, seran elevades a la categoria d'Ambaixades les Legacions de Portugal a París i Londres. — Havas.

EL CONSELL D'ESTAT

Madrid, 1, 2 tarda.

A les onze del matí s'ha reunit el ple del Consell d'Estat per a donar possessió dels seus càrrecs als nous consellers.

Han assistit a l'acte el cap del Govern i el sminístres de Governació i Gràcia i Justícia.

Ha faltat el conseller permanent doctor Cortezo, que està malalt.

Després de pendre's jurament als nous consellers, el cap del Govern ha fet un discurs recordant la labor patriòtica de l'alt cos consultiu i edogiant no sols als consellers sinó també als oficials del cos.

El senyor Pérez Caballero, com a conseller més antic, ha contestat al senyor Sánchez Guerra.

Ha remerciat les frases d'elogi que ha reforçat amb altres de record per a les personalitats il·lustres que han donat glòria al Consell d'Estat.

El senyor Goicoechea ha saludat al Consell en nom dels seus companys i ha remerciat els elogis dedicats als oficials de l'alt cos, a la qual classe va pertànyer, i al qual també pertanyeren els senyors Silvela, Puigcerver, el marquès de Cortina i altres personalitats.

SOBRE EL DISCURS D'EN CAMBO

La premsa del matí dedica atenció preferentíssima al discurs d'ahir pronunciat pel senyor Cambó, considerant-lo de gran importància tant per la qualitat i les circumstàncies especials que concorren en l'orador, com pels conceptes que emeté, en sa majoria conformes amb el sentir de l'opinió pública.

«La Libertad» diu que el senyor Cambó exposà idees, fórmules concretes, i determinà solucions amb les quals no pot menys que demostrar la seva conformitat.

El qu ell reprotxa és que pensant així en el problema del Marroc, hagi format part del Govern anterior i hagi tardat tant en expressar el seu pensament.

«El Liberal» creu que el discurs del senyor Cambó ha posat el debat sobre el Marroc a l'altura que ha de tenir, i l'ha orientat perquè no resulti un debat més ineficaç com els molts que hi ha hagut en el nostre Parlament.

Afegeix que aquest discurs és fidel expressió de l'opinió del país, puix aquest creu també que la campanya s'ha de donar per acabada i ha de continuar la repatriació i limitar-nos a l'ocupació del litoral.

Creu que el Govern no podria demorar resposta a aquest discurs, abans que intervinguin altres oradors.

«El Sol», encara que no comparteix alguns conceptes del discurs del senyor Cambó, comprèn que aquest discurs és un bon plantejament del debat, perquè eleva el problema a termes de la major astringència i a un terreny molt concret del qual no podran sortir-se'n els oradors subsegüents.

«El Imparcial» no censura el discurs com a al pel que diu, puix comprèn que en ell hi ha el sentir públic; el que censura és la contradicció que suposa en la conducta política del seu autor.

«El Debate» exposa l'alt relleu que ahir va adquirir el debat amb la intervenció del senyor Cambó, i afegeix:

Pronuncià el senyor Cambó un dels discursos més típics del seu peculiar gènere d'oratòria.

Difícilment podria imaginar-se oració política més purament intel·lectual. Es diria que no hi havia en això altra cosa que ideas.

Les frases, calentes; profundes les afirmacions; valents els consells, forts el judicis, diàfans els propòsits; un discurs, en fi, que per la seva forma mateix els honors d'ésser proposat com a model d'oratòria parlamentària.

El Congrés prestà al discurs del senyor Cambó, vivíssima atenció i s'abstingué de fer cap mena de manifestacions

Pot brollar-ne una solució al gravíssim problema plantejat a l'Africa, si s'imita l'exemple del senyor Cambó.

No ens referim al fons del discurs, que no volem jutjar ara, sinó a la pauta que donà el cap catalanista, del que ha d'ésser el debat solemne del Marroc.

Precisa que els oradors d'aquesta tarda imitin al senyor Cambó en les condicions externes en la seva intervenció parlamentària.

Ha d'elogiar-se sense reserves, en el discurs que comentem, la valentia, la sinceritat i l'encert d'exposar solucions concretes i pràctiques per al moment actual.

L'EXPEDIENT PICASSO

Madrid, 1, 4'15 tarda.

Sembla ésser que dictaminat per les fiscalies militar i togada, el pròxim dilluns començarà a veure's a la Sala del Consell Suprem de Guerra i Marina l'expedient Picasso.

També s'assegura que hi haurà sessions matí i tarda, i és precís al vespre, amb l'objecte que aquest alt tribunal dictamini abans que comencin les vacacions judicials, les quals comencen el dia 15 del present mes de juliol.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Reial Ordre de Finances fixant el recàrrec de s'ha de cobrar per les Duanes en les liquidacions de drets de les mercaderies que s'importin o exportin durant el mes de juliol actual. El dit recàrrec serà de 22'56 per cent.

Altra Reial Ordre assenyalant les cotitzacions mitges per a l'aplicació dels coeficients per depreciació de moneda en el mes de juliol actual, són els següents:

França, 59'280.
Alemanya, 2'222.
Portugal, 8'446.
Austria, 0'048.
Txeco-Eslovaquia, 2'209.
Finlàndia, 3'488.

LA REFORMA DEL CODI DE COMERÇ

La comissió de Justícia del Senat ha dictaminat d'acord amb el Congrés, sobre el projecte de reforma d'alguns articles del Codi de Comerç sobre suspensió de pagaments.

CONGRES

Madrid, 1, 4'15 tarda.

El comte de Bugallal declara oberta la sessió a les 3'35.

Al banc blau, prenen seient el cap del Govern i el ministre d'Estat.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Continua la discussió de la secció 13 del pressupost: Acció al Marroc.

El comte de ROMANONES fa ús de la paraula.

Comença dient que hauria estat inconcebible que en discutir-se aquest dictamen no es tractés minuciosament el problema del Marroc.

Afegeix que té molt poca confiança en l'eficàcia d'aquests debats parlamentaris sobre el Marroc, puix en 1914 hi hagué un ample debat en el qual tots vàrem estar conformes en el que havia de fer-se al Marroc i després s'ha vingut fent al Marroc tot el contrari del que es va convenir que havia de fer-se.

En novembre últim hi hagué un altre debat i també vàrem tornar a estar tots conformes i el Parlament no ha estat escoltat.

S'han celebrat aparatoses reunions i conferències per a acordar plànols i res s'ha fet.

Es dol que l'estat de la seva salut li hagi impedit en discutir el pressupost de Guerra, puix s'hauria posat a tot augment de despeses. El que hauria discutit en les seves relacions amb el problema del Marroc, puix tenen tots dos una gran conexió.

Però el pressupost de Guerra està ja aprovat i li basta amb la indicació que ha fet i per raons imprescindibles no pot esclarir més.

Manté tot el digué a la conferència que va odnar a Sevilla.

Nosaltres no podem pensar mai, ni en hipòtesis, en abandonar el Marroc, perquè l'abandó portaria per a Espanya conseqüències transcendentals.

Des de 1902, tots els Governs han reclamat els drets que Espanya té sobre el Marroc, i si ara diguéssim que el Marroc no té importància per a Espanya, resultaria que tots els governants hauríem perdut el temps.

L'última carta que Espanya ha de jugar-se en el tauler d'Europa és el Marroc, i seríem una nació d'últim ordre si la perdéssim.

Espanya no pot perdre la consideració que al món.

Li mereix gran entusiasme la política i la figura d'En Prim, però no comparteix aquesta política en la qual pugui significar un abandó.

Espanya pot mantenir-se al Marroc sense el sacrifici que fins ara ha fet.

El que passa és que no ha demostrat capacitat política suficient per això; però no és possible l'abandó.

Pregunta a l'ministre d'Estat si creu que el desinteresar-se del problema del Marroc és la major reparació per a la conferència sobre el de Tànger.

L'important és saber fins on d'arribar l'acció militar.

Sobre això ens ha fet una concreta pregunta el senyor Cambó, i això jo no puc contestar. L'únic que pot fer-ho és el Govern, el qual té tots els elements de judici. Millor el pot saber el senyor Cambó, que fou ministre fins al març.

Seria innocent que nosaltres contestéssim a aquesta pregunta.

El Parlament pot ajudar al Govern, però no pot substituir-lo, i per tant no l'incumbeix determinar el que és obra del Govern.

Li diu al Govern que apremiat per una corrent d'opinió ha obrat amb precipitació en iniciar la repatriació de tropes.

Ha avinent que l'Alt Comissari està essent discutit tots els dies i la premsa, assenyalant-se els noms dels substituts probables.

Les relacions de l'Alt Comissari amb el Govern no són les més cordials.

Això no ha de seguir. Hi ha que saber el que vol fer el Govern, perquè l'opinió pública pugui orientar-se.

Fins ara ha cregut que no havia de parlar del problema de Tànger, però ja avui creu que ha de sortir de la nubulosa en que es troba.

Quina presa té ara el Govern en que es resolgui aquesta qüestió?

El seu moment fou quan es va signar la pau de Versalles; però ara, ¿per què el Govern ha apressat els Gabinets francès i anglès perquè s'acceleri la solució d'aquest assumpte?

A aquestes hores els Governs francès i anglès saben fins on van i ambdós es compenetren; però fins ara sols hi ha u ncomençament de diàleg, i en aquestes converses hi haurà un tercer que és Espanya.

Quin és el pensament d'aquesta sobre la qüestió?

En el problema de Tànger hi ha contretes gdeus responsabilitats, però aquí estem acostumats a que no s'exigeixin.

En aquest problema va embolicallat l'esdevenidor d'Espanya.

No creu el cap del Govern que ha arribat el moment de fer examen de consciència i midar les forces amb què compta per a escometre l'empresa.

Ja sé que S. S. na refuix les responsabilitat, però no basta afrontar-la, sinó comptar amb forces per a vencer-la.

El senyor MAURA hi intervé.

Coincideix amb el senyor Cambó en què són dues coses diferents el problema total del Marroc i la campanya a la qual ens obligà el desastre de juliol.

Adverteix que s'han de distingir tres problemes diferents perfectament diferents al Marroc, i el senyor Cambó ahir tingué present l'occidental, puix sobre ell fou sobre el que principalment s'accentuà quan fou ministre.

Suscriu l'afirmació de què en la zona oriental tots els objectius militars s'han complet.

Si sols es tractés d'això, la repatriació podria haver-se fet.

Madrid, 1, 5'15 tarda.

Però també — afegeix el senyor Mtura—havia de comptar amb l'hostilitat dels moros de la zona intermitja, que repercutia a l'oriental i per això el Govern anterior hagué d'assignar un objectiu més a l'exèrcit a la zona oriental.

Nega que l'objecte que s'encomanà a aquest exèrcit fos el desembarc a Alhucemas.

Tots els que han tractat de la zona rifenya han reconegut la singular actitud dels seus habitants en relació amb el Soldà.

No se'ls pot aplicar el mateix procediment que a les altres regions, puix allí roman el focus de rebeldia que irradia encara fora de la regió.

El que hi ha que saber és si això segueix essent l'obstacle que en el nostre temps fou insuperable per a passar de l'acció militar a la civil.

Explica la gestió de l'Alt Comissari a la regió del Lukus i a les proximitats de la zona internacionalitzada de Tànger, per a separar d'ella els mals que eren peculiars d'altres llocs de la zona d'influència.

(L'orador parla a mitja veu i es fa molt difícil oir-lo des de la tribuna.)

Diu que l'obra del Marroc no és d'ara. Els seus plans estan trassats fa molt temps i el seu clamor no és d'un Govern i d'un home, sinó de tot Espanya.

De cosa que de tal manera està adscrita a Espanya, no és possible desistir.

Parlar d'abandó, no. (Rumors.)

Les dificultats són una cosa i altra les impossibilitats.

La maner ade fer que una obra resulti desproporcionada amb les altres es fer-la sobre orgues inadequats.

L'acció militar s'ha de circumscriure a la seva veritable missió, sense deixar postergada l'acció política, puix el que queda per fer és molt més fàcil que el que s'ha fet.

El senyor VILLANUEVA diu que el fracàs dels debats parlamentaris s'ha degut, generalment, a que s'ha apel·lat als convencionalismes i s'ha agotat la sinceritat.

Avui mateix, el debat ha quedat reduït a la mitat i a aquestes hores no hem fet sinó que declamar, exposant filosofia político-marroquina, però sense proposar solucions, perquè ignorem la realitat i el Govern és l'únic que pot exposar-la.

Per això, ara l'essencial és que parli el Govern.

Es possible que el Govern no pugui exposar en una sessió pública tota la veritat. Si això és així, podria tractar-se en sessió secreta exclusivament allò que no pugui fer-se públic, com passa en altres Parlaments.

El CAP DEL GOVERN contesta i diu que es plantegen qüestions diverses, totes molt interessants.

Els oradors posen la vista en el bé públic, però la missió del que parla des del banc blau, és molt delicada i per això hi haurà moments en els quals no pugui exposar tot allò que està en el seu pensament.

Agraeix la indicació de la sessió secreta, ja que suposa el desig d'aplanar el camí al Govern, però no pot acceptar aquesta oferta perquè en qüestions com aquesta no és segur, sense agraviar a ningú, el secret que es guardés de la sessió secreta, i el dany podria ésser major.

Per això declara que el que no pugui dir aquesta sessió solemne, no ho diria ningú. (Molt bé.)

Si alguna finalitat ha de tenir aquest debat, és que l'opinió pública s'il·lustri i sàpiga fins on arriben les seves obligacions i torni a l'exèrcit aquella assistència que tan necessària li és.

Procurarà donar respostes parcials a cada orador, sense perjudici de les consideracions de caràcter general que siguin pertinents.

Dedica grans elogis a la forma erudita amb què ahir tractà la qüestió el senyor Cambó. Aquest va plantejar dues qüestions essencials. Fou una d'elles, el moment en què el Govern del senyor Maura necessità reivindicar l'honor d'Espanya amb motiu de la catàstrofe d'Annual.

Creu que entre les paraules dels senyors Cambó i Maura hi ha alguna discrepància, perquè aquest ha negat que s'acordés l'empresa d'Alhucemas i el senyor Cambó donà a entendre ahir que l'empresa s'anava a escometre i que en aquest moment es retirarà del Govern.

Ell creu el mateix que el senyor Cambó, però és indubtable que ha de donar crèdit preferent al senyor Maura, que llavors era el cap del Govern.

El senyor MAURA. — No s'acordà escometre-la de moment.

El CAP DEL GOVERN. — Aquestes paraules em reanimen, puix aquest Govern, a penes arribat al poder, cridà al general Berenguer i decidí que no podíem escometre l'empresa d'Alhucemas perquè en aquell moment, sense que això signifiqui que en el successiu no els tinguéssim, no teníem elements.

SENAT

Madrid, 1, 4'15 tarda.

Presidint el senyor Sánchez de Toca comença la sessió a les 3'30.

Al banc blau, el ministre de Finances.

El senyor SANCHEZ I SANCHEZ prega que es consignin en el «Diario de Sesiones» els serveis prestat per la Creu Roja de Salamanca durant la guerra, amb el fi de què serveixi de base a l'homenatge que es vol tributar al president al president de la dita institució.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

EL NEN

JORDI PRESAS I PLANA

HA PUJAT AL CEL!

Els seus desconhortats pares Adrià i Blanca, germans Blanqueta, Eulàlia i Adrià, àvia Eugènia Bonnin, Vda. Plana, oncles, ties, cosins, família tota i la reó social SABADELL I COMP.ª S. en C., en assabentar als amics i coneguts de tan trista i dolorosa pèrdua, els preguen la caritat d'acudir al domicili mortuori, carrer d'Aribau, 5, a dos quarts d'onze del matí de demà, diumenge, per a acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Nostra Senyora dels Angels i d'allí a sa darrera estada, Cementiri del S. O.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÁFICA
TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	13.19	00.00	13.08	00.00		00.00
Futurs:						
Juliol.	12.74	N.	12.68	00.00		12.58
Octubre. . . .	12.39	12.43	12.34	00.00		12.23
Gener	12.04	12.09	12.00	00.00		11.89
Març.	11.88	N.	11.84	00.00		11.73
Maig.	11.75	N.	11.72	—		—

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura . . .			Juliol . .	18.60	00.00	00.00
» . . .			Nov. . .	19.05	00.00	00.00
» . . .						

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . .	22.20	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Juliol.	21.68	21.55	21.48	00.00
Octubre. . . .	21.65	21.48	21.48	00.00
Desembre . . .	21.45	21.29	21.27	00.00
Gener	21.21	21.00	21.01	00.00
Març.	21.06	—	—	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	21.50			00.00
Futurs:				
Juliol.	21.46			00.00
Octubre. . . .	21.17	00.00		00.00
Desembre . . .	20.85	00.00		00.00
Gener	20.65			00.00
Març.	20.48			00.00

Barcelona, 30 de juny de 1922.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Londres, 29. — El vapor portuguès «Porto» és a Lisboa, reparant averies. La càrrega és transbordada al vapor «Faro».

Moviment del Port el dia 30

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Malvarrosa», de Gandia, amb hortalisses.

Vapor espanyol «Cabo Peñas», de Pasajes i escales, amb càrrega general i sis passatgers.

Vapor espanyol «Cataluña», de Santa Isabel, amb càrrega general i 6 passatgers.

Vapor espanyol «Previsor», de Santa Cruz de Tenerife, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Paulina», de Newport, amb carbó.

Vapor espanyol «Mahón», de Mahó, amb càrrega general i 17 passatgers.

Vapor espanyol «Isleño», d'Eivissa, amb càrrega general i set passatgers.

Xabec espanyol «Antonieta», de Sóller, amb càrrega general.

Veler italià «Laura», de Siniscola, amb carbó.

Vapor anglès «Churruca», del Ferrol, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Lulio», de Cette, amb bocois buits.

Vapor espanyol «Serafín Ballesteros», de Gijón, amb carbó.

Vapor espanyol «Comercio», de Gandia, amb càrrega general i passaige.

De Palma de Mallorca hidroavió «Menorca», amb correspondència.

VAIXELLS DESPATXATS:

Pailebot espanyol «Joven Paquito», amb càrrega general, cap a Palamós.

Vapor espanyol «Tambre», amb càrrega general, cap a Les Palmes i escales.

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general i trànsit, cap a Cette.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor alemany «Sestri», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Polar», en last, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Guernica», en last, cap a Melilla.

Vapor espanyol «Isleño», amb càrrega general, cap a Eivissa.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

LA FIRA DE MOSTRES

Han començat els treballs de confecció del Catàleg de la quarta Fira Oficial de Mostres de Barcelona que se celebrarà en la vinent primavera.

Per a donar més propaganda a les llistes d'expositors i aventatjar als que s'hagin inscrit anticipadament, el Catàleg es publicarà en diversos toms que és el que està en vies de confecció i que conté la llista de més de dos mil industrials inscrits fins avui. El dit tom contindrà els noms de les cases que s'hagin inscrit fins el dia 15 de juliol.

Les adhesions es reben a les oficines de la Fira, situades al Palau de la Fira (Parc de la Ciutadella).

Musicals

Demà, diumenge, a les quatre de la tarda, l'Orfeó Mossèn Cinto donarà un concert al local de l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, en el qual executarà les composicions més escollides del seu extens repertori de sardanes i cançons populars catalanes i estrangeres.

El mateix Orfeó té preparat per al diumenge dia 9 de juliol una excursió i concerts a Castellar del Vallès.

—

L'Orfeó Núria celebrarà demà, diumenge, amb motiu de la inauguració del seu nou estatge del carrer Girona, 176, un selecte concert coral.

El programa està dividit en tres parts.

La primera serà dedicada a la cançó popular catalana, amb harmonitzacions dels mestres Sancho Marraco, Cumellas, Ribó, Pérez Moya i Lozano.

La segona és dedicada als autors estrangers Balakireff, Rillé, Bach, Lully i Mozart.

L'última part està gairebé totalment dedicada al mestre Morera, amb les més ppoulars de les seves sardanes. Comença aquesta part amb la primera audició de «Nocturn», d'En Jack Llobera, i acaba amb el «Cant de la Senyera», del mestre Millet.

La festa promet revestir especial importància.

—

La Schola Orpheònica donà el concert-repàs als seus socis protectors amb assistència d'una nombrosa i escollida concurrència.

El programa fou feliçment executat, essent tot ell molt aplaudit i mereixent el bis algunes de les composicions que hi figuraven.

Fills de F. Mas Sardá

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Negociem els cupons de l'Estat, Ajuntament, Mancomunitat, Diputació i Companyies Ferrocarrils i Industrials, venciment primer de juliol de 1922.

Els catalans a Lourdes

VARIES

Ultra els sacerdots, els noms dels quals havem donat en el transcurs d'aquestes ressenyes, figuraven a l'expedició de l'Hospitalitat el familiar de l'Arquebisbe de Tarragona, don Magí Albages; el catedràtic d'aquest Seminari, doctor Carbó; el capellà de la nostra Casa de Caritat, don Josep Borràs i Aguilera; don Joan Grau, de Vich; don Joan Farré, de Verdú; don Francesc Fané, de les oficines del Palau Episcopal i gran col·laborador de la Junta de la Pelegrinació; don Joan Masclans, beneficiat de Sant Jaume; don Amadeu Pujol, beneficiat de la Mercè; don Joan Sirvent, beneficiat de Betlem; don Ramon Naves, de Bellvís; don Joan Vilaplana, rector d'Esparraguera; don Ramon Baucells, vicari de Vilanova; don Zenón Mensa i don Josep Riera Doy, d'Arenys de Mar; don Gaspar Mestres i Mas, d'Anglesola; don Pere Mestres i Mas, d'Ólot; don Segimón Font i Palmerola, de les oficines d'aquest Palau Episcopal; don Jaume Dachs i Andreu, de Sant Hipòlit de Voltregà; don Lluís Vergés Freixa, de Tortosa; don Joaquim Pagès Modolell, de la parròquia de la Concepció; don Ramon Santandreu, beneficiat de Sant Agustí; don Angel Sanjust, de Sant Salvador de Guardiola; don Ernest Cuffí, d'Arenys de Munt; don Andreu Miró, de Castellgalí; don Antoni Romeu, de Badalona; don Josep Prat i don Ramon Ferré, de Sant Quirze de Besora; don Pere Muntadas, de Sant Martí de Marlés; don Pere Barniol, d'Alpens; don Joan Bautista Casanovas, de Sant Francesc; don Magí Altamira, de Sarellas; don Enric de Miró i de Vilavechia, vicari de Sarrià; don Josep Prat Rosell, de Pont de Vilumara; don Fortià Solà Moreta, beneficiat del Carme; don Josep Condó, capellà de l'Hospital Clínic; don Josep Ferré, de Vallcebre; don Tomàs Miralpeix i don Carles de Bolós, de Girona; l'Escolapi del Collegi de Terrassa, P. Prudenci Soler; el menoret caputxí P. Felip Neri de Palma de Mallorca; els felipons PP. Torrents i Homs, i els camils PP. Arenete i Canirio.

Tots ells han estat excel·lents guiadors i amics dels pelegrins laics que han estat a Lourdes. Llur presència a totes les processons i actes de pietat ha donat a les nostres festes un alt relleu que, sense la presència de la clerecia, segurament no haurien assolit.

D'altra banda, els pelegrins han tingut a tota hora facilitat per a confessar-se. Els confessionaris de la Basílica destinats a sacerdots catalans sempre han estat concorreguts. Que a Lourdes acostumen a netejar-se més nafres de l'esperit què del cos.

La presència dels esmentats sacerdots al pelegrinatge és més digna d'elogi, si es té en compte que la setmana que els catalans han estat a Lourdes, degut a les festes que té, no és gens fàcil trobar sacerdots substituts per als actes dels nostres temples.

—

També volem consignar el nom de les senyoretes que portaven al braç el braçal honorable de l'Hospitalitat. Totes elles pertanyen a famílies distingides, i s'han fet mereixedores d'elogi per la caritat amorosa amb què han assistit els malalts. Llurs noms són els següents:

Carme i Lourdes Sagnier, Montserrat i Maria del Carme Rosales, Montserrat Caralt, Carme Ferrer, Cecília Conde, Carme i Dolors de Fontcuberta, Josefina Vidal Topete, Núria Sagnier, Pilar i Montserrat Cuadras, Maria Francisca Muntadas, Isabel Góngora, Clementina Coll, Dolors i Maria Lluisa Marnet, Montserrat Pascual, Carolina Jordà, Remei Romanyà, Teresa Brossa, Angela Matas, Mercè Guasch; Dolors Permanyer, Maria Cortès, Rosa Vall-llovera, Anneta Serra, Maria Mitjans, Josepa Rovira, Rosa Màs, Dolors i Mercè de Sentmenat, Rosa Conill, Maria Suàrez Bravo, Mercè Aytier, Mercè Sentmenat, Pilar Montobbio, Maria i Carme Anet, Maria Rosa Conde, Maria i Josepa Viver, Teresa Martí, Josepa Tarragó, Assumpció Puiggròs i Josepa Iborra.

També han exercit d'infermeres les senyores donya Africa Ortembach de Suàrez Bravo, donya Concepció Oña, vídua d'Anet, donya Angels Puig, vídua de Caralt, donya Isabel Rosés, donya Francisca Rius, donya Anna Dalmau, vídua de Ferrer; donya María Roig de Rubio i la senyora vídua de Corominas.

—

Els periodistes que han format part de l'expedició són: Aizcorbe, del «Diario de Barcelona», Borràs de Palau, d'«El Correo Catalán», Sarañana d'«El Noticiero Universal»; Didac Priu, de «La Vanguardia»; Ferrer, de «Las Noticias», i Costa i Deu, de LA VEU DE CATALUNYA.

Tant per part dels elements directors del romiatge, com per part dels doctors Macià i Noguer, ens han estat donades tota mena de facilitats per al compliment de la tasca que se'ns havia encomanat, dispensant-nos a la vegada atencions que sinceram ent agraïm.

—

El dia de Sant Joan va fer-se a una de les capelles del temple del Roser, la recepció a l'Orde dels «Hospitaliers», del metge de la pelegrinació, doctor don Lluís Noguer i Molins, i de don Lluís Agustí i Salas, membre ben significat entre el benemèrit grup d'organitzadors del romiatge.

Va assistir a l'acte el director espiritual de la pelegrinació, doctor Codina i Sert, la Junta de la pelegrinació i altres significades personalitats.

Una vegada fou imposada solemnement la medalla de la benèfica Associació als senyors Agustí i Noguer, entre aquests i els altres associats es va canviar l'abraçada i el bés tradicionals.

—

El Bisbe de Tarbes va tenir la gentilesa d'obsequiar amb un dinar al Cardenal-Arquebisbe de Tarragona, membres de la Junta de l'Hospitalitat Diocesana de Barcelona, senyors Sala Vallet i Agustí, secretari d'aquest Govern civil, senyor Luengo, i els sis metges que han format part de la pelegrinació, tenint cura dels nostres malalts.

En aquesta festa íntima van ésserhi igualment convidats M. Le Bec, del *Bureau de Constatation*, i el bisbe missioner monsenyor Cochin, que aviat tornarà a les Indies angleses, on exerceix el seu apostolat.

El diumenge, el P. Pijoan, acompanyat de mossèn Josep Cardona, beneficiat de Sabadell, i de mossèn Josep Vich, rector de La Garriga, van fer una visita al senyor rector de la parròquia de Lourdes, per a parlar-li de la construcció en aquell temple d'un altar dedicat a la Verge del Montserrat, Patrona de Catalunya.

Sembla que la bella idea dels catalans va éser molt ben rebuda pel venerable sacerdot que regeix aquella parròquia.

—

S'ha publicat el número 6 del Butlletí que porta per títol «Lourdes», i que és orgue de la Hospitalitat de Nostra Senyora. El departiment es va fer moments abans de la sortida de la pelegrinació de Barcelona, a tots els pelegrins. Porta un retrat del bisbe de Tarbes i de Lourdes, que és excel·lent amic dels catòlics catalans, i el sumari està compost pel programa dels actes del romiatge i advertències ben interessants per als que formaven part de la religiosa expedició.

—

Entre els pelegrins va trobar-s'hi a mancar en el romiatge d'enguany el nostre distingit amic i digne president de la Junta de l'Hospitalitat, don Marian Montobbio.

El Sr. Montobbio es troba en una clínica d'aquesta ciutat, on ha sofert una operació quirúrgica. No cal dir que tots vàrem doldre'ns que el que tantes vegades ha formar part com a entusiasta organitzador d'aquestes expedicions, no pogués figurar a la d'enguany. Per a ell es van dirigir fervoroses pregàries col·lectives a la Verge, expressió dels vots que tots fem perquè ben aviat es trobi curat del tot.

—

Com a totes les pelegrinacions, a les portes del gran Santuari de Maria es va impressionar una placa dels pelegrins catalans. Es aquesta fotografia un bell record gràfic de la pelegrinació.

Molts pelegrins van adquirir-lo a Lourdes mateix, abans de sortir del Santuari. Altres no ho van fer, i ara ho senten. Els que vulguin adquirir-lo, poden demanar-lo a la Llibreria «La Hormiga de Oro», la qual cuidarà de servir tots els que li demanin.

Excursionisme

El Centre Excursionista Montseny efectuarà demà, diumenge, una excursió al Montserrat sota l'itinerari següent: Monestir, Sant Joan, Sant Jeroni, Canal de Santa Cecília, Santa Cecília i Monistrol.

Sortida per l'estació del Nord en el primer tren del matí.

Dels Mossos d'Esquadra

Els mossos de l'esquadra de Santa Coloma de Gramanet, noticiosos que a la casa coneguda per Torre dels Lleons d'aquell terme, s'havia comès un crim passional, en unió del Jutjat es traslladaren allí, resultant que el subjecte Francesc Balaguer Vernet, de 63 anys, casat, jornaler, de la província de València, i veí d'aquesta ciutat, s'havia presentat al matí d'aquell dia al domicili de la seva amistansada Francisca López Padilla, la qual, en l'actualitat, vivia amb Francesc Miralles Sánchez, el qual estava absent en aquella hora, entaulant-se una disputa entre l'esmentada dona i el Balaguer per negar-se ella a rependre les relacions, i ell, fora de sí, amb un gros ganivet li va infligir nou ferides que li causaren la mort.

El Jutjat va ordenar recollir el cadàver.

La dita parella practicà actives diligències per a la detenció de l'esmentat subjecte, aconseguint detenir-lo en aquesa capital, carrer de Pàdua, 5, declarant-se autor del fet i ocupant-li el ganivet, en el qual havia comès el crim, juntamnt amb el qual va ésser posat a disposició del Jutjat.

—Els de Sant Pere de Ribes auxiliaren al Jutjat municipal de la localitat, en les diligències amb motiu de recollir el cadàver del veí del dit lloc, Joan Milà Maestre, de 15 anys, manobre, que estant treballant a les obres d'una casa propietat de don Ferran de Maristany, tingué la desgràcia de caure d'una bastida d'uns sis metres d'alçada, rebent tan fort cop, que quedà mort a l'acte.

—Els de Sant Cugat del Vallès denunciaren un subjecte per danys a la propietat.

També posaren a disposició del Jutjat, la nora Josepa Serra Roig, per haver penetrat al domicili d'un veí, apoderant-se d'una quantitat en metal·lic que li fou ocupada.

—Els de Sardanyola denunciaren tres conductors de carros per infringir el reglament de policia de carreteres.

—Els de la Granada del Penedès denunciaren al Jutjat respectiu sis subjectes, per infringir les ordres governatives.

La Gran Catalunya: ALCOY

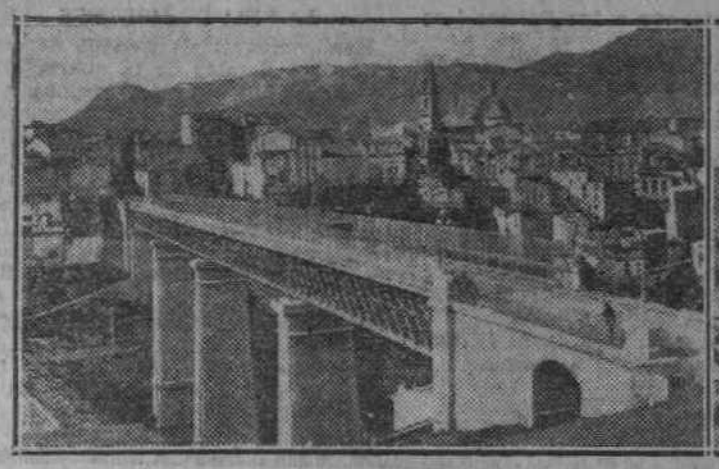

L'esvelt Viaducte Canalejas

La Plaça Major

De la típica festa de Sant Jordi

Hem anat passant per l'horta de tarongers i d'arròs. Van seguint pobles importants. El cel, en la tarda assolellada, é també un to propi de les taronges. L'aire té una brisa cítrica que enamora.

En mig de la planura apareix una muntanya, i a dalt, un castell: és Xativa. Tot aquest reialme que anem veient, el conquerí el Rei En Jaume anant eixamplant Catalunya, i en aquest castell de Xativa, el seu últim descendent directe, alt i ros com ell, hi havia de trobar una tràgica fi.

Anem continuant i el paisatge canvia. Apareix la vinya en terrenys que recorden el nostre Vallès. Fuig el tipus grassó i de pell fina dels habitants del pla. Marxen les últimes palmeres. La naturalesa es va fent aspra. Travessem muntanyes amb cingleres espantoses. Hi ha trossos en els quals sembla el Bergadà. S'ha fet nit i endevinem la xemeneia d'una fabrica. Al fons d'un immens barranc es veuen multitud de llums: és Alcoi.

La ciutat del Serpis, salvaguardada per la serra de Mariola, sembla una colònia de catalans del Nord que s'hi hagués traslladat. Tant la fonètica, com les paraules, com el geni industrial — la fase superior de la civilització, que deia Spencer — com el patriotisme del cavaller Sant Jordi, com tot, fan d'Alcoi la ciutat més semblant a les del Llobregat ençà.

Les fàbriques van de nit i de dia. A hores fixes els carrers s'omplen de la multitud treballadora. Les noies primes, d'una cara llargueta i salada, tant si surten del teler com del taller d'estoigs de paper de fumar, van endreçades com si fossin modistetes de la Rambla. Igual que totes les poblacions de feina es veu arreu una austeritat que fa la gent serena.

I el treball els devora tant, que fins els nuclis espirituals viuen dins l'individualisme dels forts. El dia que l'ànima alcoiana s'adoni d'ella mateixa — certs senyals anuncien l'advenimient — veurem correspondències fortes en terres alacantines.

Ara, a l'altra banda de la població hi ha estat inaugurada una sala d'espectables. El Viaducte Canalejas — oh, l'efusiva cordialitat llevantina d'En Canalejas! — hi porta tot seguit. Dalt de la sala s'hi ha installat una terrassa a l'aire lliure, mab gust i vessament de llum parisencs.

Des d'allí es veu tot Alcoi, i a la vora. Des d'allí se sent l'estrèpit dels telers de baix el barranc. Des d'allí, trobant-se com a casa, el barceloni del districte III, a 500 quilòmetres lluny, veu entre imatges com continua la Catalunya gran.

Dues quartilles sobre Alcoi

El senyor secretari de la redacció de l'important diari LA VEU DE CATALUNYA, al qual he tingut l'honor i plaer de conèixer, m'invita amb gran amabilitat i finesa a escriure unes línies referents a esta ciutat, per a inserir-les en la patriòtica i valenta publicació de Barcelona, defensora i enaltidora de totes les coses grans i belles de la gran regió de parla catalana.

Jo, com a entusiasta regionalista de cor i d'ànima, amador de lo del nostre casal, no puc menys d'acceptar tal deferència, i, encara que hagi de ser breu per vàries raons, diré quelcom sobre Alcoi, ja que és una ciutat que té un caràcter fortament paregut a les ciutats catalanes.

* * *

La ciutat d'Alcoi és una població antiquíssima, puix ja en el segle XIII donà proves de ser una vila, encara que petita, puix que l'any 1276 tingué una batalla contra els moros, que foren vençuts per les hosts del Rei En Jaume I, per la intercessió del que des de llavors és el nostre Patró, el gloriós Cavaller Sant Jordi. Patró també d'eixa terra, que s'aparegué, muntat en brau cavall blanc, sobre els murs de la població i tirant dards mafà a Alazdradh, cabdill moro — diuen les cròniques.

Des d'aleshores res no queda avui del que en podríem dir la part material, desgraciadament, però no és el mateix quant a l'espiritual, i això sí que podem dir per fortuna, puix la tradició d'estos fets està tan arrelada en l'ànima de sos fills, que, lluny de perdre's, pareix que cada dia tinga més força i més vitalitat; per a comprovar-ho, no hi ha com visitar la nostra ciutat en les festes commemoratives d'estes glòries tots els anys, en arribar el 23 d'abril.

L'esperit d'Alcoi és altament industrial; sos habitants, tots, treballen dia i nit en infinitat d'indústries diferents; però la més important a la localitat és la de panyos o teixits de llana, de la qual n'hi ha un bon nombre: unes quaranta entre grans i petites. Després, segueix en importància la fabricació del paper, de la qual deu haver-hi una quinzena de fabricants. També trobem ací altres fabricacions de menys importància, com la de capells i gorres, gèneres de punt anglès, fil per a cosir, vetes, calces, fundicions de ferro i tallers de construcció de maquinària, caixetes de cartró, etc.

Es una població que a força de constància i treball ha pogut trencar la cadena de llargues muntanyes que l'empresonava, i, per fi, ha eixit a expansionar-se en camins de ferro i carreteres, per vàries bandes, a buscar comunicacions de mar i terra, vers on poguessen eixir els productes elaborats per la ma infatigable de l'home. Son esforç i sa prosperitat, no els deu sinó a l'activitat i amor al treball de sos habitants. A l'Estat Central espanyol no li pot agrair cap ajuda, sinó, al contrari, reprovar-li el seu comportament, que consisteix a eixerretar-la, tant com pot, a tributs i pagos de totes lleis i condicions.

La parla d'Alcoi és ben pareguda a la de Catalunya, puix sa fonètica és molt acatalanada, a part d'un gran nombre de modismes i particularitats ben semblants. Els costums, els apellatius de les persones són els mateixos, i la indústria del teixit és com a Terrassa i Sabadell. L'intercanvi de mercaderies entre Barcelona i Alcoi és grandíssim i la comunió de relacions entre catalans i alcoians és constant.

Es, doncs, este tros de terra, una continuació d'eixe bell i magnífic país que lluita per ser gran i independent, per fer-se conèixer dels de fora i dels de dins: d'estos encara més que dels estranys, que no volen reconèixer la nostra personalitat, no perquè no ho creguen de justícia, sinó perquè no convé a llurs conveniències.

Rebibixca, doncs, la gran ciutat dels Comtes, com a capital de tot el territori de llengua catalana, una coral salutació d'Alcoi per conducte d'estes corregudes línies d'un conseqüent regionalista.

A. VALOR ALBORS.

Alcoi, juny de 1922.

Notes sobre prehistòria alcoiana

Constituïda, tota aquesta part Nord de la provincia d'Alacant, per una sèrie d'altes i laberíntiques muntanyes que entre llurs rugositats formen amenissimes valls fertilitzades constantment pels rierols que baixen de les muntanyes, no podia passar desapercebuda per a l'home primitiu, més en contacte que l'actual amb les belleses de la naturalesa, elegint-la com a punt a propòsit d'estatge.

Als límits d'aquest article tan curt, és difícil poder traçar tot el desenrotllament i evolució de les antigues civilitzacions que han deixat llurs petjades a la regió alcoiana, havent de limitar-se a donar una idea general i podríem dir cinematográfica.

Començant per l'època paleolítica, res, fins avui, no s'ha trobat que ens en demostri l'existència, si bé la presència dels molars pertanyents a l'espècie «Elephas anticuus». Falconer, trobada en un dipòsit del quaternari mitjà, fa sospitar que pogué existir alguna indústria de l'home de tan remotes edats, però la falta de grans oberures per a explotacions industrials dificulta molt la tasca.

Els primers vestigis ben definits que trobem, pertanyen al període anomenat eneolític, assentats els seus dipòsits sobre tossals d'escassa alçària i punts estratgics, així com també en coves. El material es compon d'una ceràmica amb dibuix incís feta sense torn, i una altra de llisa, pero vasta i granulosa, amb alguns mugrons collocats als caires com volent representar algun ornat; molins a braç de pedra; destrals de fi poliment, la major part de diabasa, i algun objecte de bronze. Entre la ceràmica llisa sense torn havem d'assenyalar una varietat de superfície polida, que coloquem, per bé que amb dubtes, en les primeres edats del ferro.

Entrem seguidament a la segona edat del ferro o època de Tène, la qual es manifesta en aquesta regió amb tot l'esplendor i una gran densitat de població, trobant-se establerta tan puixant civilització en alçàries de vegades superiors als 1.000 metres sobre el nivell del mar i dominant, per conseguent, extensos panorames. Tot el material trobat revela un poble no d'escassa cultura i mantenint constants relacions amb les colònies gregues i fenícies de la costa, distant uns 50 quilòmetres; la ceràmica pintada amb originals dibuixos geomètrics i altres composicions representant escenes de caça o lluita, donen una idea perfecta d'un coneixement artístic molt desenrotllat, vetent-se al costat de productes indígenes altres d'estrangers com la ceràmica campaniana i l'hel-lenística amb pintures vermelles sobre fons negre.

I finalment no falta tampoc la profunda petja de la civilització romana en les capes més superficials, consistent en el fang vermell sigil-lat amb fina labor incisa, lluernes i diverses monedes que corresponen a les principals fases de la dita dominació. L'Iber ageste i ferèstec abandona per força o conveniencia les altures, baixant a les valls i poblant les prades, i així deixa d'ésser un perill per al dominador, acabant per fusionar-se els dos pobles, després d'una lluita tenaç que durà dos segles.

Com a característica de les nostres excavacions, ens cal assenyalar la particularitat, fins ara, de no haver trobat armes, i aquesta dada indueix a pensar el caràcter poc bel-licós d'aquests habitants, dedicats, si hem de jutjar per les eines trobades, al pacífic cultiu de l'agricultura, alternant amb l'exercici del pastureig.

CAMIL VISEDO

Les festes de moros i cristians d'Alcoy. Son origen històric: descripció i significació dels actes de festa més principals.

LLEUGER PRELUDI

Ja anteriorment, prous anys arrere, foren descrites pel doctor Vicens Carbonell en 1668, a son «Célebre centuria que consagró la Ilustre y Real Villa de Alcoy», en la pàgina 225. Posteriorment, en 1855, En Josep A. Llobet i Vallillosera, amb els seus «Apuntes históricos acerca de las fiestas que celebra cada año la ciudad de Alcoy a su Patrón S. Jorge».

El caràcter d'estes obres és descriptivo-històric, més descriptiu que històric, degut a què en els segles XVII, XVIII i XIX els estudis històrics no estaven tan perfeccionats com hui, a causa sens dubte dels mètodes antics d'investigació històrica, de crítica i als prejuís que predominaven en els autors en les dues últimes centúries envaïdes del filosofisme enciclopèdic.

Hui la història s'escriu d'altre modo, perquè, el que no passava en les anteriors èpoques, l'estudi d'esta ciència s'ha fet més objectiu, s'acut més a les fonts vives de la història, als documents, a la numismàtica, als monuments, etc.; en fi, en una paraula, s'aplica més consciençosament la crítica a la investigació de la veritat històrica; és el que diu Balmes en «El Criterio» i a son capítol XX la «Filosofia de la Historia».

Seguint, tant com sigui possible (per la lleugerea d'este treball escrit a vola ploma), este sistema, vaig a estudiar el

Origen històric de les festes d'Alcoy a nostre (perquè també ho és de Catalunya) patró Sant Jordi.

Fixeu-vos en l'època que es desenrotllen els fets històrics que passo a analitzar: és el segle XIII. Què succeïa a l'Espanya de llavors? Es l'època de la Reconquesta del territori espanyol del poder polític musulmà, que des del principi de la invasió començaren els espanyols a lluitar contra ell des dels riscos de Covadonga i demés muntanyes del nord de la península.

Esta època estava prou avançada, puix baix aquell poder sols quedava el xicotet reialme de Granada, regit per l'emir Mohammed II i contra el qual lluitaven els dos Estats cristians fronterers: Castella i Aragó; que tenien per monarques N'Alfons X el Savi i En Jaume I el Conqueridor, respectivament.

Extensos i poderosos estos dos Estats cristians pareix impossible que anaren tan a poc a poc en el treball de la reconquesta. Les causes d'este fet s'encontren en la turbulència d'esta època, en la qual les lluites intestines de nobles contra nobles, d'estos contre el rei, del rei contra aquells, i del poble, representat en els Municipis, contra ú i altres, debilitaren de tal manera el Poder públic que únicament quan pujava al tron algun príncep enèrgic es feia respectar de tots. Tal li acontegué al d'Aragó, que, degut a tindre este caràcter i ésser profundament polític, és a dir, dur contra els porfiats i tercos, blanet amb els submisos a la seua voluntat, que no era atra que abatre als enemics de la Religió i de la Pàtria per a fer-les grans a les dos.

Front a estos dos Estats indígenes, quedava el format per descendents de l'invasor, gent de sang diferent a la dels naturals d'aquells, i si bé els dividien majors diferències, s'unien davant l'odiat rumí, cosa que no els passava als cristians, puix moltes voltes pactaven amb els prínceps àrabs contra llurs germans de fe. Per esta causa tenia més cohesió el petit reine de Granada. Açò, unit a què estava més poblat, degut a les expulsions de moros dels reines cristians pel motiu de les sublevacions que tramaven continuament per a recuperar el que perdien, puix és molt natural que no es conformassen amb la situació de dominats els que pocs anys abans havien sigut dominadors; qui és l'humà que de senyor es conforma a passar a criat dels qui fins poc eren, no criats, sinó esclaus seus? Este era el cas dels moros que, vençuts en batalles campals i en sublevacions i conspiracions descobertes, fugien a buscar els de la seua sang.

En este cas s'encontrava Al-Ayrach, que quan s'apoderà En Jaume I de Xativa (1243) i de Biar (1244), poblacions més fortes que les d'estos territoris, no va tindre més remei que anar entregant-li a poc a poc a aquell poblacions i castells després de segles de dominació i senyoriu.

Rencorós i venjatiu Al-Ayrach (El Blau), ja pel 1253 va promoure una rebellió entre els moros que s'havien quedat en estos territoris amb les anteriors condicions la majoria, puix n'hi havia molts que conservaren les hisendes i altres béns, però fou vençut per En Jaume i obligat a aban-

dobar els seus terrenys, que eren els d'Alcalá de la Jovada; probablement es refugiaria també a Granada, puix vint-i-dós anys després, en 1275, aprofitant l'ocasió que Mohammed II va cridar en son auxili el príncep Yacub Abu Yussuf, rei dels Beni-Merins d'Africa, nous senyors dels reialmes del Marroc i de Fez, contra el rei de Castella Alfons X, per acabar-se unes capitulacions comercials que ell considerà, per unes addicions que li feren i que es va vore obligat a complir-les per paraula que havia donat per galanteria a la reina de Castella en Sevilla on ell anà, humiliants, i volia venjar-se, apareix de nou El-Ayrach pel mes d'abril, pels voltants de l'aleshores Vila d'Alcoy, al front de nombrós exèrcit compost d'africans, granadins i paisans que arrastra sublevant-los, puix que no tenien de cristians sinó la forma, sent de cor mahometans.

Com va aplegar a estes terres? Segurament desembarcant en algun poblet de la costa entre la Vila (Villajosa) i Dènia, i com que coneixia pam a pam el terreny, per ser de per ací, travessant Altona s'encontra pel 21 o 22 d'abril de 1276 per esta contornada.

El propòsit d'ell era presentar batalla a En Jaume, sabent que s'encontrava malalt a Xativa, i encontrant-se a son camí la Vila d'Alcoy, llavors plaça forta, com a bon capità volia conèixer les forces que comptava per a no ser sorprès per l'espatlla. Per això deixà el gros del seu exèrcit al barranc de Noset, i, acompanyat solament d'alguns mil o dos mil soldats (es calcula que disposava d'uns 30.000 combatents», es dirigí a la Vila, cap a la porta de Sant Marc (on hui és plaça de Sant Jordi) i reclamà la rendició de la plaça, contestant els alcolans negativament, s'entaulà batalla i hagueren sofert els alcolans una espantosa derrota si en el moment de més perill no se'ls ocorre aclamar-se al Sant del dia, i a continuació van vore esgarrar-se el cel i aparèixer muntat sobre bríos cavall blanc a Sant Jordi tirant sagetes a dreta i esquerra. El terror s'apoderà dels moros al vore a Huali, com ells li dien, puix ja el coneixien per atres ocasions, i fugiren cap al barranc de Noset, on s'havia quedat el gros de l'exèrcit, però perseguits per les mesnades que havia tramès En Jaume a esta, al mando de quaranta cavallers, noticiós dels moviments i correries dels àrabs per estos terrenys, i reposats estos del terror passat i rencorosos per la mort de son capità Al-Ayrach, i més nombrosos que aquells, que no esperaven encontrar-se allí tan nombrós enemic, foren derrotats els cristians i deumats; però mort son capità, els caporals de l'exèrcit moro acordaren alçar el camp i anar a continuar la idea de llur capità. A l'efecte, es dirigiren cap a Xativa, anant-se'n per l'únic punt practicable en aquells llunyans temps, que era pel collet de Molló (Serra de Benicadell), per a tan nombrós exèrcit. De tot lo descrit se'n guarden documents.

Descripció i significat dels actes de festa més principals.

Respecte a la descripció dels actes de festa més principals, seria molt llarg descruire'ls punt per punt; baste enumerar-los per a donar una idea aproximada del que són.

Hi ha tres dies de festa: el primer, a les cinc del matí, després d'hissar l'estendard cristià a la torre de l'homenatge del castell, que per a estos actes es construeix a la plaça de la Constitució, es realitza una diana consistent en què alguns individus (festers» de cada comparsa formen una esquadra (filà) i acompanyada per una banda de música recorre els carrers assenyalats. A les deu, l'entrada de cristians; que significa la reunió de tota la gent d'armes de les aldees, pagos i alqueries, que, amb llurs famílies, fugien dels moris i es reunien a l'ombra del castell per a defendre-les millor. A les dues de la vesprada, l'entrada de moros, l'acte més bonic de totes les festes; significa l'aproximació de l'exèrcit enemic, rodeja el castell, és a dir, li dóna volta com sitiant-lo. A les sis, passeig; l'acte més divertit de totes les festes; no té cap significat.

Segon dia: dia del patró Sant Jordi: es repeteix la diana a la mateixa hora. A les nou, processó de trasllat de la imatge del Sant de l'església titular a la parroquial, on se li diu la major a gran orquestra i sermó. Al vespre, a les cinc, processó de trasllat de la imatge des de la parroquial a la titular, volta general, és a dir, per quasi tota la població. La processó del matí significa l'eixida dels cristians per la porta de Sant Marc, per a pelear amb els moros; llavors va ser quan s'aparegué Sant Jordi. A la nit, a les nou, retreta.

Tercer dia: dia de l'alarde o simulacre de la batalla. Este dia són capaços de tornar sord al qui tingui el timpan més fort.

Tots estos actes de dianes i passeigs i el simulacre són entreteniments per a embellir les festes; no tenen ningun significat.

Comentaris finals

Este fet històric i tradicional és el que commemoren tots els anys els alcolans amb sumptuoses festes rememoratives d'aquell succés; vestint-se de moros e's uns i de cristians els atres, que simulen la referida batalla.

Segons estadístiques caseres, eixiran a les festes cap a uns 800 o 900 festers, repartits en la següent forma: uns 300 als cristians, i uns 400 o 500 de moros. Cadascun porta, el dia de l'alarde, el seu arcabús. Hi ha 22 o 23 comparses, entre moros i cristians; cada una contracta una banda de música. L'aldarull que s'arma així és gros, puix la majoria d'elles són de poblets de la comarca.

No cal sinó mirar els programes de festes per a vore que tots els actes allí apuntats responen a remembrar aquell fet històric; i com si encara oissen, des dels diversos punts d'Espanya on pugui haver un alcolà, la trompa bèlica que cridava als murs als alcolans d'aquells temps, acuden a esta població tots els anys, no encontrant satisfacció més gran, ni més pura, que encasquetar-se un turbant i enfilar-se una xilava o arrebossar-se en una capa de cristià.

JOSEP PEREZ GISBERT.

Alcoy, juny, festa de Sant Pere 1922.

L'Aplec de la Sardana de La Conreria

Regna molta animació amb motiu de l'Aplec que els sardanistes badalonins celebraran demà al pintoresc indret de La Conreria de Montalegre.

Equivocadament ha circulat la veu que l'Aplec s'havia suspès. No és cert. L'Aplec se celebrarà i sens dubte hi assistirà la gentada del de l'any passat, que ascendia a unes 8.000 persones.

PAPER DE FUMAR
BAMBÚ
ES VEN PER TOT ESPANYA

Josep Olcina Llorens
FÀBRICA DE PANYOS
Novetats en teixits de llana
Muletons i afelpats
ALCOY (Alacant)

Ridaura i C.ia
Fabricants de paper de fumar
Marques:
"El marro", "Carreras de caballos",
"La Margarita", "Alfabeto", "Tortuga",
"Castillo", "Oráculo", "Cero" i altres.
Sant Jordi, 10 :: ALCOY (Alacant)

Anuncis oficials

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

En el sorteig, efectuat avui davant del notari de l'Il·lustre Col·legi i Districte d'aquesta Cort don Modest Conde i Caballero, de les obligacions corresponents al venciment de 15 d'agost proxim, han resultats amortitzades les següents:

Linia de Barcelona a Alsàsua i a Sant Joan de les Abadesses

2.500 obligacions especials hipotecàries.

Números 1.201 a 300 — 8.101 a 900 — 12.501 a 600 — 14.301 a 400 —14.401 a 500 — 21.701 a 800 — 32.601 a 700 — 50.901 a 51.000 — 66.701 a 800 — 67.701 a 800 — 94.601 a 700 — 103.301 a 400 —109.301 a 400 — 129.901 a 130.000 — 132.301 a 400 — 136.701 a 800 — 138.101 a 200 — 142.601 700 — 149.201 a 300 — 151.301 a 400 — 165.301 a 400 — 165.601 a 700 — 185.701 a 800 — 197.601 a 700 i 199.101 a 200.

Linia de Tudela a Bilbao

700 obligacions especials hipotecàries.

Números 6.001 a 100 — 30.301 a 400 — 76.901 a 77.000 — 77.701 a 800 — 78.501 a 600 — 81.601 a 700 i 92.301 a 400.

Els posseidors d'aquestes obligacions podran efectuar-ne el cobrament des del 15 d'agost del present any, als llocs següents:

A França: Conforme els anuncis que allí es publiquen.

A Madrid: Al Banc d'Espanya i a les Oficines de Títols que la Companyia té instal·lades a la seva estació del Príncep Pio i al Palau de la Borsa (Lealtad, 1).

A Barcelona: A l'Oficina de Títols instal·lada a l'estació del Nord.

A Bilbao: Pel Banc de Bilbao.

A Santander: Pel Banc Mercantil i pel Banc de Santander.

A Valladolid, León, Saragossa, Sant Sebastià i València: Per les Oficines de Caixa que la Companyia té a les seves respectives estacions.

I per últim, a les Agències del Banc Espanyol de Crèdit a tots els llocs no expressats, i per totes les sucursals del Banc d'Espanya.

Madrid, 16 de juny de 1922. — El Secretari general de la Companyia, **Ventura Gonzàlez.**

Anunci publicat a la «Gaceta» de Madrid el dia 24 de juny de 1922.

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

En el sorteig efectuat avui davant del notari de l'Il·lustre Col·legi i Districte d'aquesta Cort, don Modest Conde i Caballero, de les accions corresponents al venciment del primer d'agost pròxim, han resultat amortitzades les següents:

Linia de Lleyda a Reus i Tarragona

744 accions.

Números 3.917 a 64 — 10.401 a 66 — 10.468 a 500 — 17.201 a 300 — 19.501 a 50 — 19.553 a 600 — 21.401 a 500 — 29.901 a 57 — 29.959 a 30.000 — 31.301 a 400 i 44.901 a 700.

Els posseidors d'aquestes obligacions podran efectuar-ne el cobrament des del primer d'agost del present any, als llocs següents:

A França: Conforme els anuncis que allí es publiquen.

A Madrid: Al Banc d'Espanya i a les Oficines de Títols que la Companyia té instal·lades a la seva estació del Príncep Pio i al Palau de la Borsa (Lealtad, 1).

A Barcelona: A l'Oficina de Títols instal·lada a l'estació del Nord.

A Bilbao: Pel Banc de Bilbao.

A Santander: Pel Banc Mrcantil i i pel Banc de Santander.

A Valladolid, León, Saragossa, Sant Sebastià i València: Per les Oficines de Caixa que la Companyia té a les seves respectives estacions.

I per últim a les Agències i corresponsals del Banc Espanyol de Crèdit a tots els llocs no expressats, i per totes les sucursals del Banc d'Espanya.

Madrid, 16 de juny de 1922. — El Secretari general de la Companyia, **Ventura Gonzàlez.**

Anunci publicat a la «Gaceta» de Madrid el dia 24 de juny de 1922.

Els Jocs Florals del Districte II

Amb la brillantesa de tots els anys celebrà l'Ateneu del Districte Segon la festa dels Jocs Florals, organitzats per l'esmentada entitat.

Fou presidida pel regidor, soci de l'Ateneu, senyor Sabater, en representació de l'alcalde, pel diputat En Santiago de Riba, en representació de la Mancomunitat, i pels senyors del Jurat, doctor En Narcís Fuster, el qual representava el president i tinent d'alcalde del districte, En Josep Barbey; mossèn Eugeni Fiori, N'Eusebi Isern i Dalmau; i actuant de secretari En Salvador Borrut i Soler.

El senyor Fuster va llegir un discurs presidencial del senyor Barbey, ensalçant la poètica festa dels Jocs Florals i la tasca de cultura que realitza l'Ateneu Obrer del Districte II. Fou aplaudit.

Seguidament, el secretari va llegir la seva Memòria i el nom de la poesia premiada amb la Flor Natural, que porta per títol «Meridionals», i el del seu autor, e lpoeta En Jaume Novellas de Molins.

Fou proclamada Reina de la Festa la formosa senyoreta Antònia Gallart Olmedo, i formaren la Cort d'Amor les belles senyoretes Montserrat Gallart, Mercè Trias, Lluisa Sunyer, Teresa Coll, Mercè Giró, Francisca Antem, Carme Guilera i Rosa Montanya.

Guanyà l'Englantina En Manuel Marinello, i la Viola, En Lluis Tintoré i Mercadé.

Obtingueren els premis extraordinaris: Na Remei Morlius i els senyors Graells Castells, En Joan Pubill, En Joan Oriol, N'Antoni Ollé i Bertran, En Josep Barbany, En Joaquim Segura, En Camil Jeis, Na Mercè Vila, En M. Folch i Torres, En Josep Pujadas, En Rafel Nogueras Oller, En Joan Portols i Preses, En Pere Verdaguer, prevere; En Josep Maria Casas de Muller, En Claudi Omar i Barrera, N'Antoni Careta Vidal, En Manuel Subiras, En Llorenç Ribé, prevere, Na Ramona Buxadé, En Vicens Andreu Llobet, En S. Balcells Prat, En J. Artur Palau Ximenes, Na Josepa Rosich, En Josep Pla, En Pere Pujol, En Pere Carbonell, En Martí Revoltós, Amat González i altres.

Pronuncià el discurs de gracies N'Eusebi Isern Dalmau.

La Reina de la Festa, Cort d'Amor, personalitats que presidiren i els poetes premiats, foren obsequiats amb un «lunch».

Borsa de Barcelona

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

Sessions del dia. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords a 62'70 i a 62'75; Alacants, a 67'25; Andalusos, a 51'45; Filipines, a 190'00, i Colonials, de 65'25 a 65'00.

Diferències de les operacions a terme. — De la tanca d'ahir, a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'05 de Nords, Alacants i Andalusos, i 0'50 de Colonials.

Des d'avui fins a terme de setembre no hi haurà sessió a Borsa, els dissabtes.

REBLEI

Banc de Catalunya

Barcelona

Central: **Rambla d'Estudis, 4**

Agències: N.° 1: Creu Coberta, 8.
N.° 2: Saut Andreu, 146
N.° 3: Salmerón, 11.

Valors - Cupons - Girs
Canvi - Banca

Apartat de Correus: 568
Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS

Rambla del Centre, número 9

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Companyia de comèdia de
MERCE PEREZ DE VARGAS

Ultima setmana

Avui, dissabte, nit, a les deu:
ESTRENA A ESPANYA DE
LOS ENEMIGOS DE LA MUJER

Novel·la de V. Blasco Ibàñez, adaptació escènica en sis capitols, d'E. Marquina. Protagonista: Mercè Pérez de Vargas. Butaca de primera classe, 5 pessetes; de segona, 3 pessetes (inclòs els impostos).

Demà, diumenge, ultimes funcions de la temporada, i comiat de la Companyia. Tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu,

LOS ENEMIGOS DE LA MUJER

Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Companyia Catalana Josep Berges i Josep Santpere —DEBUT, dimarts, 4 de juliol, amb l'obra de grandiós èxit, d'«Amichatis» i Mantua,

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

(111ª representació)

Teatre de Novetats

COMPANYIA COMICO-DRAMATICA ALBA-BONAFE

Avui, dissabte, BENEFICI de
IRENE ALBA

A les deu de la nit: Reposició de la comèdia en tres actes, d'A. Torres del Alamo i A. Asenjo,

MARGARITA LA TANAGRA

i ESTRENA de l'entremés dels germans Quintero,

CABELLOS DE PLATA

Demà, tarda, a les quatre: L'entremés AMOR A OSCURAS. La joguina comica en dos actes, de gran èxit, DE LO VIVO A LO PINTADO i l'entremés CABELLOS DE PLATA. Nit, a les deu: LA PRISA. — El dilluns, 13.ª d'Abonament a MODA.

TEATRE D'ART

Estudi Cirera

Salmerón, 175. - Telefon 206 G.

Cinc sessions MERCE NICOLAU. Primer actor i director, Enric Giménez. Avui, dissabte, 1 de juliol, a les deu de la nit: ESTRENA de

LLEONARDA

4 actes de Björson. Cinc sessions, 1, 8, 15, 22 i 29 de juliol. I. «Lleonarda»; II. «Nora»; III. «Monna Wanna»; IV. «El vano de Lady Windermore»; V. «Hedda Gabler». — Queda obert l'abonament a l'Administració de l'Estudi Cirera, i venda de localitats al Centre de Localitats, Plaça de Catalunya.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsuelas i Revistes

Avui, dissabte. Vespre, a les deu. L'entremés **EL CUARTITO DE HORA** i 15.ª representació de la revista en dotze quadros, lletra de Tomàs Borràs, música dels mestres Aulí i Benlloch, posada en escena per Eulogi Velasco, que porta per títol **ARCO IRIS.** Vestuari de Pascaud, de París; Schulider, de Nova York, i Gran Gerard, de Barcelona. Decorat de CASTELLS I FERNANDEZ, de Barcelona, i Germans Tarazona, de Nova York. Els perfums que s'usen en el quadro **Violeta**, són de la marca GUIDOR, de Barcelona. Director d'orquestra, Julià Benlloch. — Demà, diumenge, tarda: EL BUENO DE GUZMAN i **ARCO IRIS.** Nit: LA REAL GANA i **ARCO IRIS.**

El dilluns vinent: Gran matinee de MODA. Esdeveniment artistic. ESTRENA a Espanya de la preciosa revista en sis quadros, llibre dels senyors Josep Elizondo i Tomàs Borràs, música del malaguanyat Quinito Valverde, LA SEÑORITA DEL AÑO. Luxosa presentació escènica. 600 representacions consecutives en els principals coliseus d'América. Tots els dies, el formós espectacle ARCO IRIS, l'èxit dels èxits.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, dia 1. Nit, a dos quarts de deu. Primer: «La bella Diana»; segon: «Flor silvestre»; tercer: «Ruido de campanas»; quart: la revista valenciana de gran broma, «Arròs en fesols i naps».

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia del
Teatre Infanta Isabel de Madrid
Direcció: **Artur Serrano**

Avui, dissabte. Ultimes funcions de la temporada. A les deu del vespre. Popular. Comiat de la companyia. L'obra de la temporada, l'èxit sense precedents, en tres actes, de Gutiérrez Roig i de los Rios, ¡QUE NO LO SEPA FERNANDA! Telèfon 4134 A.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. - Telèfon 272 G.

Demà, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu. LA MAÑA DE LA MANICA (un acte) FRENTE A LA VIDA (tres actes).

PALACE CINE

SALO DE MODA

Avui, dissabte, dia 1. Nit, formosos programes: EXPOSICIO CANINA; PARE ADOPTIU; ANATEMA, i el quart capitol de la gran sèrie, L'AVENTURERA DE MONTECARLO. — Demà, diumenge, d'onze a una. Gran matinal. Tarda, a dos quarts de cinc. Sessió única. Nit, a les deu. Formosos programes. Notables pel·lícules del més gran èxit.

Diorama

Selecte programa per a avui: «Odis i sacrificis», superproducció, Goldwing. «La tragedia de Sato», per Sessue Hayakawa (Ajuria). «A força de voler-la», per Enid Bennet (Ajuria). «Vacances d'estiu», gran broma. — Demà, diumenge, grans sessions a la tarda. Nit, augment de programa i estrena de la superproducció: «Arizona», per Douglas Fairbanks (Programa Ajuria).

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — Avui, dissabte, grandiós èxit de la colossal exclusiva, marca Svenska: «Els emigrats», assumpte d'interés i sensació, presentació insuperable. «La petita fera domada», represa, graciosa comèdia. «Fatty té la grip», represa, del Programa Ajuria, gran broma. — Demà, gran matinal, i tarda, programa nou. Nit, estrena: «Per on ve la ditxa», grandiosa creació del simpàtic artista Tom Moore.

GRAN CONCURS HÍPIC INTERNACIONAL

en els parcs del Reial Polo Jockey Club (carretera de Sarrià).

Demà, cinquè i últim dia, a les quatre. Copa de S. M. el Rei, baró de Benimuslem i comiat (4.000 pessetes en premis i tres copes). Despatx d'entrades i localitats a la taquilla del teatre de Novetats, de les onze a una i de les quatre a les vuit.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Quintet Suñé. — Avui, dissabte, grandiós i extraordinari programa. Exit sorollós de la sublim producció alemanya L'AVENTURERA DE MONTECARLO, capitol quart, anomenat LA CARAVANA, magistralment interpretada pels més famosos artistes alemanyes; LA NISSAGA SECRETA, formosa i interessant comèdia, en la qual assoleix un veritable triomf la gentil artista Eva Novak; ANATEMA, meravellós i sentimental cinema drama, interpretat admirablement per la célebre artista Viola Dana; EXPOSICIO CANINA, divertida pel·lícula còmica de broma contínua. Tarda i nit, magnific i esplendid programa. — Demà, diumenge, tres grandioses estrenes, gran sessió matinal, de les onze a la una, cinquè i últim capitol de L'AVENTURERA DE MONTECARLO, anomenada EL JUDICI ORAL, LES MASCOTES DE REGIMENT, RESTAURANT «EL VERTIGO» i altres.

Frontó Principal Palace

Nit, a un quart d'onze. Dos interessants partits de pilota a cistella.

PARC

Cada nit concert per la BANDA DE VERGARA. Funcionament de totes les atraccions. Esmerat servei de Cafè Restaurant. Avui, dissabte, OBSON FLORY, ciclistes i malabaristes excèntrics. Perillosos i emocionants treballs.

ENTRADA DE PASSEIG, 50 CENTIMS

TURO PARK

PARC DE MODA

Deliciosos jardins. Magnifiques atraccions. Esdeveniment artístic per avui nit, i demà tarda i nit. Concert i cant, a la terrassa del Restaurant per una notabilissima orquestra vienesa, composta de vuit senyoretes i dos senyors. Coberts a 7'50 pessetes a la carta. Autòmnibus Plaça de Catalunya al Turó-Park.

ENTRADA DE PASSEIG, 1 PESSETA

Font de les Monges (Montalegre)

III Aplec Sardanístic organitzat pel Foment de la Sardana de Badalona.

Matí, a les deu, audició de 10 sardanes.

Tarda, a les tres, audició de 15 sardanes.

Nit, a la Plaça de Casa la Ciutat (Badalona), audició de 14 sardanes.

Cobles: «La Principal Barcelonina», «La Selvatana» i «La Principal», de Peralada.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3

Avui, dissabte, INAUGURACIO.

EDEN CONCERT

Avui, la célebre estrella NINO LOLITA ALCAZAR i MACY.

Josep Pérez Domènech

Fàbrica de capses de cartró

Sant Llorenç, n.° 14
Telèfon 709

Alcoy (Alacant)

FABRICA
de teixits
de llana
i cotó

Vicens Tormo

ALCOY
(Alacant)

BANC VITALICI D'ESPANYA

COMPANYIA ANONIMA DE SEGURS

Capital social: Subscrit, Ptes. 15.000,000 - Desemborsat, Ptes. 4.500,000

Segurs sobre la Vida, i Rendes Vitalícies en totes llurs combinacions. Segurs de Transports Marítims, Terrestres i de Valors

Estat de situació de la Companyia en 31 de desembre de 1921

Fons de garantia

1.	Capital social subscrit	Ptes.	15.000,000'—
2.	Reserva estatutària	»	86,565'55
3.	» per a eventualitats	»	100,000'—
4.	» fluctuació de valors	»	549,615'20
5.	Reserves matemàtiques	»	57.274,279'57
6.	» per a sinistres i segurs vençuts	»	1.363,480'02
7.	Fons de beneficis	»	283,345'65
		Ptes.	74.657,285'99

Els fons de garantia estan representats com segueix:

1.	Obligacions dels accionistes	Ptes.	10.500,000'—
2.	Propietat immoble, préstecs hipotecaris nudes propietats, etc.	»	10.207,157'78
3.	Valors	»	40.224,740'22
4.	Anticips sobre pòlisses d'assegurances de Vida de la Companyia	»	4.300,403'—
5.	Préstecs sobre valors	»	89,500'—
6.	Rendes, efectes i primes vençudes pendents de cobrament	»	1.562,604'96
7.	Dipòsits en Bancs, Caixa i deutors diversos, excepte els creditors	»	7.772,880'03
		Ptes.	74.657,285'99

Pòlisses per a segurs de Vida, emeses l'any 1921: 2,622 important	Ptes.	40.197,615'76
Capitals per segurs de Vida, en vigor el 31 de desembre de 1921	Ptes.	230.015,312'19
Rendes vitalícies	Ptes.	258,911'46

Sumes pagades als assegurats per sinistres, venciments, rescats, beneficis i rendes en 1921	Ptes.	6.369,958'68
Sumes pagades anteriorment per iguals conceptes	»	95.920,677'97
Total pagat per la Companyia des de la seva fundació per tots conceptes	Ptes.	102.290,636'65

Domicili Social: Rambla de Catalunya, 18, BARCELONA - Sucursal a MADRID: Avinguda del Comte de Peñalver, 11

Delegacions a totes les capitals d'Espanya (Autoritzada la publicació d'aquest anunci per la Comissaria General de Segurs en 9 juny de 1922) Agències a totes les poblacions d'importància

---

¡DORMIU TRANQUILS
SENSE QUE ELS MOSQUITS US MORTIFIQUIN!
El perfum higiènic, desinfectant
i *absolutament inofensiu*

ZAMPIRONI

allunya de
les habitacions aquestes
empipadores bestioles, que amb llur
fibló verinós escampen sovint greus malalties

REFUSEU LES IMITACIONS

¡Recordeu's-en!
ZAM-PI-RO-NI

SE VEN A TOTES LES
DROGUERÍES I BASARS

AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I Cª: BARCELONA

Bellamar Platja i Balneari Comarruga

Sant Vicens de Calders. Estació M. S. A. Enllaç de línies. Magnífic establiment. Balneari medicinal vora mar

COMARRUGA TERRASSE HOTEL Telèfon interurbà 823 VENDRELL

Confort modern :: Nova direcció :: Pensió per a famílies :: Preus limitats

BANYS MEDICINALS i de MAR. INCOMPARABLE platja per a NOIS. XALETS per a famílies

Detalls: A l'Administrador de l'Hotel i a Barcelona al carrer del Consolat, núm. 1

Si alguna vez yo mandara
por nada me apuraría:
tengo el remedio en mis manos:
son los polvos **Peca-Cura**
de casa Cortès hermanos.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50.—Crema, 2'50.—Polvos, 2'50.—Aigua catània, 5'50. Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 16 ptes. segons frasc. Locions per al cabell, 4'50, 6'50 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, CLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmín.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció, 4'50, 7'50 i 20 ptes. segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoig.

CORTÈS GERMANS - BARCELONA

La Puda de Banyoles

Balneari d'Aigües sulfhídriques, sulfhídratades-sòdiques, silicatades i radioactives, que són les d Europa, que contenen més sílice coloïdal i silicat-sòdic, té una temporada oficial que comença el 1.er de maig i acaba en 31 d'octubre.

PER A L'ISTIU

Rés més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portarnos on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i baratura és fa quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estoig cuiro corretja per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades

pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

POLVORS DE KEATING

MATEN:

FORMIGUES
XINXES
ESCARABATS
PUCES
ARNES
MOSQUES
etc., etc.

Demaneu-lo per tot arreu
Dipòsit: Fernando el Santo, 5
MADRID

Anuncis

S'ADMETEN
fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el
GIR POSTAL
en l'Administració principal de Correus
Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders
i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus
EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos. Telèfon 4203 A.

Lloguers

Pianos de lloguer de varis preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

EBANISTA

falta. Sant Pau, núm. 70 «CRUZ BLANCA»

Vendes

Medicaments

químicament purs, específics farmacèutics aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen, Farmàcia de Bottai Baltà, Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

XALETS I SOLARS

per a vendre. Al lloc més pintoresc de la costa, damunt del putxet de Sant Cristòfol, vora la mar, a deu minuts de l'estació de Vilanova i Geltrú. Raó: Ronda Universitat, 7, 1.er

---

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

Ventiladors

des de 35 ptes. LAMPARES PHILIPS, preus de fàbrica. Existències en tots els tipus. MAGATZEM DE MATERIAL ELECTRIC, carrer de GRAVINA, núm. 8.

TERRENYS

els millors de Santa Coloma de Gramanet, i torre al poble de Dos Rius. Raó: Sant Pau, 70 «CRUZ BLANCA».

Professor de piano i solfeig

s'ofereix: Consell de Cent, 391

Proveu el paper

PAY-PAY

Si us agrada recomaneu-lo als vostres amics.

Si no us agrada agraïrem que ens escriviu dient-nos el per què.